

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

***ΗΜΕΡΙΔΑΣ:
«ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΤΗΝ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ»***

ΤΡΙΤΗ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 2012

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» - ΕΠΠΕΡΑΑ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Χαιρετισμός Υπουργού ΠΕΚΑ, κ. **Γιώργος Παπακωνσταντίνου**
- Παρουσίαση χρηματοδοτικών εργαλείων και προγραμμάτων
- Παρουσίαση ΕΠΠΕΡΑΑ, κ. **Ανδρέας Ανδρεαδάκης**, Ειδικός Γραμματέας Υδάτων
- Παρουσίαση προγραμμάτων ΚΑΠΕ με χρηματοδότηση από το ΕΠΠΕΡΑΑ, κ. **Μάνθος Σανταμούρης**, Πρόεδρος ΚΑΠΕ
- Παρουσίαση χρηματοδοτικών προγραμμάτων Πράσινου Ταμείου, κ. **Κώστας Σερράος**, Πρόεδρος Πράσινου Ταμείου

Έργα διαχείρισης αποβλήτων, υδάτων και λυμμάτων:

Παραδείγματα έργων, εμπόδια και ιστορίες επιτυχίας (Παρουσιάσεις επιλεγμένων έργων από τους δικαιούχους):

- κ. **Γιάννης Σόκουτης**, Αντιπεριφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας
Ολοκλήρωση έργου αποκατάστασης αποθέσεων και μεταλλείου των ΜΑΒΕ (Μεταλλεία Αμιάντου Βορείου Ελλάδας)
- κ. **Βασίλης Ξουλόγης**, Δήμαρχος Παγγαίου

Κατασκευή εσωτερικού δικτύου αποχέτευσης στην επέκταση του οικισμού Νέας Περάμου, Δήμου Παγγαίου

- κ. **Νικόλαος Ζώρζος**, Δήμαρχος Θήρας
Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης Περίσσης Δήμου Θήρας
- κ. **Φίλιππος Φίλιος**, Δήμαρχος Ιωαννίνων
 1. Κατασκευή νέου τροφοδοτικού συστήματος ύδρευσης λεκανοπεδίου Ιωαννίνων από τη θέση Τούμπα έως τη θέση Βουνοπλαγιά
 2. Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων υδάτων Δημοτικού Διαμερίσματος Ανατολής
- κ. **Απόστολος Γκλέτσος**, Δήμαρχος Στυλίδας
Ολοκλήρωση αποχέτευσης πόλης Στυλίδας – Προσαγωγή λυμάτων στην ΕΕΛ Λαμίας
- κ. **Κωνσταντίνος Παπαλός**, Δήμαρχος Καρδίτσας
 1. Ύδρευση ανατολικής πλευράς νομού Καρδίτσας από τη λίμνη Σμοκόβου
 2. Κατασκευή δικτύου ακαθάρτων Δημοτικού Διαμερίσματος Αρτεσιανού
- κ. **Γιάννης Λυμπέρης**, Δήμαρχος Αμαλιάδας
Ύδρευση – Διυλιστήριο από τεχνική λίμνη Πηνειού Δήμου Αμαλιάδας

Έργα εξοικονόμησης και αξιοποίησης ήπιων μορφών ενέργειας:

Πράσινες παρεμβάσεις σε Δήμους και γειτονιές, θέρμανση της πόλης

- κα **Παρασκευή Βρυζίδου**, Δήμαρχος Εορδαίας
Τηλεθέρμανση Πτολεμαΐδας – Σύμβαση με τον ΑΗΣ / ΔΕΗ / Επεκτάσεις Δικτύου Τηλεθέρμανσης
- κ. **Γιώργος Αγερίδης**, ΚΑΠΕ Γενικός Διευθυντής
Πράσινη πιλοτική αστική γειτονιά

Νέα χρηματοδοτικά εργαλεία:

Οι ευκαιρίες αξιοποίησης του προγράμματος Jessica παρουσίαση προγράμματος από την ΕΤΕ

- κ. **Κωνσταντίνος Σταυρίδης**, Εθνική Τράπεζα Ελλάδας
- κ. **Χρήστος Καλαντζής**, PLANET

Πρωτοβουλίες JESSICA – Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

ΤΡΙΤΗ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 2012

A. ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΣ: Νομίζω ότι μπορούμε να ξεκινήσουμε, κάποιοι τελευταίοι που ενδεχομένως να είναι έξω θα μπουν σιγά - σιγά. Να σας καλημερίσω όλους, να σας ευχαριστήσω που μας κάνετε την τιμή να έρθετε για να παρουσιάσουμε μαζί ορισμένα από τα έργα του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Παρουσίαση ΕΠΠΕΡΑΑ

A. ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΣ: Στην αρχή θα προηγηθεί μια σύντομη παρουσίαση των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΥΠΕΚΑ αλλά στη συνέχεια ο λόγος δίνεται σε δικαιούχους οι οποίοι θα μας παρουσιάσουν τα συγκεκριμένα έργα τα οποία είτε υλοποιούν, είτε βρίσκονται σε φάση έναρξης υλοποίησης.

Είμαι ο Ειδικός Γραμματέας Υδάτων του ΥΠΕΚΑ και ο Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΠΠΕΡΑΑ, δεξιά μου είναι ο κ. Χατζηπαραδείσης ο οποίος είναι ο Προϊστάμενος της ΕΥΔ – ΕΠΠΕΡΑΑ της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠΠΕΡΑΑ, ο κ. Γραβιάς αναπληρωτής Προϊστάμενος της Μονάδας Α' που είναι για τον προγραμματισμό και τις εντάξεις των έργων, ο κ. Μαμαλούγκας Προϊστάμενος της Ομάδας Γ', η κα Καλογεράκου Προϊσταμένη της Μονάδας Δ'. Είναι επομένως τα βασικά στελέχη Προϊστάμενοι του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Από αριστερά μου είναι ο κ. Σερράος ο οποίος είναι ο Πρόεδρος του Πράσινου Ταμείου ενός από τα σημαντικά χρηματοδοτικά εργαλεία του ΥΠΕΚΑ, ο κ. Αγερίδης ο οποίος εκπροσωπεί το ΚΑΠΕ και θα μιλήσει για τα έργα τα οποία ως Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή εκπονεί και όχι μόνο για

λογαριασμό του ΕΠΠΕΡΑΑ και βεβαίως όλοι εσείς που θα μας πείτε για τα έργα τα οποία υλοποιείτε.

Ξεκινώντας να πω ότι δεν είμαστε ακόμη τελείως σίγουροι αν θα μπορέσει ο Υπουργός να έρθει, έχει ένα πολύ φορτωμένο και βαρύ πρόγραμμα ιδίως σήμερα, έχει πολλά πράγματα στο κεφάλι του. Η επιθυμία του είναι κάποια στιγμή να έρθει, επομένως δεν θα απευθύνω εγώ κάποιο χαιρετισμό εκ μέρους του γιατί ελπίζω ότι θα μπορέσει κάποια στιγμή να έρθει για ένα σύντομο χαιρετισμό και μια επαφή μαζί σας.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα θα σας κάνω μια σύντομη παρουσίαση του ΕΠΠΕΡΑΑ που βρισκόμαστε, για να δώσω μετά τον λόγο στον κ. Αγερίδη από το ΚΑΠΕ και μετά στον κ. Σερράο τον Πρόεδρο του Πράσινου Ταμείου και να κλείσουμε έτσι την πρώτη ενότητα δικής μας ενημέρωσης για τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Αυτά που θέλω να σας πω είναι σε τρεις ενότητες, τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος ΕΠΠΕΡΑΑ, την πορεία υλοποίησης μέχρι τώρα και ποιοι είναι οι επόμενοι στόχοι τόσο μεσοπρόθεσμοι όσο και οι άμεσοι στόχοι του προγράμματος.

Βασικά χαρακτηριστικά.

Είναι ένα από τα οκτώ τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ, είναι το τρίτο σε μέγεθος μετά από την «Ενίσχυση της προσπελασιμότητας» και το «Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού», είναι δομημένο σε 11 Άξονες προτεραιότητας εκ των οποίων οι 5 είναι με χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής και οι υπόλοιποι από το ΕΤΠΑ.

Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 2,1 περίπου δις ευρώ, 1,86 από το Ταμείο Συνοχής και τα υπόλοιπα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Ο στρατηγικός στόχος είναι η προστασία, η αναβάθμιση και η αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος ώστε αυτά να αποτελέσουν το υπόβαθρο για την προστασία της δημόσιας υγείας, την άνοδο της ποιότητας ζωής των πολιτών, καθώς και ένα βασικό παράγοντα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Έχει δυο γενικούς στόχους με βάση αυτό το στρατηγικό στόχο: την αειφορική διαχείριση των περιβαλλοντικών μέσων του φυσικού

αποθέματος και των αστικών κέντρων κι ένα δεύτερο που είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής του Υπουργείου.

Αν θέλουμε να δούμε κάποιες κατηγορίες επεμβάσεων – παρεμβάσεων για να μην πάμε στους άξονες, βέβαια όλες αυτές οι κατηγορίες παρεμβάσεων αντιστοιχούν ή εμπεριέχονται σε κάποιους Άξονες προτεραιοτήτων, αλλά οι κατηγορίες παρεμβάσεων αφορούν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις βιοκλιματικές αναπλάσεις και την ενεργειακή αποδοτικότητα και καθαρές μεταφορές.

Ένα μεγάλο κομμάτι του προγράμματος αφορά σε αποχετεύσεις, βιολογικούς καθαρισμούς, προστασία ευαίσθητων περιοχών, κάποια έργα ύδρευσης αλλά και εξοικονόμησης νερού μέσω ελέγχου διαρροών σε δίκτυα κυρίως και εξοικονόμησης μέσω επαναχρησιμοποίησης νερού, η διαχείριση των στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων, οι προστατευόμενες περιοχές όπου καθοριστικό ρόλο παίζουν οι φορείς διαχείρισης και κάποια έργα που έχουν να κάνουν με υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας μεγάλης κλίμακας. Δεν είναι κυρίως το πρόγραμμα στραμμένο προς τα αντιπλημμυρικά έργα, αλλά κάποια μεγάλα έργα είναι ενταγμένα στο ΕΠΠΕΡΑΑ.

Αν έρθουμε στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, βιοκλιματικές αναπλάσεις και ενεργειακή αποδοτικότητα, έχουμε περισσότερες αυτή τη στιγμή από 100 ιδιωτικές επενδύσεις με προϋπολογισμό 180 εκ. ευρώ μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου, έχουμε τηλεθερμάνσεις όπως είναι η τηλεθέρμανση της Πτολεμαΐδας, έχουμε καθαρές αστικές μεταφορές ενταγμένες στο ΕΠΠΕΡΑΑ είναι το Μετρό Αττικής κάποιο κομμάτι του και το Μετρό Θεσσαλονίκης δεύτερης φάσης.

Έχουμε επιδεικτικά Βιοκλιματικά σχολεία, όπου υπάρχει μια πρόσκληση 40 εκ. ευρώ αυτή τη στιγμή αξιολογούμε τις προτάσεις και θα δούμε τι θα κάνουμε με τον προϋπολογισμό. Και έχουμε επιδεικτικά έργα ενεργειακής αποδοτικότητας και εξοικονόμησης ενέργειας σε κοινόχρηστους δημόσιους χώρους.

Αν έρθουμε στις αποχετεύσεις, στους βιολογικούς καθαρισμούς και την προστασία των ευαίσθητων περιοχών, έχουμε βάλει σα στόχο στο

ΕΠΠΕΡΑΑ να καλύψουμε το κενό που υπάρχει στους οικισμούς μεταξύ 2.000 και 15.000 κατοίκων. Είναι μια υποχρέωση της χώρας να δημιουργήσει δίκτυα αποχέτευσης και βιολογικούς καθαρισμούς στις περιοχές αυτές.

Έπρεπε τα κράτη - μέλη να το έχουν κάνει από το 2005 φυσικά υπάρχει καθυστέρηση σε όλα τα κράτη - μέλη, αν θεωρήσουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αρχίζει και πιέζει και γίνεται πειστική περίπου 10 χρόνια μετά τη λήξη της προθεσμίας, μπορεί να περιμένουμε ότι κοντά στο 2015 θα έχουμε τις πρώτες προειδοποιητικές επιστολές, τις πρώτες δικαιολογημένες γνώμες και πιθανές παραπομπές στο Δικαστήριο για μη συμμόρφωση για τους οικισμούς αυτούς.

Εκεί η σημερινή κατάσταση είναι ότι έχουμε περίπου κάλυψη του 18% των οικισμών αυτής της κατηγορίας. Ο συνολικός πληθυσμός σε αυτή την κατηγορία είναι περίπου 1.300.000 κάτοικοι. Ένα 18% των οικισμών αυτών καλύπτεται από αποχετεύσεις και βιολογικούς και στόχος μας είναι να φτάσουμε μέχρι το 2015 στο περίπου 60%.

Νομίζουμε ότι με ένα τέτοιο ποσοστό θα μπορούμε και να καλύψουμε σημαντικές ανάγκες, αλλά παράλληλα να μπορούμε να έχουμε μια καλή απάντηση σε οποιοσδήποτε πιέσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί και οι άλλες χώρες είναι αμφίβολο αν θα μπορέσουν να έχουν ικανοποιήσει όλες τις απαιτήσεις για τέτοιες υποδομές.

Σε αυτή λοιπόν την κατηγορία όπου έχουμε κάνει μια συστηματική προσπάθεια να εντάξουμε έργα, έχουμε εντάξει 215 Οικισμούς που εξυπηρετούν 850.000 κατοίκους ίσως και λίγο παραπάνω.

Μακάρι να υλοποιηθούν όλα αυτά τα έργα γιατί θα έχουμε καλύψει ακόμη και παραπάνω από το 60% το οποίο λέμε. Το 60% είναι μια πιο συντηρητική πρόβλεψη επειδή είναι πολύ πιθανό μερικά από αυτά τα έργα είτε να μην προχωρήσουν καθόλου, είτε να προχωρήσουν με αργότερο ρυθμό, ώστε να μην μπορέσουν να ολοκληρωθούν μέχρι το 2015.

Είναι λοιπόν όπως θα το πω και στο τέλος της παρουσίασής μου επιτακτική η ανάγκη μετά την ένταξη των έργων να γίνει μια πολύ μεγάλη κινητοποίηση, ξέρω πόσες δυσκολίες υπάρχουν από τη χρηματοδότηση της ίδιας συμμετοχής από τη χρηματοδότηση του ΦΠΑ, από αντεγκλήσεις, από δικαστικές εμπλοκές, από χίλια δυο πράγματα, αλλά τουλάχιστον στο κομμάτι

εκείνο που έχει να κάνει με την αποτελεσματικότητα των φορέων των δικαιούχων για να προκηρύξουν γρήγορα να επιταχύνουν τις διαδικασίες αξιολόγησης των προσφορών και να μην χάνουμε χρόνο, είναι πάρα πολύ σημαντικό, αλλιώς πράγματι θα βρεθούμε στη δυσάρεστη θέση να χρειάζεται να απεντάξουμε έργα, τα οποία από την πορεία τους θα δείχνουν ότι δεν μπορούν να ολοκληρωθούν μέσα στην προγραμματική αυτή περίοδο.

Πέρα από αυτό ανοίξαμε και ένα μέτωπο, κάναμε μια προσπάθεια να εντάξουμε και οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων παρ' όλο που δεν αποτελεί αυστηρή υποχρέωση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και το κάναμε, γιατί υπάρχουν ευαίσθητες περιοχές στην Ελλάδα και είναι πολλές αυτές οι ευαίσθητες περιοχές γιατί είναι πάρα πολλά τα ωραία μέρη στην Ελλάδα, που χρίζουν προστασίας, τόσο παράκτιες περιοχές όσο και περιοχές που βρίσκονται κοντά σε ευαίσθητα συστήματα εσωτερικών υδάτων.

Έχω πει ότι οι ανάγκες για να καλυφθούν όλοι οι οικισμοί κάτω από 2.000 μπορεί να ξεπερνάνε τα 4 δις ευρώ. Τα έργα πλέον γίνονται πολύ δαπανηρά, διότι όσο πιο αραιοκατοικημένοι είναι οι οικισμοί, τόσο το ανά εξυπηρετούμενο άτομο – κόστος ανεβαίνει πολύ, επομένως με τα 500 εκ. που έχουμε προϋπολογίσει για τη δράση αυτή, είναι λίγο η κορυφή του παγόβουνου.

Είναι επιλεκτικά, 15-20% των περιπτώσεων για οικισμούς κάτω από 2.000 αλλά χρησιμοποιούμε σαφή κριτήρια να βρίσκονται κοντά σε ευαίσθητες περιοχές, αναφέρονται μερικές: ο Παγασιακός Κόλπος, ο Κορινθιακός, Θερμαϊκός, Μαλλιακός, Ταμειυτήρες Πλαστήρα, Εύηνου και Μόρνου, Λίμνες Παμβώτιδας, Τριχωνίδας, Ασωπός και τα λοιπά, αλλά δεν είναι μόνο αυτές.

Προσπαθούμε να προχωρήσουμε σε ολοκληρωμένες δράσεις για τη διαχείριση λυμάτων και προστασίας του υδατικού περιβάλλοντος. Έτσι έχουμε εντοπίσει, δεν είναι τα μόνα, είναι ενδεικτικά τελείως: το Σύστημα Σπερχειού – Μαλιακού, το Σύστημα Τριχωνίδας το οποίο είναι ένα ευαίσθητο υποσύστημα, τον Κορινθιακό τόσο τον ανατολικό και δυτικό Κορινθιακό που θέλουμε πραγματικά τα παραλιακά μέτωπα να τα εξυπηρετήσουμε από άποψη αποχέτευσης και βιολογικών, τον Πατραϊκό επίσης, τον Παγασητικό, τον Ευβοϊκό.

Έρχομαι σε μια άλλη δράση που είναι η εξοικονόμηση νερού, επαναχρησιμοποίηση και υδρεύσεις. Χτες είχαμε την παρουσίαση του προπλάσματος διαχειριστικού σχεδίου για το υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής και έγινε ημερίδα διαβούλευσης για ορισμένα από τα στοιχεία που έχουν ήδη εκδοθεί και αναπτυχθεί στο διαδίκτυο.

Εκεί είπα ένα παράδειγμα, ότι στο λεκανοπέδιο της Αττικής στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής χρησιμοποιούμε γύρω στα 420 εκ. κυβικά νερό το χρόνο που είναι πολύ κοντά σε αυτό που είναι το αξιόπιστο υδατικό δυναμικό, η διοχετευτικότητα των έργων και η δυναμικότητα των έργων επεξεργασίας του νερού. Όλα αυτά μαζί λίγο πολύ κυμαίνονται μεταξύ 450 και 500 εκ. κυβικών.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι εάν δεν περιοριστούμε σε αυτά τα νούμερα της τάξη των 450 εκ. κυβικών και προχωρήσουμε σε μία αύξηση της κατανάλωσης, μοιραία θα βρεθούμε στη θέση να ψάχνουμε να βρούμε μεταφορές νερού από ακόμη πιο μακριά, ή να πηγαίνουμε σε πολύ δαπανηρές μαζικές αφαλατώσεις.

Όσο οι αφαλατώσεις μπορούν να αποτελούν λύση και να είναι μια ελκυστική λύση στις περιπτώσεις νησιών όπου δεν υπάρχουν άλλες λύσεις, εν πάση περιπτώσει το να πει κανείς ότι θα κάνει μια μαζική αφαλάτωση για την Αθήνα, είναι άλλης κλίμακας έργο και νομίζω ότι οι περιβαλλοντικές του επιπτώσεις και η σκοπιμότητά του πρέπει να κοιταχτεί με διαφορετικό τρόπο.

Τι θέλω να πω με αυτό; Θέλω να πω ότι στην Αθήνα θα πρέπει να μάθουμε να ζούμε με 450 εκ. κυβικά, κάνοντας μια συνετή και ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων πόρων και μέσα σε αυτό μπορούμε να δώσουμε ένα περιθώριο ασφαλείας που μας χρειάζεται μέσα από εξοικονόμηση νερού επαναχρησιμοποίησης και υδρεύσεις.

Εκτιμώ όμως ότι στο λεκανοπέδιο της Αττικής μπορούμε να εξοικονομήσουμε περίπου 10% τουλάχιστον από το συνδυασμό τέτοιων δράσεων, δηλαδή έλεγχο διαρροών στις υδρεύσεις, επαναχρησιμοποίηση και εξοικονόμηση κατ' οίκον στην περίπτωση αυτή, πράγμα που μας δίνει το περιθώριο να κινηθούμε με ασφάλεια σε αυτό το πλαφόν των 450 εκ. κυβικών.

Αλλά βέβαια η ανάγκη για εξοικονόμηση νερού είναι ευρύτερη των Αθηνών. Όλη η ανατολική σχεδόν Ελλάδα που έχει σχετικά χαμηλές βροχοπτώσεις έχει πρόβλημα νερού, έχει ελλειμματικά υδατικά ισοζύγια και βέβαια όταν το αρδευτικό νερό είναι καθοριστικό δεν πρόκειται με αυτά τα μέτρα να κάνουμε μια πολύ μεγάλη παρέμβαση.

Πέρα όμως από το συμβολικό χαρακτήρα που έχουν τέτοια μέτρα εξοικονόμησης, μπορεί τοπικά όπως στην Αθήνα ή όπως σε πολλά νησιά να είναι καθοριστικής σημασίας. Εκεί δηλαδή που η κατανομή μεταξύ αρδευτικού νερού και άλλων χρήσεων δεν είναι η γνωστή σε πανελλαδική κλίμακα 85% για άρδευση και 85% αλλού.

Τι έχουμε κάνει προς αυτή την κατεύθυνση.

Έχουμε μια πρόσκληση για επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων η οποία κυμαίνεται περί τα 60 εκ., έχουν γίνει προτάσεις αξιολογούνται αυτή τη στιγμή και νομίζω ότι θα μπορέσουμε να χρηματοδοτήσουμε έργα από περίπου 20 Δήμους που έχουν κάνει σχετική πρόταση επαναχρησιμοποίησης των λυμάτων.

Βοηθάει σε αυτό το ότι έχουμε καλύψει το θεσμικό κενό που υπήρχε με την έκδοση της ΚΥΑ που καθορίζει με ποιους όρους και ποιες προϋποθέσεις μπορεί η επαναχρησιμοποίηση να γίνει με ασφαλή τρόπο, άρα έχουμε το θεσμικό πλαίσιο. Και είμαστε στη φάση αξιολόγησης των προτάσεων.

Έχουμε επίσης μια πρόσκληση η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη περίπου 75 εκ. ευρώ, η οποία έχει να κάνει με τον έλεγχο διαρροών σε υδρευτικά δίκτυα αστικών κέντρων και ήδη έχουν ενταχθεί αρκετοί Δήμοι για τέτοιου είδους προμήθειες και έργα και αναφέρω ενδεικτικά κάποιες από τις πόλεις που έχουν ενταχθεί.

Έχουμε επίσης κάνει κάποια έργα διαχείρισης πόσιμου νερού προϋπολογισμού 130 εκ. ευρώ. Εδώ ξεχωρίζουν κάποια έργα όπως είναι ο διπλασιασμός της δυναμικότητας των εγκαταστάσεων επεξεργασίας πόσιμου νερού στη Θεσσαλονίκη κατά 150.000 κυβικά την ημέρα, ένα έργο της τάξεως των 35 εκ., το έργο στην Ηλεία το οποίο νομίζω θα το παρουσιάσει ο Δήμαρχος αργότερα, ο Ταμιευτήρας του Σμοκόβου, ο οποίος λύνει το υδροδοτικό πρόβλημα στο μισό περίπου νομό της Καρδίτσας και εδώ θα

υπάρξει μια παρουσίαση για το έργο και βεβαίως προχωρούμε και με την ένταξη έργων ύδρευσης για τους Παξούς και για ένα κομμάτι των αναγκών της Κέρκυρας.

Ένα ενδεικτικό έργο επαναχρησιμοποίησης όπως το βλέπουμε στο σύνολό του, μιλάω για την Ψυτάλλεια όπου είναι ένα από τα έργα τα οποία έχουν προταθεί και τα οποία αυτή τη στιγμή αξιολογούνται για να ενταχθούν και έχουν να κάνουν με τη δυνατότητα να επαναχρησιμοποιήσουμε ένα μέρος βέβαια των λυμάτων της Ψυτάλλειας, τα 800.000 κυβικά την ημέρα λύματα στην Ψυτάλλεια για να επαναχρησιμοποιηθούν θέλουν μεγάλους κάμπους δεν είναι μια εύκολη ιστορία, επομένως μιλάμε για 20 έως 40 χιλιάδες κυβικά την ημέρα, ένα μικρό ποσοστό, το οποίο σε πρώτη φάση περιλαμβάνει: αναβάθμιση των εγκαταστάσεων για να επιτευχθεί η τριτοβάθμια επεξεργασία που απαιτείται και μετά διοχέτευση πάλι στην ακτή για να διοχετευτεί προς το παραλιακό μέτωπο και πιθανό και στο Ποικίλο Όρος.

Είναι μια πρόταση η οποία έχει υποβληθεί με συνεργασία της ΕΥΔΑΠ με την Περιφέρεια της Αττικής και θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΠΠΕΡΑΑ.

Για τα στερεά απόβλητα. Είναι ένα τεράστιο πρόβλημα, είναι ένα επιτακτικό πρόβλημα ένα πρόβλημα το οποίο εγκυμονεί κινδύνους προστίμων. Υπάρχει το μεγάλο θέμα εφαρμογής των ΠΕΣΔΑ δεν θα αναφερθώ στις δυσκολίες, τις ιδιαιτερότητες όλου αυτού του εγχειρήματος. Ιδιαιτερότητες που έχουν να κάνουν και με την πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων και την ανάγκη βελτιστοποίησης της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων (ΦοΣΔΑ, Περιφέρειες, Υπουργείο Εσωτερικών, ΥΠΕΚΑ), υπάρχουν αρκετά προβλήματα ακόμη.

Το ΕΠΠΕΡΑΑ συμμετέχει με κονδύλια τα οποία εκχωρεί στις Περιφέρειες περίπου 242 εκ. ευρώ και δεν κρύβω ότι το ΕΠΠΕΡΑΑ ανησυχεί για το χαμηλό ρυθμό αξιοποίησης και απορρόφησης των κονδυλίων αυτών σε αρκετές Περιφέρειες. Είναι εκχωρημένα χρήματα τα οποία σε κάποιο βαθμό κάθονται διότι οι τοπικές κοινωνίες οι περιφερειακές δεν μπορούν να προχωρήσουν σε ένα ολοκληρωμένο έργο εργοστασίων ή οτιδήποτε άλλο χρειάζεται.

Πριν από αυτό, πιο επιτακτικό είναι το πρόβλημα των ανεξέλεγκτων χώρων διάθεσης απορριμμάτων των ΧΑΔΑ όπου το Νοέμβριο είχαμε αρκετούς. Είχαμε ξεκινήσει από μερικές χιλιάδες τέλος πάντων είχαμε φτάσει στους 700 με ένταξη 350 ΧΑΔΑ φτάσαμε το Νοέμβριο να έχουμε 395 ΧΑΔΑ οι οποίοι δεν είχαν αποκατασταθεί, 90 δε από αυτούς ακόμη ενεργοί.

Γίνεται μια τεράστια προσπάθεια να εντάξουμε τα έργα αυτά για να αρχίσει η αποκατάσταση, προϋποτίθεται κλείσιμο βέβαια των ΧΑΔΑ όσων λειτουργούν, που ξέρουμε πόσο δύσκολο είναι και πόσα συνοδά έργα χρειάζονται. Γίνεται μια προσπάθεια την οποία θέλω να συνοψίσω ως εξής:

Στο ΕΠΠΕΡΑΑ έχουν υποβληθεί προτάσεις για 250 ΧΑΔΑ, έχουμε κάνει μια εντατική προσπάθεια και έχουμε εντάξει τους 200 από αυτούς και πιστεύουμε ότι τους υπόλοιπους 50 θα τους έχουμε εντάξει μέχρι το τέλος του Μαρτίου.

Οι υπόλοιποι 140-150 περίπου έχουν υποβληθεί στα ΠΕΠ και συνεχίζονται να υποβάλλονται τα ΠΕΠ των Περιφερειών ώστε να μπορέσουμε να καταφέρουμε στο τέλος του 2012 είναι λίγο αισιόδοξο, αλλά είναι και λίγο αναγκαίο να το κάνουμε αν συνυπολογίσουμε και την πίεση που δεχόμαστε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο τέλος του 2012 να έχουμε μπορέσει να έχουμε κλείσει και να έχουμε αποκαταστήσει τους ΧΑΔΑ και βέβαια να έχουμε βρει τις ενδιάμεσες εκείνες λύσεις, που θα μας δώσουν το περιθώριο χρόνου να έχουμε την οριστική λύση με την ολοκλήρωση των έργων που προβλέπονται από τους ΠΕΣΔΑ ή την οποιαδήποτε αναθεώρησή τους.

Προστατευόμενες περιοχές. Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε τις δράσεις των φορέων των προστατευόμενων περιοχών οι οποίες χρηματοδοτούνται με 85 εκ. ευρώ, αλλά βέβαια δεν είναι μόνο αυτό υπάρχουν δράσεις κυρίως χρηματοδοτημένες από το ΕΤΠΑ οι οποίες έχουν να κάνουν ακόμη και με τη διαχείριση των υδατικών πόρων.

Είναι ένας σημαντικός τομέας, είχαμε μείνει πολύ πίσω στο θέμα των διαχειριστικών σχεδίων. Βρισκόμαστε σε μια κατάσταση όπου για τα 10 από τα 14 ειδικά Διαμερίσματα έχουν ολοκληρωθεί τα σχέδια και έχουν τεθεί σε διαβούλευση και παράλληλα μπαίνει μπροστά ήδη από τώρα για μερικές παραμέτρους και για μερικούς φορείς έχει ξεκινήσει το εθνικό Δίκτυο

παρακολούθησης της ποιότητας και ποσότητας των νερών, το οποίο κι αυτό χρηματοδοτείται με 28 εκ. από το ΕΠΠΕΡΑΑ.

Πέρα από αυτό υπάρχουν ειδικότερα έργα, ενδεικτικά τη λίμνη της Κάρλας με προϋπολογισμό από το ΕΠΠΕΡΑΑ 50 εκ. ευρώ και την πολύπαθη Κορώνεια την οποία εντάξαμε ξανά με 20 εκ. ευρώ για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε τα έργα τα οποία είχαν σταματήσει, να ανατρέψουμε την εικόνα που έχει δημιουργηθεί με την απένταξη του έργου πολύ μεγάλης καθυστέρησης την περίοδο 2005-2009.

Ξέρετε ότι βρισκόμαστε προ Δικαστηρίου για τη λίμνη Κορώνεια. Έχουμε απεντάξει το έργο ελπίζοντας να προχωρήσουν γρήγορα τα μέτρα και βέβαια να γίνουν και τα συμπληρωματικά μέτρα που χρειάζονται.

Πιστεύουμε ότι με όλες τις δράσεις του ΕΠΠΕΡΑΑ υπάρχει μια τόνωση της οικονομίας και δημιουργία απασχόλησης, έχουμε κάνει εκτιμήσεις που δείχνουν ότι για το διάστημα 2012-2015 μπορούμε υλοποιώντας τα έργα του ΕΠΠΕΡΑΑ να δημιουργήσουμε 20.000 ανθρωποέτη απασχόλησης ένα σημαντικό νούμερο και ένα σημαντικό νούμερο είναι επίσης και το 2.700 νέες θέσεις εργασίας σε μόνιμη πλέον βάση.

Η πορεία του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Το ΕΠΠΕΡΑΑ ήταν ένα πρόγραμμα με προβλήματα. Εγγενώς έχει προβλήματα λόγω της φύσης του, οι περιβαλλοντικές δράσεις είναι πολύ δύσκολο πιο δύσκολο να υλοποιηθούν από άλλα έργα. Αυτό και θεωρητικά τεκμηριώνεται αλλά και η εμπειρία το δείχνει γιατί αν δούμε και στα περιφερειακά προγράμματα θα δούμε ότι τα έργα εκείνα τα οποία έχουν να κάνουν με το περιβάλλον, είναι αυτά τα οποία υστερούν σε σχέση με τα υπόλοιπα.

Είναι δύσκολο να ωριμάσουν, υπάρχει το θέμα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υπάρχει το θέμα της αποδοχής και συναίνεσης για πολλά από αυτά τα έργα, δεν αποτελούν δικαιολογίες αποτελεί μια πραγματικότητα.

Το ΕΠΠΕΡΑΑ ήταν σε μια τραγική κατάσταση από άποψης ενεργοποίησης πριν από μερικά χρόνια. Βλέπετε μόνοι σας τα νούμερα, ότι ακόμη και αρχές του 2011 για να μην μιλήσω στις αρχές του 2010, όπου ήταν

ενταγμένα 63 εκ. ένα ελάχιστο ποσό, ακόμη και στις αρχές του 2011 είχαμε ποσοστό ένταξης που ήταν της τάξεως του 60%.

Αυξήσαμε κατά 170% τις εντάξεις το 2011 και έχουμε φτάσει σήμερα σε περίπου 3,8 δις ένα νούμερο, το οποίο δημιουργεί ποικίλα συναισθήματα καθώς εκφράζει μια υπερδέσμευση κατά 180%. Και είναι θέμα να δούμε πως αυτό το πράγμα θα μπορέσουμε με ασφάλεια να μην οδηγήσει βεβαίως σε υπέρβαση των διαθέσιμων χρημάτων.

Σε κάθε περίπτωση το ΕΠΠΕΡΑΑ με αυτή την ενεργοποίηση που έχει κάνει αυτή τη στιγμή είναι το πρώτο σε εντάξεις μεταξύ των προγραμμάτων.

Νομικές δεσμεύσεις.

Βρισκόμαστε σε περίπου 40% θα μπορούσε να είναι καλύτερα. Είμαστε λίγο κάτω από το μέσο όρο των διαφόρων προγραμμάτων, παρ' όλο που κι εδώ το 2011 υπήρξε μια σημαντική βελτίωση κατά 150% φτάνοντας από τα 340 στα 840 εκ. στο τέλος της προηγούμενης χρονιάς.

Σε ό,τι αφορά τις απορροφήσεις εδώ είμαστε κοντά στο 24-25% πάλι μειονεκτούμε σε σχέση με το μέσο όρο των άλλων προγραμμάτων που νομίζω είναι περίπου στο 30%. Στόχος μας είναι στο τέλος του 2012 να έχουμε ξεπεράσει σε δαπάνες το 40% του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Για να κλείνω τι προγραμματίζουμε για την επόμενη περίοδο. Δική μας υποχρέωση είναι να επιταχύνουμε κάποιες διαδικασίες που έχουν να κάνουν με τις εγκρίσεις τευχών δημοπράτησης που οποιαδήποτε βήματα είναι εκείνα που πρέπει να προϋπάρξουν πριν οι δικαιούχοι μπορέσουν να προκηρύξουν τα έργα.

Έχουμε κάνει μια σημαντική προσπάθεια από την περίοδο το χρόνο της ενεργοποίησης και των εντάξεων που ήταν το σήμα κατατεθέν του 2011, το 2012 πρέπει να γίνει το σήμα κατατεθέν οι νομικές δεσμεύσεις. Φιλόδοξος στόχος μας είναι να μπορέσουμε να φτάσουμε τις νομικές δεσμεύσεις από το 40% που είναι σήμερα στο 100% του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Ομολογώ ότι είναι φιλόδοξος, αλλά πρέπει να κάνουμε μια τεράστια προσπάθεια να δούμε όλα εκείνα τα βήματα και εδώ πρέπει να

υπάρξει η συνδρομή όλων των δικαιούχων, γιατί είναι τα βήματα εκείνα που ακολουθούν την ένταξη και καταλήγουν με τη σύμβαση.

Άρα προετοιμασία τευχών δημοπράτησης, έγκριση τευχών δημοπράτησης, προκήρυξη του έργου, Επιτροπή και διενέργεια του διαγωνισμού αξιολόγησης και μετά βεβαίως οι οποιεσδήποτε ενστάσεις προδικαστικές προσφυγές ή το απευκταίο δικαστικές εμπλοκές, που δημιουργούν πολύ μεγάλες καθυστερήσεις.

Θα πρέπει να ελαχιστοποιήσουμε αυτούς τους χρόνους και σε ό,τι μας αφορά στην έγκριση παραδείγματος χάριν των τευχών δημοπράτησης, αλλά και σε ό,τι αφορά τους δικαιούχους στην προετοιμασία, στην προκήρυξη, στην αξιολόγηση από τις Επιτροπές. Δεν υπάρχει περιθώριο χρόνου.

Θα έρθω να σας πω ότι ένα από τα πράγματα στους φιλόδοξους στόχους που έχουμε για το 2012, είναι ότι πρέπει να ολοκληρώσουμε τις εντάξεις άμεσα, να κάνουμε την επίστευση των τευχών δημοπράτησης και συμβασιοποίησης και μετά να έρθουμε σε ένα πολύ σημαντικό κεφάλαιο που λέγεται η εξέταση της αναγκαιότητας απένταξης έργων.

Έχουμε δημιουργήσει ένα μαξιλάρι με την υπερδέσμευση που έχουμε κάνει, ώστε να υπάρχουν έργα –και υπάρχουν κι άλλα έργα που δεν έχουν ενταχθεί και τα οποία μπορεί να ωριμάσουν στην πορεία- και η γραμμή που θα ακολουθήσουμε θα είναι αρκετά σκληρή. Δεν υπάρχουν περιθώρια να περιμένουμε κανέναν για σημαντικά χρονικά διαστήματα με νεκρά και κοιμώμενα έργα.

Πολλές φορές σε χάρτες δείχνουμε τα ενταγμένα έργα και έχω πει ότι είναι εύκολο να βάλεις σημαιούλες ποια είναι τα ενταγμένα έργα, αλλά τόσο εύκολο είναι να τις βγάλεις κιόλας. Εάν διαπιστώσουμε καθυστερήσεις - νομίζω ήδη μερικοί Δήμοι έχουν πάρει κάποιες επιστολές σε έργα τα οποία έχουν καθυστερήσει- το 2012 θα είναι η περίοδος του ξεκαθαρίσματος του προγράμματος. Σε όρους εντάξεων θα κινηθούμε στα ίδια επίπεδα, θα μπουν μερικά έργα θα φύγουν άλλα έργα, θα μείνει το ίδιο ποσοστό, αλλά θα αλλάξει η ποιοτική σύνθεση των έργων, θα είναι πολύ πιο ώριμα και πολύ πιο προχωρημένα έργα.

Επομένως κάνω για μια ακόμη φορά έκκληση: δεν μπορεί να χαθεί καθόλου χρόνος, δεν μπορεί να χαθεί κανένα ευρώ από το πρόγραμμα. Οι απαιτήσεις είναι σκληρές με τα $n+2$ με τα $n+3$ για το 2012-2013 σε απορρόφηση και πραγματικά είναι λογικό να πει κανείς ότι δεν θα κινδυνεύσει να χάσουμε χρήματα γιατί έχουμε ονοματίσει κι έχουμε υποσχεθεί ένα έργο την ώρα που δεν προχωράει, ενώ θα μπορούσε να υλοποιηθεί ένα άλλο ώριμο έργο, είτε της ίδιας κατηγορίας είτε ακόμη κι άλλης κατηγορίας εφόσον πρόκειται να οδηγήσει σε δαπάνες.

Πραγματικά θέλω να επισημάνω ότι κανείς δεν μπορεί να θεωρεί το ενταγμένο έργο ότι το έχει –ας μου επιτραπεί η έκφραση- καταρώσει και μπορεί να το διαχειρίζεται πλέον με ρυθμούς που θα επιλέξει ο ίδιος ο δικαιούχος. Τέτοια πολυτέλεια δεν υπάρχει.

Και θα είμαστε *breathing on your neck* που λένε και οι Αγγλοσάξονες, πολύ συστηματικά σε πολύ συστηματική βάση που βρίσκεστε, τι κάνετε, γιατί υπάρχει καθυστέρηση. Ενδιάμεσα δηλαδή πληροφόρηση για να ξέρουμε και να αξιολογούμε την πορεία του κάθε έργου.

Βέβαια εδώ έχουμε έρθει για να συζητήσουμε τα καλά έργα τα επιτυχημένα έργα, αυτά που υλοποιούνται ή αυτά που εν πάση περιπτώσει θεωρούμε ότι από τη μέχρι τώρα πορεία τους δεν είναι τα μόνα προφανώς υπάρχουν κι άλλα, τα οποία δίνουν μια νότα αισιοδοξίας ότι θα προχωρήσουμε, επομένως είναι όπως καμία φορά το παθαίνω με τους φοιτητές μου που όταν δεν προσέχουν ή δεν υπάρχει μια πολύ μεγάλη μαζική προσέλευση, να τους βάζω τις φωνές για το πόσο σημαντική είναι η παρακολούθηση πόσο σημαντική είναι η προσοχή και τα λες σε αυτούς βεβαίως που δεν υπάρχει λόγος να τους τα πεις, γιατί σε αυτούς που λείπουν πρέπει να τα πεις.

Έτσι λοιπόν κι εδώ ίσως εδώ έχουμε τα παραδείγματα τα καλά που προχωρούν, αλλά ακούμε όλοι γιατί όλα διοχετεύονται σε αυτό τον κόσμο, ότι πραγματικά θα είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, είμαστε υποχρεωμένοι να είμαστε πολύ προσεκτικοί. Δεν θα αναφερθώ μόνο στις εγκυκλίους και τις πιέσεις από το Υπουργείο Ανάπτυξης οι οποίες είναι κατανοητές έχει την ευρύτερη εικόνα του ΕΣΠΑ και μας στέλνει αυστηρές προθεσμίες, τις οποίες εξειδικεύει για το πρόγραμμά μας, αλλά πραγματικά είναι μια πραγματική ανάγκη. Δεν είναι θέμα εγκυκλίων είναι θέμα μιας

πραγματικής ανάγκης για να μπορέσουν τα έργα να προχωρήσουν και να απορροφηθούν.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Ίσως είπα πάρα πολλά, αλλά κάλυψα και τον Υπουργό.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ (Α. ΧΑΤΖΗΠΑΡΑΔΕΙΣΗΣ): Καλή σας μέρα και από εμένα, είμαι Προϊστάμενος της Διαχειριστικής Αρχής, ευχαριστούμε τον κ. Ανδρεαδάκη για την εμπειριστατωμένη αυτή παρουσίαση όσον αφορά το πρόγραμμα το περιεχόμενό του και τη μέχρι σήμερα πρόδοό του.

Παρουσίαση προγραμμάτων ΚΑΠΕ με χρηματοδότηση

από το ΕΠΠΕΡΑΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Περνάμε στον επόμενο ομιλητή που είναι ο κ. Αγερίδης, καθώς ο κ. Μάνθος Σανταμούρης δεν μπόρεσε να έρθει. Ο κ. Αγερίδης είναι Γενικός Διευθυντής του ΚΑΠΕ και θα μας παρουσιάσει έργα του ΚΑΠΕ τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΕΠΠΕΡΑΑ.

Γ. ΑΓΕΡΙΔΗΣ: Κύριε Ειδικέ Γραμματέα, κύριε Προϊστάμενε της Διαχειριστικής Αρχής, κύριοι και κυρίες εκπρόσωποι των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης καλή σας μέρα. Στην παρουσίαση που θα ακολουθήσει θα δούμε τα προγράμματα που διαχειρίζεται και τα έργα που υλοποιεί το ΚΑΠΕ κατά κύριο λόγο στα θέματα της εξοικονόμησης ενέργειας και στην προστασία του περιβάλλοντος από το κομμάτι της ενέργειας.

Να δούμε εισαγωγικά ποια είναι η κατάσταση που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα. Πρώτα απ' όλα το κόστος ενέργειας, εκτιμάται από μελέτη που είχε υλοποιήσει πέρσι περίπου η Τράπεζα της Ελλάδος ότι εάν δεν ληφθούν μέτρα στο χώρο της κατασκευής και των δομικών υλικών θα ξοδευτούν περίπου 21 δις ευρώ για ενεργειακές παρεμβάσεις, ενώ η κατανάλωση ενέργειας θα αυξάνεται και θα φτάσει το 2020 το 19% σε σχέση με το '10 και για να καλυφθούν όλες αυτές οι ενεργειακές ανάγκες, θα αναλωθούν περίπου 70 δις ευρώ.

Μαζί με αυτά θα πρέπει να προσθέσουμε και το κόστος των εκπομπών, δεδομένου ότι από το 2013 θα πρέπει όλες οι εκπομπές να αντιπροσωπεύουν δικαιώματα που θα πρέπει να προμηθεύονται όλοι, όχι

μόνο η βιομηχανία, από τη διεθνή αγορά και βέβαια το μεγάλο πρόβλημα της ενεργειακής φτώχειας δεδομένου του οικοδομικού αποθέματος που υπάρχει στην Ελλάδα της κατάστασής του και του τρόπου κατασκευής του.

Αυτές οι κατασκευές είναι ευάλωτες στα ακραία καιρικά φαινόμενα (θερμά ή ψυχρά επεισόδια) και βλάπτουν περισσότερο είναι περισσότερο ευαίσθητα τα χαμηλά κοινωνικά εισοδήματα οι πολίτες χαμηλού εισοδήματος, δεδομένου ότι και δεν μπορούν να αναβαθμίσουν τα σπίτια τους και δεν μπορούν να αναβαθμίσουν τον εξοπλισμό θέρμανσης ή ψύξης και βέβαια δεν μπορούν εύκολα να πληρώνουν τα ποσά ενέργειας που χρειάζονται.

Γιατί αν δούμε ομογενοποιημένα κλιματολογικά στοιχεία της Ελλάδας με άλλες χώρες βλέπουμε ότι η Ελλάδα είναι η πλέον σπάταλη σε ενέργεια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρα υπάρχουν σημαντικά περιθώρια εξοικονόμησης, βλέπουμε στην τελευταία στήλη τα ποσοστά εξοικονόμησης που μπορούν να επιτευχθούν μέχρι το 2020 για τους τέσσερις κύριους τομείς (τον οικιακό, τον τριτογενή, τις μεταφορές και τη βιομηχανία).

Για τον οικιακό και τον τριτογενή που είναι ουσιαστικά κτηριακός τομέας τα ποσοστά είναι 29 και 30% αντίστοιχα. Μεγάλα ποσοστά που αντιπροσωπεύουν μείωση του λειτουργικού κόστους με τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.

Ποια είναι η κατάσταση ενδεικτικά ενός κτηρίου γραφείων και τι μπορεί να επιτευχθεί. Εάν θεωρήσουμε μια κλίμακα με μέγιστο το 100 και ελάχιστο το 0 για να πιάσουμε ποσοστά εξοικονόμησης και τοποθέτηση των κατασκευών, σήμερα ένα κτήριο τέτοιων γραφείων βρίσκεται περίπου στο 100% μια παλιά κατασκευή. Εάν εφαρμοζόταν –και αυτό συμβαίνει στα νεότερα κτήρια- ο κανονισμός θερμομόνωσης του '79 η κατάταξη του κτηρίου αυτού θα ήταν γύρω στο 80% στην κλίμακα που έχουμε.

Με τον ΚΕΝΑΚ που εφαρμόζεται από το 2010 που είναι ο νέος κανονισμός, η κατάταξη πηγαίνει γύρω στο 55 με 60%. Οι απαιτήσεις που υπάρχουν με τις νέες οδηγίες που θα ισχύσουν άμεσα, γιατί η ευρωπαϊκή Οδηγία έχει εκδοθεί και υπάρχει Επιτροπή στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για ενσωμάτωση αυτής της Οδηγίας, με τις νέες διατάξεις το κτήριο αυτό θα είναι περίπου στο 30%.

Αν σε ένα τέτοιο κτήριο ενσωματωθούν και συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την παραγωγή της ενέργειας που χρειάζεται και καταναλώνει το κτήριο, πηγαίνουμε σε ένα κτήριο μηδενικού ισοζυγίου ενέργειας, δηλαδή όση ενέργεια καταναλώνει όση χρειάζεται τόση παράγει. Μπορεί να παράγει και περισσότερη και να τη διοχετεύει στο Δίκτυο.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ποια είναι η παρέμβαση και η συμβολή του ΚΑΠΕ. Έχουμε πρώτα απ' όλα κάποια δεδομένα που ισχύουν και δεν μπορούν να αμφισβητηθούν. Η κοινωνία πλέον είναι σαφώς περισσότερο ενημερωμένη και ευαισθητοποιημένη σε θέματα κατανάλωσης ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας.

Υπάρχει σημαντική τεχνογνωσία και στις εταιρείες και στους μηχανικούς και στους τεχνικούς, για εφαρμογή σύγχρονων και αποδοτικών εμπορικών λύσεων, υπάρχουν κατά συνέπεια μεγάλες δυνατότητες βιώσιμων εφαρμογών με κόστος ανεκτό για μεγάλο μέρος της κοινωνίας. Δεν είναι απαραίτητο να συνδυάζουμε τα μέτρα εξοικονόμησης με αύξηση του κόστους.

Υπάρχει ωστόσο ένας δισταγμός και αμφιβολία για κάθε τι που δεν είναι συνηθισμένο και δεν είναι ευρέως γνωστό και γι' αυτούς που θα υποδεχτούν που θα αξιοποιήσουν τις λίστες τους χρήστες δηλαδή, για την παραγωγή ή εισαγωγή νέων προϊόντων και συστημάτων τον εμπορικό τομέα τον επιχειρηματικό τομέα και τη χρηματοδότηση καινοτόμων ή νέων εφαρμογών, όταν υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα και ανωριμότητα τέτοιων έργων.

Σε αυτά τα σημεία προσπαθεί το ΚΑΠΕ με την υποστήριξη προφανώς και τη στενή συνεργασία της Διαχειριστικής του ΕΠΠΕΡΑΑ, να συμβάλλει στην άρση των εμποδίων και των δισταγμών που υπάρχουν. Η υλοποίηση των έργων και η διαχείριση των προγραμμάτων αυτών παρακολουθεί το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο αίροντας αμφιβολίες και συμβάλλοντας στην εξοικείωση όλων των εμπλεκόμενων, εφαρμόζει τεχνικές λύσεις και τεχνογνωσία με ελεγχόμενες συνθήκες σε επιδεικτικά και πιλοτικά έργα για ολοκλήρωση τέτοιων εφαρμογών, επιδεικνύει εφαρμογές και αποτελέσματα τεκμηριώνοντας τη σκοπιμότητα των σχετικών επενδύσεων ώστε να γίνουν ευρύτερα γνωστές στους χρήστες και στον τεχνικό κόσμο, οριοθετεί τους κανόνες της αγοράς για επιστημονικά και τεχνικά αποδοτικά βιώσιμα έργα με πιστοποιημένα προϊόντα και συστήματα να μπου κανόνες

στην αγορά και να προστατευτούν οι συνεπείς επαγγελματίες ή τεχνικοί εγκαταστάτες και επιχειρηματίες και υποδεικνύει πρότυπες διαδικασίες και μεθοδολογίες συνοδευόμενες από προτεινόμενα έντυπα πλήρη, κατανοητά και εύκολα στη χρήση τους από το ευρύ κοινό.

Οι στόχοι όλων αυτών είναι να μπουν νέοι κανόνες που θα υποστηρίξουν το άνοιγμα της αγοράς σε μελέτες και εγκαταστάσεις νέων προϊόντων και συστημάτων, να ελεγχθούν τα αποτελέσματα και οι επιδιωκόμενοι στόχοι ώστε να ενισχυθεί ο υγιής ανταγωνισμός και να υποστηριχθούν οι συνεπείς επαγγελματίες και να δημιουργηθεί μακροπρόθεσμα μια ανταγωνιστική αγορά χωρίς στρεβλώσεις που θα κινείται και θα αναπτύσσεται σε κανόνες και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Έτσι οι δράσεις που υλοποιεί το ΚΑΠΕ χωρίζονται σε προγράμματα, όπου το ΚΑΠΕ λειτουργεί ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης και σε έργα που υλοποιεί το ίδιο το ΚΑΠΕ.

Το πρώτο πρόγραμμα που αναφέρω, είναι οι «Αστικές βιοκλιματικές αναβαθμίσεις δημόσιων ανοιχτών χώρων», είναι ένα πρόγραμμα που αφορά τους ανοιχτούς χώρους όχι μόνο των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά έχουν υποβάλλει προτάσεις και πανεπιστημιακοί φορείς, ο κεντρικός στόχος είναι η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, η επιβράδυνση και τελικά η αναστροφή της αστικής κλιματικής μεταβολής με τη μείωση του φαινομένου της αστικής νησίδας και η βελτίωση των οικονομικών κοινωνικών παραμέτρων που σχετίζονται με αυτήν.

Η προκήρυξη έχει ολοκληρωθεί στο έργο αυτό. Έχουν υποβληθεί 82 προτάσεις από τα 60 εκ. που είναι ο προϋπολογισμός το σύνολο του αιτούμενου προϋπολογισμού πλησιάζει τα 300 εκ., έχει ολοκληρωθεί η πρώτη φάση αξιολόγησης που είναι η τυπική πληρότητα. Στη φάση αυτή δεν υπάρχει απόρριψη προτάσεων, απλώς επικοινωνία με τους φορείς για συμπλήρωση των τυχόν ελλείψεων που υπάρχουν και στη συνέχεια θα ακολουθήσει η φάση της τεχνικής αξιολόγησης από Μητρώο εξωτερικών αξιολογητών, ώστε τέλος Απριλίου μέσα Μαΐου να έχει ολοκληρωθεί και να μπορούν να γίνουν οι εντάξεις και να αρχίσει η υλοποίηση των έργων.

Το πρόγραμμα «Πράσινες Αγροτικές και Νησιωτικές Κοινότητες» είναι ένα πρόγραμμα που ανακοινώθηκε την προηγούμενη εβδομάδα και στοχεύει στο σχεδιασμό και τη δημιουργία ενός νησιού μηδενικού ισοζυγίου άνθρακα και μιας αγροτικής Κοινότητας μηδενικού ισοζυγίου ενέργειας, με στόχο να δημιουργηθούν ευκαιρίες υψηλής προστιθέμενης αξίας για την τοπική κοινωνία.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις που σχετίζονται πέρα από τον τομέα της ενέργειας και με τη διαχείριση υδάτων και αποβλήτων και θα εφαρμοστούν λύσεις και συστήματα πρωτοποριακά και συστήματα πληροφόρησης και επικοινωνίας και έξυπνων δικτύων ώστε να είναι δυνατή η πλήρης ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των πολιτών.

Το πρόγραμμα «Ενεργειακά ευφυή θεματικά και τοπικά Μουσεία» σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης. Το πρόγραμμα αυτό ανακοινώθηκε χτες, μπορείτε να το βρείτε στην ιστοσελίδα του ΚΑΠΕ με τις προδιαγραφές που πρέπει να ακολουθήσουν οι φάκελοι που θα υποβληθούν και αποβλέπει σε θεματικά Μουσεία κυρίως δηλαδή Μουσεία που είναι Νομικό Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.

Ο στόχος είναι να γίνουν ενεργειακές παρεμβάσεις να μειωθεί το λειτουργικό στους κόστος, αλλά ταυτόχρονα να είναι ένα συνεχές εργαλείο διαδραστικής επικοινωνίας των επισκεπτών με το Μουσείο και των λύσεων που εφαρμόζονται και καλύπτει –όπως και το προηγούμενο πρόγραμμα- όλη τη χώρα.

Το πρόγραμμα «Πράσινα Δώματα σε δημόσια κτήρια» στοχεύει στη δημιουργία πράσινων δωματίων, βλέπετε σχηματικά στη φωτογραφία που υπάρχει δίπλα, ώστε να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας για το ίδιο το κτήριο, αλλά κυρίως να βελτιωθεί το μικροκλίμα της περιοχής με την αύξηση του πράσινου στις οροφές στις ταράτσες των δημόσιων κτηρίων.

Για τα προγράμματα αυτά που προανέφερα το ΚΑΠΕ είναι επαναλαμβάνω Ενδιάμεσος Φορέας δηλαδή προκηρύσσει τα έργα, υποδέχεται τις προτάσεις, τις αξιολογεί και παρακολουθεί στη συνέχεια την υλοποίηση δίνοντας τα χρήματα που αναλώνονται μετά από έλεγχο επιλεξιμότητας και παρακολούθησης των προδιαγραφών που υπάρχουν.

Το έργο «Χτίζοντας το μέλλον – Παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας» είναι ένα πρόγραμμα που ουσιαστικά δημιουργεί μια πλατφόρμα επικοινωνίας του δημόσιου τομέα του εμπορικού τομέα και των πολιτών, δεν έχει επιδοτήσεις, επιδιώκει την εθελοντική συμφωνία των φορέων με την παροχή καλύτερων τιμών σημαντικά χαμηλότερων τιμών στους χρήστες και αφορά σε επτά ενεργειακές παρεμβάσεις στον οικιακό τομέα, με στόχο τουλάχιστον στην πρώτη φάση 125.000 δράσεις και άλλες 5 παρεμβάσεις στον τριτογενή τομέα δηλαδή στα εμπορικά κτήρια με στόχο τις 24.000 δράσεις.

Ο απώτερος στόχος του προγράμματος είναι να συμβάλλει στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 20% όπως η δέσμευση της χώρας μέχρι το 2020 και να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Εφόσον υλοποιηθεί ο αριθμός όλων αυτών των δράσεων που προανέφερα, εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί 14% μείωση της ενέργειας και 12% μείωση των εκπομπών από τα κτήρια τα οποία μπορούν να ενταχθούν.

Το άλλο έργο, ένα επιδεικτικό έργο που αφορά την λειτουργία στην Ελλάδα των εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα, το νομοθετικό πλαίσιο ολοκληρώθηκε πριν από 2 χρόνια στον ιδιωτικό τομέα έχει ξεκινήσει μια δραστηριοποίηση, στο δημόσιο τομέα όμως η υλοποίηση παρεμβάσεων με την εμπλοκή εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών παρουσιάζει κάποιες δυσκολίες και κάποιους δισταγμούς και αυτός είναι ο λόγος που γίνεται αυτό το πρόγραμμα.

Εν συντομία να διευκρινίσω για όσους ενδεχομένως να μην είναι εξοικειωμένοι οι εταιρείες ενεργειακών υπηρεσιών λειτουργούν στη βάση ότι αναλαμβάνουν όλο το κόστος παρεμβάσεων που οδηγούν σε εξοικονόμηση ενέργειας χωρίς καμία επιβάρυνση του χρήστη είτε είναι το δημόσιο είτε ιδιωτικός φορέας και η αποπληρωμή του κόστους των παρεμβάσεων αυτών, γίνεται μετά από ένα προσυμφωνημένο συμβόλαιο ενεργειακής αποδοτικότητας, η αποπληρωμή της εταιρείας για το ποσό που έχει επενδύσει, γίνεται από την εξοικονομούμενη ενέργεια.

Είναι ένα σχήμα πολύ ελπιδοφόρο, εκτιμάται ότι η αγορά στην Ελλάδα μπορεί να φτάσει τα 70 δις ευρώ και υπάρχει έντονο ενδιαφέρον, τόσο από ελληνικούς φορείς όσο και από ξένους για να δραστηριοποιηθούν

στην Ελλάδα. Είναι προφανές ότι εφόσον οι ενεργειακές παρεμβάσεις θα γίνονται χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση του χρήστη, είναι σημαντικές οι δυνατότητες και οι ελπίδες για ανάπτυξη αυτής της αγοράς.

Πάμε στο έργο «Πράσινη πιλοτική αστική γειτονιά», για το οποίο θα παρουσιαστούν κάπως περισσότερα στοιχεία, ως καλή πρακτική των έργων που υλοποιούνται από το ΚΑΠΕ. Το έργο έχει σαν στόχο να παρουσιάσει την πιλοτική και καινοτόμο εφαρμογή μιας βιώσιμης οικιστικής ενότητας σχεδόν μηδενικού ισοζυγίου ενέργειας, που κατοικείται από πολίτες χαμηλού εισοδήματος και είναι ενταγμένοι σε ένα βελτιστοποιημένο αστικό περιβάλλον.

Είναι η πρώτη φορά που επιχειρείται κάτι τέτοιο σε επίπεδο γειτονιάς σε μεσογειακή χώρα, γεγονός που αναδεικνύει την πράσινη γειτονιά σε έργο καινοτόμο πρωτοποριακό και κατά συνέπεια την καθιστά πλοηγό για περαιτέρω δράσεις. Η γειτονιά που έχει επιλεγεί μετά διαγωνιστική διαδικασία με μια πρόσκληση υποβολής αιτημάτων βάσει προδιαγραφών, που έχει επιλεγεί είναι στην Αγία Βαρβάρα.

Υπάρχει συνεχής και πολύ καλή συνεργασία με τον Δήμο και τις Υπηρεσίες του, επ' ευκαιρία να ευχαριστήσω και το Δήμαρχο που παρευρίσκεται, τα έργα προχωρούν θα δούμε στη συνέχεια και ελπίζουμε ότι θα αποτελέσει ένα πιλότο για εφαρμογή παρόμοιων δράσεων σε άλλες περιοχές σε όλη την Ελλάδα με όσο το δυνατό μικρότερη χρηματοδότηση από το κράτος, αλλά λειτουργώντας στη βάση όπως και το «Χτίζοντας το μέλλον» στην εθελοντική συμφωνία με τις εταιρείες και τους κατασκευαστές ώστε να είναι όσο γίνεται μικρότερο το κόστος των παρεμβάσεων.

Κάποια στοιχεία. Η διάρκεια του έργου αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2013, ο προϋπολογισμός είναι 7.150.000 περίπου ευρώ και η έγκριση αυτεπιστασίας δηλαδή η έναρξη του έργου είναι το Δεκέμβριο του 2011. Οι τεχνολογίες που εφαρμόζονται και θα εφαρμοστούν στη συνέχεια στα κτήρια της γειτονιάς αυτής είναι τεχνικές εξοικονόμησης ενέργειας, τεχνικές που βελτιώνουν το κτηριακό κέλυφος με συστήματα θερμομόνωσης και διπλά υαλοστάσια, πράσινα δώματα, έξυπνα δίκτυα, σύγχρονες τεχνολογίες κυρίως ψυχρών υλικών.

Επίσης θα εφαρμοστούν συστήματα ανανεώσιμων πηγών με εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών συστημάτων και γεωθερμικών αντλιών θερμότητας. Η πρόοδος του έργου έχει γίνει για το πρώτο κτήριο βάσει εθελοντικών συμφωνιών σχεδόν ολοκληρώνεται η εξωτερική θερμομόνωση, τα παράθυρα με τα υαλοστάσια, τα σκίαστρα οι ψυχρές βαφές τα έξυπνα δίκτυα οι γεωθερμικές αντλίες θερμότητας, τα ηλιακά θερμικά συστήματα, τα ευρυζωνικά δίκτυα και οι έξυπνοι μετρητές, αυτά θα εφαρμοστούν στη συνέχεια με τις διαδικασίες προκήρυξης δημοσίων έργων για τα υπόλοιπα κτήρια.

Έχει σχεδόν ολοκληρωθεί η τοποθέτηση της εξωτερικής θερμομόνωσης και αντικαθίστανται τα παράθυρα και τα υαλοστάσια, έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης μέσω εξειδικευμένων μετρήσεων και καταγραφών. Έχει επίσης ολοκληρωθεί ο ενεργειακός σχεδιασμός του έργου μέσω προσομοιώσεων και έχουν προσδιοριστεί οι βέλτιστες τεχνικές που θα χρησιμοποιηθούν. Έχει ολοκληρωθεί επίσης το επικοινωνιακό σχέδιο βάσει του οποίου πραγματοποιείται η κοινωνική προσέγγιση, οι δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών καθώς και η έρευνα αποδοχής του έργου, ο στόχος είναι να έχουμε την ευρύτερη δυνατή κοινωνική αποδοχή, ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί παρόμοιο έργο και σε άλλες περιπτώσεις να είναι δηλαδή πιλότος σε όλη του την έκταση και συντάχθηκαν και εγκρίθηκαν από την Περιφέρεια και εντός των ημερών θα προκηρυχθούν από το Δήμο Αγίας Βαρβάρας το σύνολο των μελετών.

Τα επόμενα βήματα είναι η ανάθεση των μελετών αναμένονται το Μάιο του 2012 του τρέχοντος έτους, η ολοκλήρωση των μελετών μέχρι τον Οκτώβριο, η δημοπράτηση του έργου τέλος '12 αρχές '13 ώστε να μπορούμε στο τέλος του '13 να έχουμε ολοκληρωμένο το έργο, για λειτουργία και εφαρμογή.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και δράττομαι της ευκαιρίας να ευχαριστήσω και τον Προϊστάμενο και τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής και για την άποψη συνεργασία που έχουμε, αλλά και για την εμπιστοσύνη που δείχνουν στο ΚΑΠΕ. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αγερίδη για την πολύ ενδιαφέρουσα αυτή παρουσίαση, η οποία δείχνει ότι το Κέντρο Ανανεώσιμων

Πηγών Ενέργειας καλύπτει όλο το φάσμα των ενεργειακών δραστηριοτήτων. Από την παραγωγή γνώσης μέσω της έρευνας μέχρι την εφαρμογή αυτής της γνώσης και την υλοποίηση έργων που αφορούν την κλιματική αλλαγή, την εξοικονόμηση ενέργειας και τα λοιπά.

Είμαστε κι εμείς πολύ ευτυχείς γι' αυτή τη συνεργασία η οποία προχωρά πάρα πολύ καλά και περιμένουμε πολύ σημαντικά αποτελέσματα από την υλοποίηση των δράσεων που έχουμε εκχωρήσει στο ΚΑΠΕ.

Παρουσίαση χρηματοδοτικών προγραμμάτων Πράσινου Ταμείου

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Περνάμε τώρα στον επόμενο ομιλητή που είναι ο κ. Κώστας Σερράος, Πρόεδρος του Πράσινου Ταμείου, ο οποίος θα μας παρουσιάσει τα χρηματοδοτικά προγράμματα του Πράσινου Ταμείου.

Κ. ΣΕΡΡΑΟΣ: Κύριε Ειδικέ Γραμματέα Υδάτων, κύριοι εκπρόσωποι του ΕΠΠΕΡΑΑ, αγαπητοί εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καλή σας μέρα. Το Πράσινο Ταμείο είναι ένας νέος σχετικά θεσμός, βασίζεται σε ένα νόμο ο οποίος ψηφίστηκε το 2010 πλην όμως η λειτουργία του ξεκίνησε το Μάιο ουσιαστικά του 2011 άρα επομένως δεν έχει συμπληρώσει ακόμη ούτε ένα χρόνο ζωής.

Ήθελα ξεκινώντας γι' αυτό τον λόγο να πω μερικά πράγματα κατ' αρχήν για το ίδιο το Πράσινο Ταμείο και στη συνέχεια να μιλήσω για τις αρχές σχεδιασμού των προγραμμάτων του, γιατί το Πράσινο Ταμείο σχεδιάζει κυρίως προγράμματα χρηματοδοτικά αυτός είναι ο στόχος του αυτός είναι ο λόγος της ύπαρξής του και να πω στη συνέχεια και για τα εγκεκριμένα ήδη προγράμματα, κάποια από τα οποία είναι σε διαδικασία υλοποίησης και κάποια άλλα είναι σε διαδικασία έγκρισης.

Τι είναι το Πράσινο Ταμείο; Το Πράσινο Ταμείο θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι μια Διαχειριστική Αρχή κι αυτό η οποία έχει σαν σκοπό να αξιοποιήσει ένα πλέγμα πόρων που θα μπορούσαμε να τους περιγράψουμε κάτω από μια ομπρέλα ως πράσινους πόρους. Αυτοί οι πράσινοι πόροι είναι στην ουσία χρήματα πολιτών, δεν είναι επιδοτήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση από κάτι άλλο μπορεί να είναι

και από εκεί, είναι όμως κυρίως χρήματα πολιτών που θα μπορούσαμε να πούμε ότι εντάσσονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες.

Η πρώτη είναι το γνωστό Ταμείο Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου και λέω γνωστό γιατί είναι ίσως το Ταμείο για το οποίο έχει γίνει η μεγαλύτερη κουβέντα τους τελευταίους μήνες, είναι τα χρήματα που προέρχονται από τις ρυθμίσεις των ημιυπαιθρίων και τις ρυθμίσεις των αυθαιρέτων και έχουν ως στόχο να γυρίσουν πίσω στο περιβάλλον αστικό και φυσικό και να εξισορροπήσουν τη ζημιά που έχει προκληθεί από αυτή την εξέλιξη.

Η δεύτερη ομάδα είναι το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων, είναι δηλαδή οι πόροι του γνωστού ΕΤΕΡΠΣ που ένα από τα προγενέστερα σχήματα τα οποία ενσωματώνονται μέσα στο Πράσινο Ταμείο.

Η τρίτη ομάδα είναι το λεγόμενο Γαλάζιο Ταμείο αφορά οτιδήποτε πόρους πρόστιμα ή οτιδήποτε άλλο εισπράττεται από ζητήματα που αφορούν τη θάλασσα και κυρίως τη θαλάσσια ρύπανση και η τελευταία ομάδα είναι ο ειδικός φορέας δασών, ο οποίος ανήκει στο Υπουργείο Γεωργίας έχει έρθει στο Πράσινο Ταμείο στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και αφορά επί της ουσίας πάλι πρόστιμα τέλη και οτιδήποτε άλλο καταβάλλουν οι πολίτες και σχετίζονται με τα δάση.

Ποιος είναι ο σκοπός του Ταμείου. Σύμφωνα με το νόμο του ο σκοπός του Ταμείου είναι η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος χρηματοδότησης προγραμμάτων μέτρων και παρεμβάσεων, με έμφαση βεβαίως το περιβάλλον φυσικό και οικιστικό. Ειδικότερα ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος, ανάδειξη και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, στήριξη της εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής και εξυπηρέτηση βέβαια του δημόσιου και κοινωνικού συμφέροντος.

Τι καινούργιο φέρνει το Πράσινο Ταμείο και ποια είναι τα στοιχεία τα οποία θέτει. Όπως είπαμε το Πράσινο Ταμείο έχει σα σκοπό να διαχειριστεί μια σειρά από πόρους οι οποίοι προέρχονται από τέλη και οτιδήποτε άλλο πληρώνεται από πολίτες, άρα επομένως ένα πρώτο ζήτημα είναι η συστηματοποίηση και η αποτελεσματική παρακολούθηση της

είσπραξης αυτών των πόρων. Να εισπράττει να μαζεύει τα χρήματα τα οποία οφείλει να μαζέψει.

Το δεύτερο εξίσου σημαντικό είναι η στοχευμένη αξιοποίηση και η διάθεση αυτών των χρημάτων και μάλιστα σύμφωνα με τη δέσμευση η οποία καταγράφεται στο νόμο του Πράσινου Ταμείου, αυτό θα πρέπει να γίνεται για το σκοπό για τον οποίο έχουν εισπραχθεί αυτά τα χρήματα. Δεν μπορείς να πάρεις χρήματα που έχουν εισπραχθεί για τα δάση και να τα δώσεις στις πόλεις και αντίστροφα. Άρα ο κάθε πόρος έχει ένα σκοπό για τον οποίο εισπράττεται. Αυτό οφείλει το Πράσινο Ταμείο να το τηρήσει.

Αυτό πως θα γίνει βέβαια; Στο πλαίσιο του σχεδιασμού και υλοποίησης χρηματοδοτικών προγραμμάτων που είναι και το μεγαλύτερο στοίχημα το οποίο θέτει το Πράσινο Ταμείο με κανόνες διαχείρισης, κριτήρια αξιολόγησης, διαδικασίες διαχείρισης, παρακολούθησης, έλεγχο εφαρμογής, με αξιολόγηση των προτάσεων που θα πρέπει να τηρούν όρους διαφάνειας και αξιοκρατίας, με την τήρηση κανόνων δημοσιότητας και βεβαίως με διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της εφαρμογής και της υλοποίησης των έργων και τέλος με στόχο να αξιοποιήσει και πιο σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία. Και όταν λέω πιο σύγχρονα εννοώ πιο σύγχρονα από την απλή επιδότηση.

Γιατί μέχρι σήμερα αυτά τα Ταμεία αυτά τα χρηματοδοτικά πακέτα που ενσωματώνονται στο Πράσινο Ταμείο λειτουργούσαν μόνο με επιδοτήσεις και το Πράσινο Ταμείο σε αυτή την πρώτη φάση ουσιαστικά επιδοτήσεις δίνει, όμως ο στόχος είναι να μπορέσει να αξιοποιήσει κι άλλα πιο σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία και βέβαια να πετύχει και συμπληρωματικότητα με άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά εργαλεία και ένα από αυτά είναι βέβαια το ΕΠΠΕΡΑΑ.

Τι έχει γίνει μέχρι τώρα. Το Πράσινο Ταμείο ξεκίνησε να λειτουργεί το Μάιο του 2011 άρα δεν έχει καν ούτε ένα χρόνο ζωής συμπληρώσει. Τρία ήταν τα μεγάλα πεδία της δραστηριότητας του Πράσινου Ταμείου αυτό το διάστημα. Το πρώτο ήταν η οργάνωση του ίδιου του Ταμείου που σημαίνει στελέχωση, εγκατάσταση, οργανόγραμμα, Οργανισμός οργανωτικά θέματα, θεσμικές διαδικασίες και οτιδήποτε άλλο αφορά το να μπορέσει το Πράσινο Ταμείο ως γραφείο να λειτουργήσει.

Και έχουν ολοκληρωθεί νομίζω αρκετά από αυτά, ίσως τα περισσότερα έτσι ώστε το Πράσινο Ταμείο αυτή τη στιγμή να είναι σε φάση να μπορεί να λειτουργεί στο πλαίσιο εκείνο που θα έπρεπε να μπορεί να λειτουργεί.

Το δεύτερο μεγάλο ζήτημα ήταν η κάλυψη παλαιών εκκρεμοτήτων. Το Πράσινο Ταμείο κληρονόμησε από προγενέστερα σχήματα πολλές εκκρεμότητες και μάλιστα καταγεγραμμένες. Ένα ζήτημα ήταν αυτά να μπορέσουν να καλυφθούν και ήδη μέσα στο 2011 καλύφθηκαν αρκετές τέτοιες εκκρεμότητες ύψους περίπου 10 εκ. ίσως και λίγο περισσότερο κι άλλα τόσα περίπου προγραμματίζουμε να καλυφθούν μέσα στο 2012. Δεν κλείνουν βέβαια οι εκκρεμότητες με αυτά, είναι ακόμη μεγαλύτερες.

Το τρίτο και το περισσότερο υποσχόμενο ζήτημα είναι ο σχεδιασμός νέων χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Εδώ ένα βασικό θέμα ήταν να υπάρξει ένας οδηγός διαχείρισης προγραμμάτων. Αυτός ολοκληρώθηκε και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο την περασμένη εβδομάδα, μετά από μια μακρά πορεία σχεδιασμού και διαβούλευσης και αν δεν έχει αναρτηθεί, θα αναρτηθεί μέσα στις ημέρες στην ιστοσελίδα του Πράσινου Ταμείου.

Το δεύτερο σημείο είναι ο σχεδιασμός νέων χρηματοδοτικών προγραμμάτων σε αναλογία όπως είπαμε με το σκοπό, για τον οποίο εισπράττονται οι πόροι. Και αυτό το τελευταίο σημείο είναι αυτό στο οποίο στη συνέχεια θα ήθελα περισσότερο να εντοπίσω το ενδιαφέρον.

Δυο κουβέντες για τις αρχές του σχεδιασμού. Αυτό το διάγραμμα δείχνει πάρα πολύ γενικά δεν θα το εξηγήσω, δείχνει όμως ότι στην πορεία του χρόνου από το σήμερα μέχρι το έτος x που μπορεί να είναι πέντε, έξι, τρία, τέσσερα τόσα χρόνια, ο στόχος είναι από ένα σύστημα απλών επιχορηγήσεων για έργα, το Πράσινο Ταμείο να μπορέσει να αξιοποιήσει κι άλλου είδους πιο σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία με τρόπο τέτοιο που αφ' ενός μεν να αξιοποιήσει χρηματοδοτήσεις από άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά εργαλεία και μάλιστα κυρίως από ευρωπαϊκές πηγές, δεύτερον να μπορέσει να αξιοποιήσει συγχρηματοδοτήσεις ιδιωτών και τρίτον να μπορέσει να εντάξει στις χρηματοδοτήσεις του κάποιου είδους σύστημα επιστροφής κάποιων πόρων πίσω στο Ταμείο για επανατοποθέτηση πάλι σε έργα και δράσεις υπέρ του περιβάλλοντος.

Η βασική δομή βέβαια των προγραμμάτων ακολουθεί αυτό το οποίο φαίνεται στη διαφάνεια. Έχουμε προγράμματα τα οποία διακρίνουν άξονες προτεραιότητας, αυτοί χωρίζονται σε μέτρα και στη συνέχεια έχουμε δράσεις και έργα ανά μέτρο και ορισμό δυνητικών δικαιούχων.

Μίλησα για τον οδηγό διαχείρισης προγραμμάτων που είναι ένα από τα σημαντικά εργαλεία τα οποία πλέον υπάρχει στο Πράσινο Ταμείο και καθορίζει τις διαδικασίες με τις οποίες γίνεται η αξιολόγηση και η ένταξη δράσεων αφ' ενός μεν και αφ' ετέρου δε η παρακολούθηση. Πως γίνεται η αξιολόγηση; Μπορεί να αξιολογεί προτάσεις το Πράσινο Ταμείο το ίδιο, ή σε συνδυασμό με Υπηρεσίες του Υπουργείου και του Δημοσίου αναλόγως τα θέματα τα οποία αφορούν τα προγράμματα κάθε φορά, όπως επίσης και με χρήση εξωτερικών συνεργατών όταν απαιτείται κάποια ειδική τεχνογνωσία, ή όταν υπάρχει ένας φόρτος αξιολόγησης προτάσεων προς τις οποίες δεν μπορεί να ανταποκριθεί το Πράσινο Ταμείο. Το Πράσινο Ταμείο πρέπει να σας πω ότι είναι ένα πολύ μικρό σχήμα, δεν έχει ούτε 20 άτομα προσωπικό, αυτή τη στιγμή νομίζω έχει 15 ανθρώπους μαζί και με εμένα και με το Διευθυντή. Άρα επομένως βασίζεται και σε εξωτερικές συνεργασίες.

Πως αξιολογεί άμεσα ή συγκριτικά δεν μπαίνω σε λεπτομέρεια είναι γνωστό τι σημαίνει αυτό. ενδεικτικά κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής δράσεων, όπως φαίνεται σε αυτή τη διαφάνεια πέντε κύρια ζητήματα: η πληρότητα, η επιλεξιμότητα, η ωριμότητα, η σκοπιμότητα και η συνεκτιμότητα της δράσης με άλλες εθνικές και κοινοτικές πολιτικές.

Το δεύτερο κομμάτι του Οδηγού διαχείρισης προγραμμάτων όπως είπα είναι οδηγός παρακολούθησης και υλοποίησης, κάτι, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό. Αυτό είναι σχετικά άγνωστο σε αυτού του είδους τις χρηματοδοτήσεις των προγενέστερων σχημάτων του Πράσινου Ταμείου κάτι δηλαδή το οποίο δεν γινόταν σχεδόν ποτέ, ποτέ δεν παρακολουθείτο η πορεία των έργων, η πορεία των χρηματοδοτήσεων όσον αφορά και το φυσικό αντικείμενο, όσον αφορά και την τήρηση όμως του χρονοδιαγράμματος.

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο σήμερα το Πράσινο Ταμείο κληρονομεί εκκρεμότητες πληρωμών οι οποίες είναι σε ένα πάρα πολύ υψηλό νούμερο, γιατί ακριβώς δεν τηρήθηκαν ποτέ όροι παρακολούθησης. Αυτό δεν θέλει το Πράσινο Ταμείο να το κάνει, θέλει να τηρήσει αυστηρούς όρους

παρακολούθησης έτσι ώστε τελικά τα έργα να υλοποιηθούν και τα χρήματα αυτά να πιάσουν τόπο.

Πάμε να πούμε δυο κουβέντες για τα εγκεκριμένα χρηματοδοτικά προγράμματα που ίσως είναι και το πιο ενδιαφέρον θέμα. Το Πράσινο Ταμείο έχει ένα κατ' αρχήν προγραμματισμό μιας τετραετίας '11-'14 τριετίας πλέον '12-'14 και μια σειρά από αντικείμενα, μια σειρά από θεματικά πεδία τα οποία θα χρηματοδοτήσει. Σε αυτή τη διαφάνεια φαίνονται ποια είναι αυτά και φαίνεται επίσης και ο ενδεικτικός προϋπολογισμός γι' αυτό το χρονικό διάστημα.

Σας τα διαβάζω και θα έρθουμε στη συνέχεια σε μια μεγαλύτερη λεπτομέρεια να πούμε περισσότερα γι' αυτά.

- Η αστική αναζωογόνηση. Ζητήματα που αφορούν τις αναπλάσεις των πόλεων.
- Η απόκτηση και διαμόρφωση ελεύθερων χώρων στις πόλεις, ζητήματα τα οποία αφορούν την εξασφάλιση μέσα από απαλλοτριώσεις κοινόχρηστων χώρων. Ένα από τα ζητήματα τα οποία όπως ξέρετε είναι πολύ κρίσιμα για τις πόλεις και είναι κι ένα από τα μεγάλα ελλείμματα των ελληνικών πόλεων.
- Η ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού. Διαπιστώνονται τεράστιες εκκρεμότητες όχι μόνο ως προς την υλοποίηση των ίδιων των σχεδίων κάποιο πολεοδομικό σχέδιο το οποίο ανατέθηκε να ολοκληρωθεί, αλλά και όσον αφορά την υλοποίηση της αλυσίδας των πολεοδομικών σχεδίων, τα οποία βρίσκονται σε μια ιεραρχική σειρά από τα πιο γενικά προς τα πιο ειδικά. Αν δεν υλοποιηθεί το τελικό στάδιο που είναι η πράξη εφαρμογής, τότε ουσιαστικά ο πολεοδομικός σχεδιασμός δεν υλοποιείται δεν εφαρμόζεται, δεν αποκτά δεσμευτικό χαρακτήρα.
- Η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και η πρόληψη αντιμετώπισης της θαλάσσιας ρύπανσης είναι προφανές.
- Η προστασία και αναβάθμιση δασών επίσης είναι ξεκάθαρο με μια μεγάλη έμφαση στα ζητήματα της προστασίας της πρόνοιας από δασικές πυρκαγιές.

- Η στήριξη των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, οι οποίοι είναι πολύ συγκεκριμένοι και αφορούν ίσως τα φιλέτα του περιβάλλοντος της χώρας τις πιο κρίσιμες τις πιο ευαίσθητες περιοχές.
- Η περιβαλλοντική έρευνα καινοτομία, επιδεικτικές δράσεις και η διεθνής συνεργασία.
- Διάφορα άλλα λοιπά προγράμματα τα οποία δεν μπορούν αυτή τη στιγμή να κατονομαστούν και
- Τα μεταβατικά προγράμματα τα οποία είναι αυτά τα οποία ενσωματώνουν τις εκκρεμότητες του παρελθόντος εκκρεμότητες για πληρωμές. Έργα, τα οποία είναι σε εκκρεμότητα ολοκλήρωσης και πληρωμής. Αυτά είναι 35 εκ. όπως βλέπετε γι' αυτό το χρονικό διάστημα με βάση τα στοιχεία τα οποία μέχρι σήμερα μας είναι γνωστά.

Ελπίζω ότι δεν θα υπάρχουν πολύ περισσότερα ακόμη γιατί κάθε μέρα εμφανίζονται και καινούργια πράγματα.

Πάμε πιο συγκεκριμένα για το '12. Για το 2012 και επειδή το Πράσινο Ταμείο έχει ένα συγκεκριμένο προϋπολογισμό δαπανών με βάση τη νομοθεσία η οποία σήμερα ισχύει και η οποία ορίζει ότι μόνο το 5% των διαθέσιμων του στις 31/12 μπορούν να είναι οι δαπάνες του επομένου έτους, άρα επομένως τα χρήματα τα οποία το Πράσινο Ταμείο κάθε χρόνο έχει για να δαπανήσει, όχι για να εντάξει έργα για να δαπανήσει για να κάνει πληρωμές, είναι απολύτως συγκεκριμένα.

Για το 2012 θα είναι 72 εκ. και κατανέμονται σε αυτά τα προγράμματα τα οποία σας προανέφερα με αυτό τον τρόπο. Αυτά είναι ήδη εγκεκριμένα, οι πιστώσεις είναι ήδη εγκεκριμένες, υπάρχουν Υπουργικές Αποφάσεις οι οποίες είναι αναρτημένες και στην ιστοσελίδα μας πλην ελαχίστων ίσως, αλλά η αστική αναζωογόνηση που είναι αναπλάσεις 6 εκ., οι απαλλοτριώσεις έχουν 25 εκ., υπάρχει ένα ακόμη ποσό το οποίο είναι εκκρεμότητα από '11 και είναι σε διαδικασία αυτή τη στιγμή εκταμίευσης – διάθεσης, ο πολεοδομικός σχεδιασμός, η προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος που είναι το γνωστό Γαλάζιο Ταμείο για το οποίο πριν μίλησα, η προστασία και αναβάθμιση δασών που χρηματοδοτείται από τον Ειδικό Φορέα Δασών που ένας από τους πράσινους πόρους, οι φορείς διαχείρισης, η περιβαλλοντική έρευνα, η συγχρηματοδότηση των προγραμμάτων LIFE και

μάλιστα αυτών που είναι σε εξέλιξη εγκεκριμένων ήδη και τα οποία για λόγους κυρίως αλλαγής των οικονομικών δεδομένων στη χώρα δεν μπορούν πια να εξασφαλίσουν την εθνική συμμετοχή και τα μεταβατικά προγράμματα οι εκκρεμότητες δηλαδή του παρελθόντος που για το 2012 θα είναι περίπου 10 εκ. ήδη είμαστε σε διαδικασίες πληρωμής.

Αυτά είναι τα προγράμματα τα οποία το Πράσινο Ταμείο έχει εγκρίνει για το 2012 και αυτά είναι τα ποσά τα οποία το Πράσινο Ταμείο γι' αυτά τα προγράμματα για το 2012 θέλει να δαπανήσει. Ο στόχος είναι να δαπανηθούν, να γίνουν πληρωμές μέχρι 31/12. Κάτι, το οποίο είναι αρκετά φιλόδοξο μέσα από την εμπειρία την οποία σιγά - σιγά διαμορφώνουμε από την ωριμότητα των έργων.

Ελπίζουμε όμως ότι θα υπάρξουν ώριμα έργα έτσι ώστε αυτά τα χρήματα να μπορέσουν να εκταμιευτούν.

Έρχομαι να σας πω μερικά πράγματα σε λίγο μεγαλύτερη λεπτομέρεια όχι πάρα πολύ μεγαλύτερη για το κάθε πρόγραμμα ξεχωριστά.

Το πρώτο είναι η αστική αναζωογόνηση. Όπως είπαμε είναι ένα πρόγραμμα το οποίο στοχεύει σε δράσεις για την ανάπτυξη των πόλεων, βέβαια με περιβαλλοντική ευαισθησία. Μια συνισταμένη μια παράμετρος η οποία διέπει όλες τις δράσεις του έχει να κάνει με τα βιοκλιματικά τα περιβαλλοντικά ζητήματα και εδώ βέβαια η επίτευξη συμπληρωματικότητας με δράσεις άλλων προγραμμάτων είναι πάρα πολύ επιθυμητή, είναι ένα κεντρικό θέμα θα έλεγα.

Δικαιούχοι: το Υπουργείο Περιβάλλοντος, οι εποπτευόμενοι φορείς, οι Περιφέρειες και οι Δήμοι. Πεδία εφαρμογής αυτού του προγράμματος τρεις μεγάλες ενότητες: τα μητροπολιτικά κέντρα Αθήνα και Θεσσαλονίκη με βάση το ισχύον Γενικό Σχέδιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ορίζονται αυτά τα δυο ως μητροπολιτικά κέντρα. Ήδη έχουμε μια πολύ καλή συνεργασία και με τους δύο Δήμους, έχουμε ήδη δει τα ώριμα έργα τα οποία υπάρχουν και πολλά από τα οποία είναι έτοιμα μάλιστα να δημοπρατηθούν κιόλας, πολλά έχουν δημοπρατηθεί ήδη απλώς είναι έτοιμα να εγκαταστήσουν τον εργολάβο και τα οποία μπορούν να ενταχθούν σε αυτό το πρόγραμμα και μέσα στις επόμενες μέρες θα υπάρξουν οι

αντίστοιχες προσκλήσεις για τους δυο Δήμους για να μπορέσουν να προχωρήσουν αυτά τα έργα και να γίνουν οι εκταμιεύσεις μέσα στο '12.

Τα υπόλοιπα αστικά κέντρα τα μεγάλα αστικά κέντρα πρωτεύοντες, δευτερεύοντες και λοιποί εθνικοί πόλοι κατονομάζονται πάλι στο εθνικό χωροταξικό σχέδιο. Θα υπάρξει και γι' αυτά μια πρόσκληση μέσα τις επόμενες ημέρες ή εβδομάδες, εν πάση περιπτώσει να μην υποσχεθώ ημέρες.

Και τέλος λοιπές πόλεις και οικισμοί με πληθυσμό μέχρι 5.000 κατοίκους. Άρα επομένως υπάρχει μια ευρεία γκάμα δικαιούχων που καλύπτει ουσιαστικά ένα πολύ μεγάλο μέρος αναγκών όλων των αστικών κέντρων μικρών και μεγάλων της χώρας. Προφανώς βέβαια το πρόγραμμα αυτό δεν μπορεί να επιλύσει όλα τα προβλήματα. Μιλάμε για ένα συγκεκριμένο προγραμματισμό κι ένα συγκεκριμένο προϋπολογισμό μέσα στο 2012 θέλει όμως αυτά τα χρήματα να τα δώσει μέσα στο '12 γι' αυτά τα χρήματα να υπάρξουν έργα τα οποία θα τελειώσουν μέσα στο '12. Αλλιώς αυτά τα χρήματα δεν μεταφέρονται στο '13 αυτό είναι ένα «άγχος» του Πράσινου Ταμείου.

Οι άξονες προτεραιότητας φαίνονται σε αυτή τη διαφάνεια επιγραμματικά αυτού του προγράμματος είναι πέντε, οι τέσσερις ουσιαστικά ενδιαφέρουν και είναι:

1. Η συμβολή στις αστικές παρεμβάσεις. Μιλάμε για ολοκληρωμένες αστικές αναπλάσεις, αυτό μάλλον σε αυτή τη φάση δεν μπορεί ακόμη να προχωρήσει, γιατί απαιτεί μια φάση προετοιμασίας αρκετά μεγαλύτερη ακριβώς επειδή εμπεριέχει μέσα την έννοια του ολοκληρωμένου άρα σημαίνει παρεμβάσεις όχι μόνο στο φυσικό χώρο της πόλης, δηλαδή να αλλάξουμε δάπεδα, παγκάκια, δέντρα και τα λοιπά, αλλά και στον κοινωνικό ιστό και στο οικονομικό περιβάλλον. Άρα θέλει μια προετοιμασία πολύ καλύτερη έτσι ώστε να υπάρχουν ώριμα έργα.
2. Η αναβάθμιση αστικών υποδομών είναι ένας δεύτερος άξονας. Εδώ ελπίζουμε ότι θα έχουμε ώριμα έργα, υποστήριξης βιώσιμης κινητικότητας με ό,τι αυτό σημαίνει και η βελτίωση του αστικού εξοπλισμού.

3. Η προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στον αστικό ιστό εννοείται στο περιβάλλον της πόλης. Η διαχείριση στοιχείων φύσης στον αστικό ιστό που έχουν κάποια σημασία. Οι περιαστικές ακτές, υγρότοποι, υδατικοί πόροι μέσα εδώ μπαίνουν και τα ρέματα τα οποία επίσης έχουν μια ιδιαίτερη σημασία όχι μόνο λόγω του ότι εμπεριέχουν το στοιχείο του νερού, αλλά και γιατί συχνότατα συνδέονται και με σημαντικούς ελεύθερους χώρους στις πόλεις και η διαχείριση αστικών απορριμμάτων και η ανακύκλωση.
4. Η ενίσχυση της ελκυστικότητας των πόλεων, βέβαια κι όλα τα προηγούμενα είναι ελκυστικότητα των πόλεων, εδώ όμως εννοούμε κυρίως θέματα που αφορούν το βιοκλιματικό σχεδιασμό ή ανασχεδιασμό του αστικού χώρου και τη βελτίωση του κτηριακού αποθέματος με ένα εύρος αρκετά στενό, το οποίο αφορά σημαντικά κτήρια που μπορεί ή όχι να συνδέονται με παρεμβάσεις στο δημόσιο χώρο και που έχουν ανάγκη να εντάξουν μια καινούργια χρήση. Είναι γνωστό βέβαια ότι η ανάπτυξη των πόλεων δεν περνάει μονάχα από τη βελτίωση, το βάψιμο, ή την αντικατάσταση υλικών του δημόσιου χώρου των κτηρίων, αλλά έχει να κάνει πάρα πολύ με τη χρήση του χώρου και με τη χρήση των κτηρίων. Οπουδήποτε κτήρια εγκαταλείπονται, έρχεται η υποβάθμιση και αυτό είναι αν θέλετε ένα από τα προβλήματα που βιώνει αυτή τη στιγμή και το κέντρο της Αθήνας.
5. Η τεχνική υποστήριξη του ίδιου του προγράμματος για το οποίο δεν έχω κάτι περισσότερο να πω, πέρα από το ότι όπως είπαμε το Πράσινο Ταμείο σε όλη του την πορεία διατηρεί ένα μικρό σχήμα, όμως έχει την ανάγκη εξωτερικής υποστήριξης όπου αυτό το χρειάζεται.

Ένα δεύτερο σημαντικό πρόγραμμα το οποίο χρηματοδοτείται από τα χρήματα τα οποία σχετίζονται με το Ταμείο περιβαλλοντικού ισοζυγίου δηλαδή είναι τα χρήματα από τη ρύθμιση των ημιυπαιθρίων και τα χρήματα από τα αυθαίρετα που είναι αυτή τη στιγμή και το συντριπτικά υψηλότερο κομμάτι των διαθεσίμων του. Τα λεφτά του Πράσινου Ταμείου κυρίως είναι αυτά –είναι κι άλλα, αλλά κυρίως είναι αυτά στο μεγαλύτερο ποσοστό- και με βάση αυτή τη ρύθμιση αυτά τα χρήματα οφείλουν να ξαναγυρίσουν στην πόλη στο αστικό περιβάλλον σε δράσεις οι οποίες θα έρθουν να εξισορροπήσουν

τη ζημιά η οποία έχει προκληθεί από την αυθαιρεσία για να το πω με πάρα πολύ απλά λόγια.

Αυτό τι είναι; Είναι κυρίως η απόκτηση και η διαμόρφωση κοινόχρηστων ελεύθερων χώρων στις πόλεις. Άρα επομένως αυτά τα χρήματα στοχεύουν κυρίως –όχι μόνο, κυρίως όμως- στο να απαλλοτριώσουν εκτάσεις μέσα στις πόλεις και να διαμορφώσουν νέους υπαίθριους ελεύθερους χώρους πρασίνου και αναψυχής.

Αυτή τη στιγμή ήδη έχουν δεσμευτεί 40 εκ. ευρώ από πόρους οι οποίοι υπήρχαν το 2011 στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων αυτό είναι γνωστό, υπάρχει και Υπουργική Απόφαση είναι αναρτημένο όλο το υλικό και στην ιστοσελίδα του Πράσινου Ταμείου και είμαστε στη διαδικασία εκταμίευσης. Υπάρχουν ήδη οι προτάσεις των Δήμων στο Πράσινο Ταμείο έχουν ήδη αξιολογηθεί, δυστυχώς δεν είμαστε πάρα πολύ ευχαριστημένοι από την ωριμότητα αυτών των προτάσεων, όμως σιγά - σιγά αρχίζουν και συμπληρώνονται οι ελλείψεις και ήδη προχωρούμε σε εκταμιεύσεις τέτοιων χρημάτων για συντέλεση απαλλοτριώσεων. Δικαιούχοι βέβαια εδώ είναι οι Δήμοι, οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού.

Η ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού. Είπα και πριν ότι ένα από τα σημαντικά ζητήματα είναι να μπορέσει ο πολεοδομικός σχεδιασμός να ολοκληρώσει τα διάφορα στάδιά του, αλλά να ολοκληρωθεί και ως σύνολο. Τι εννοώ με αυτό; εννοώ ότι πολλά πολεοδομικά σχέδια έχουν ήδη πληρώσει τις πρώτες ή τις δεύτερες φάσεις, πλην όμως δεν έχουν ολοκληρωθεί γιατί εκκρεμεί μια τρίτη φάση η οποία ξέρετε στον πολεοδομικό σχεδιασμό είναι και η πιο κρίσιμη, γιατί είναι οι προτάσεις και τα σχέδια δράσης. Είναι δηλαδή το δια ταύτα.

Άρα εκεί αξίζει τον κόπο να δώσει κανείς κάποια χρήματα γι' αυτά τα πολεοδομικά σχέδια όσο ακόμη είναι επίκαιρα, γιατί όσο περνάει ο χρόνος πια δεν έχει νόημα να τα συμπληρώσει κανείς, όσο ακόμη είναι επίκαιρα να τα συμπληρώσει και να τα ολοκληρώσει και να υπάρξει κάτι χρήσιμο.

Το δεύτερο είναι να ολοκληρωθεί όλο το σύστημα. Δηλαδή το να έχει κανείς ένα γενικό πολεοδομικό σχέδιο ή μια πολεοδομική μελέτη χωρίς να έχει την πράξη εφαρμογής, λέει λίγα πράγματα. Γιατί; Γιατί η πράξη

εφαρμογής είναι αυτή η οποία τελικά υλοποιεί τον σχεδιασμό στο έδαφος, χαράζει δρόμους, πλατείες, μοιράζει δικαιώματα και υποχρεώσεις και δημιουργεί δεσμεύσεις απέναντι στους ιδιώτες.

Άρα επομένως εδώ το Πράσινο Ταμείο έχει την πρόθεση με 6 εκ. να πληρώσει, να εκταμιεύσει μέσα στο 2012 οτιδήποτε αφορά ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Η προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και πρόληψη - αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης. Αυτό το πρόγραμμα αφορά το Γαλάζιο Ταμείο, το διαχειρίζεται η αρμόδια Υπηρεσία του ΥΕΝ, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη εδώ και αρκετό καιρό και έχει το ενδιαφέρον ότι αφορά πόρους ανταποδοτικούς. Είναι χρήματα τα οποία εισπράττονται από αυτούς οι οποίοι προκαλούν θαλάσσια ρύπανση έρχονται στο Πράσινο Ταμείο και διατίθενται και πάλι εκ νέου για την αντιμετώπιση είτε φαινομένων θαλάσσιας ρύπανσης, είτε της πρόληψης.

Άρα επομένως εδώ έχουμε ένα πρόγραμμα στο οποίο η αρχή του «Ο ρυπαίνων πληρώνει» εφαρμόζεται στο σύνολό του.

Η προστασία και η αναβάθμιση δασών. Μιλούμε κυρίως όπως είπα και πριν για δράσεις οι οποίες αφορούν την πρόληψη δασικών πυρκαγιών αλλά και την αντιμετώπιση των συνεπειών από δασικές πυρκαγιές οι οποίες συμβαίνουν. Δικαιούχοι είναι η Ειδική Γραμματεία Δασών με την αρμόδια Διεύθυνσή της, η Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τα Περιφερειακά Ταμεία και οι φορείς οι οποίοι υλοποιούν τα έργα είναι βέβαια τα Δασαρχεία.

Η Στήριξη Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών. Οι φορείς διαχείρισης είναι συγκεκριμένοι, 27 στον αριθμό αφορούν συγκεκριμένες περιοχές οι οποίες όμως έχουν την ιδιαιτερότητα ότι ανήκουν στις πιο ευαίσθητες πιο κρίσιμες περιβαλλοντικά περιοχές της χώρας, ή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Ο καθένας έχει τις ιδιαιτερότητές του το Πράσινο Ταμείο αποφάσισε να στηρίξει αυτούς τους φορείς όχι με πάρα πολλά λεφτά, γιατί χρηματοδοτούνται ήδη και από το ΕΠΠΕΡΑΑ και εδώ αν θέλετε υπάρχει κάτι που μας ικανοποιεί ότι έχουμε μια συμπληρωματική χρηματοδότηση σε κάποιους φορείς για θέματα τα οποία δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το ΕΠΠΕΡΑΑ, δεν χρηματοδοτούμε τα ίδια αλλά χρηματοδοτούμε αυτά τα οποία δεν μπορεί να ενταχθούν στο ΕΠΠΕΡΑΑ για

τον άλφα ή βήτα λόγο. Όμως είναι απαραίτητα για να μπορέσουν αυτοί οι φορείς να λειτουργήσουν και να ολοκληρώσουν το έργο τους. Ήδη έτρεξε ένα τέτοιο πρόγραμμα μέσα στο 2011 και μάλιστα με πάρα πολύ μεγάλη πίεση σε πολύ ασφυκτικές προθεσμίες τους τελευταίους μήνες Νοέμβριο – Δεκέμβριο και υλοποιήθηκε με πάρα πολύ καλά αποτελέσματα.

Η περιβαλλοντική έρευνα, η καινοτομία, οι επιδεικτικές δράσεις και η διεθνής συνεργασία, είναι ένα πρόγραμμα το οποίο στοχεύει να χρηματοδοτήσει σε περιορισμένο βέβαια βαθμό -γιατί ο σκοπός του Πράσινου Ταμείου δεν είναι κατά βάση αυτός- εφαρμοσμένη έρευνα, η οποία έχει μια σημασία για την προετοιμασία άλλων προγραμμάτων ή για την προετοιμασία χρηματοδότησης δράσεων. Όπως επίσης βέβαια υπάρχει και η πρόθεση για τη χρηματοδότηση επιλεγμένων αλλά σημαντικών καινοτόμων έργων, επιδεικτικών δράσεων και βέβαια η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας.

Εδώ έχουμε δικαιούχους τα ερευνητικά κέντρα, τα ΑΕΙ, άλλους ερευνητικούς φορείς και ούτω καθ' εξής.

Τελειώνοντας θα ήθελα να σας πω ότι στην ιστοσελίδα του Πράσινου Ταμείου η οποία φαίνεται σε αυτή τη διαφάνεια μαζί με την πρώτη της σελίδα, υπάρχει αρκετό υλικό είναι μια καινούργια ιστοσελίδα βέβαια, σίγουρα έχει πάρα πολλές ελλείψεις όμως συμπληρώνεται διαρκώς.

Οι κρίσιμες πληροφορίες που αφορούν τα προγράμματα, τις εγκεκριμένες πιστώσεις, τους δικαιούχους, τις βασικές πληροφορίες οι οποίες ενδιαφέρουν τους δυνητικούς δικαιούχους υπάρχουν ήδη στην ιστοσελίδα, όπως επίσης υπάρχουν και άλλες πληροφορίες οι οποίες αφορούν ευρύτερα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη λειτουργία του Πράσινου Ταμείου και τις χρηματοδοτήσεις του. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κ. Σερράο για την αναλυτική αυτή παρουσίαση του Πράσινου Ταμείου. Βλέπουμε ότι υπάρχει κι άλλος ένας χρηματοδοτικός πόλος για έργα περιβαλλοντικά εκτός από τα διαρθρωτικά προγράμματα από το ΕΠΠΕΡΑΑ και τα λοιπά και αυτό είναι πολύ σημαντικό, διότι έχουμε μια σταθερότητα στη χρηματοδότηση η οποία δεν εξαρτάται από την υλοποίηση των προγραμμάτων και τους περιορισμούς που θέτουν οι κανόνες των διαρθρωτικών προγραμμάτων.

Θα πρότεινα τώρα, δεν ξέρω αν έχετε άλλη άποψη να κάνουμε ένα διάλειμμα δέκα λεπτών και στη συνέχεια έχετε τον λόγο εσείς με τα έργα σας. Ευχαριστώ.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Παρακαλώ πάρτε τις θέσεις σας, έχουμε ένα 20λεπτο εκτός προγράμματος, δεν είναι σημαντικό μπορούμε να το καλύψουμε, εξάλλου οφείλεται στο διάλειμμα που κάναμε. Θα ήθελα πριν προχωρήσουμε και να δώσουμε το λόγο στον αντιπεριφερειάρχη για να αρχίσουν οι παρουσιάσεις των έργων, πρώτα να πω κάτι εγώ πολύ σύντομο και δεύτερον να προχωρήσουμε κάποιες ερωτήσεις προς τους ομιλητές της πρώτης αυτής συνεδρίας, επειδή ο κ. Σερράος και κάποιοι άλλοι θέλουν να φύγουν.

Αυτό που εγώ ήθελα να πω πριν ξεκινήσουμε με τις ερωτήσεις, να επανέλθω σε αυτό που μου έχει γίνει ένα άγχος. Ποιους θα απεντάξω και ποιους θα αφήσω. Αστειεύομαι. Το θέμα πραγματικά του να μετατραπούν οι εντάξεις δεσμεύσεις. Τα κριτήρια θα είναι πολλαπλά και θέλω να αναφέρω ένα κριτήριο, το οποίο μπορεί να μη ψάξετε να το βρείτε, δεν ξέρω αν το βρείτε στις αρχές διαχείρισης του ΕΠΠΕΡΑΑ αλλά θα παίξει ένα ρόλο.

Δεν νοείται να ζητούμε να φτιάξουμε ένα βιολογικό καθαρισμό, να επεκτείνουμε ένα βιολογικό καθαρισμό, να φτιάξουμε ένα καινούριο βιολογικό καθαρισμό και να μην εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που υπάρχουν από ήδη λειτουργούντες βιολογικούς καθαρισμούς σε ορισμένους δήμους.

Έχουμε ένα πρόβλημα με αυτό. Υπάρχει μια πολύ μεγάλη δυσκολία να συλλέξουμε τα στοιχεία, το οποίο είναι υποχρεωμένοι οι υπεύθυνοι λειτουργίας των βιολογικών να δίνουν στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων η οποία με τη σειρά της έχει ευθύνη να αναφέρει στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να μην έχουμε προβλήματα και υπάρχει πραγματικά μια πολύ μεγάλη δυστοκία.

Δεν θέλω να αναφερθώ σε παραδείγματα ακόμη και υπευθύνων λειτουργίας που λίγο πολύ μας κλείνει το τηλέφωνο και αρνούνται να μιλήσουν διότι είναι πολυάσχολοι και δεν μπορούν να ασχοληθούν με αυτό το θέμα. Δεν μπορεί να περπατήσει έτσι αυτό το πράγμα. Ήδη έχουμε φτιάξει ένα λογισμικό, είναι αναρτημένο στο διαδίκτυο και έχουμε δώσει οδηγίες σε όλους περίπου 300 υπευθύνους λειτουργίας βιολογικών πώς θα συμπληρώνουν τα στοιχεία τα λειτουργικά δεδομένα, τα αποτελέσματα δηλαδή των εργαστηριακών αναλύσεων τα οποία θα καταχωρούνται, θα δίνονται στο κοινό στο τέλος του χρόνου εφόσον έχει ελεγχθεί ότι είναι σωστά και εφόσον προκύπτει και ένα συμπέρασμα περί της συμμόρφωσης ή όχι.

Το κάναμε μια πιλοτική εφαρμογή και είδαμε τις δυσκολίες και να το πω και μια σχετική απροθυμία, εάν αυτά τα στοιχεία τα οποία πλέον αναφέρονται και στους περιβαλλοντικούς όρους και θα κυκλοφορήσει και μια εγκύκλιος δεν ανταποκρίνονται οι υπεύθυνοι λειτουργίας για να ενημερώνουν αυτή τη βάση έχουμε χρόνια χάσει όλη την πληροφορία, είναι χωμένα στα συρτάρια του κάθε βιολογικού, δεν τα βλέπει κανείς, δεν μπορεί να κάνει κανείς αξιολόγηση και ψάχνουμε στο τέλος να τα μαζέψουμε τελευταία στιγμή για να απαντήσουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Υπάρχει μια διαδικασία συνεχούς καταγραφής των λειτουργικών αποτελεσμάτων και παρακαλώ να μη θεωρηθεί, θα μου πείτε να μεταφερθεί αυτό το πράγμα, ότι δεν είναι ένα παιχνίδι, είναι μια βασική απαίτηση, η οποία πέρα από άλλες κυρώσεις που μπορεί να προκύπτουν και από τους περιβαλλοντικούς όρους, έμμεσα δεν μπορεί παρά να μην επηρεάζει και την εικόνα που μπορεί να δημιουργούμε για ένα δήμο ή για μια δημοτική επιχείρηση, η οποία θέλει να μας πείσει ότι μπορεί να προχωρήσει συστηματικά και γρήγορα και συγκροτημένα ένα καινούριο έργο αλλά από την άλλη μεριά δεν μπορεί να μπει στον κόπο να συμπληρώσει δέκα νούμερα ή είκοσι νούμερα ή τριάντα νούμερα.

Γι' αυτό σας παρακαλώ να ληφθεί αυτό υπόψη διότι είναι σημαντικό. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έρχεται ήδη από τώρα και ζητάει λογαριασμό. Έχει δώσει πολλά λεφτά για βιολογικούς, όχι μόνο σε αυτή την περίοδο του ΕΣΠΑ και τα προηγούμενα με τα διάφορα προγράμματα ENVIREC, έχει δώσει πολλά λεφτά και έρχεται τώρα σταδιακά αλλά με την αποφασιστικότητα που διακρίνει την Ευρωπαϊκή Ένωση όταν θέλει να κάνει

κάτι, να ζητάει λογαριασμό. Πού πήγαν αυτά τα λεφτά, ποιοι λειτουργούν και πώς λειτουργούν. Και αν δεν μπορούμε να ανταποκρινόμαστε σε αυτές τις απαιτήσεις θα έχουμε σύντομα πολύ σοβαρά προβλήματα.

Επομένως κάνω μια έκκληση πραγματικά να μη θεωρείται ως ένα πάρεργο αλλά θα πρέπει σοβαρά αυτή η βάση πληροφοριών τα λειτουργικά δεδομένα να συμπληρώνονται.

Με αυτά τα λίγα, συγνώμη πριν από τις ερωτήσεις θα ήθελα να διαβάσω το μήνυμα του Υπουργού, ο οποίος τελικά το έστειλε τώρα διότι μέχρι τώρα έκανε προσπάθειες να μπορέσει να ξεκλέψει λίγο χρόνο για να έρθει προσωπικά εδώ ο ίδιος. Τελικά λόγω της ημέρας και των υποχρεώσεων που έχει τη συγκεκριμένη αυτή ημέρα αυτό δεν είναι δυνατό, επομένως θα μου επιτρέψετε να διαβάσω το χαιρετισμό, τον οποίο έστειλε.

Είναι μεγάλη χαρά η πραγματοποίηση αυτής της εκδήλωσης. Είναι μεγάλη χαρά για όλους όσους έχουμε προσπαθήσει να προχωρήσει αυτό το επιχειρησιακό πρόγραμμα, να έχει έρθει η στιγμή που οι ίδιοι οι δικαιούχοι να παρουσιάζουν έργα για τον πολίτη και για τη χώρα που βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης.

Έργα που μπορούν να αποτελέσουν παράδειγμα για άλλες περιοχές, για άλλους δήμους. Έργα που δείχνουν ότι όταν υπάρχει σχεδιασμός και βούλησης από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τα κατάλληλα εργαλεία και η υποστήριξη του κράτους τελικά φτάνουν στο στόχο τους που είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, η αναβάθμιση του περιβάλλοντος, η προστασία του μεγαλύτερου πλούτου αυτής της χώρας που είναι η φύση και οι άνθρωποι.

Το ΕΠΠΕΡΑΑ έχει καταφέρει μέσα στους τελευταίους 12 μήνες να πολλαπλασιάσει την απορρόφηση, δηλαδή την πραγματική δαπάνη για έργα. Το ύψος των δαπανών το 2011 το 24% του προγράμματος στα 511.000.000 ευρώ.

Στόχος μας το 2012 να φτάσουμε τα 850.000.000 ευρώ σε πραγματική δαπάνη για έργα. Τα έργα που έχουν ενταχθεί είναι πάνω από 650 σε όλη την Ελλάδα. Αυτά τα έργα πρέπει να περάσουν από το σχεδιασμό στην υλοποίηση.

Για να γίνει αυτό το βασικό βήμα είναι να προχωρήσουν οι συμβασιοποιήσεις οι οποίες αυτή τη στιγμή βρίσκονται στο 40% των πόρων του προγράμματος, δηλαδή 840.000.000 ευρώ. Το 2012 θέλουμε να κλείσει έχοντας καταφέρει να συμβασιοποιηθούν πάνω από 2 δις ευρώ σε έργα, δηλαδή το σύνολο των πόρων του ΕΠΠΕΡΑΑ να αφορά πια σε έργα σε εξέλιξη.

Οι σημερινές παρουσιάσεις, τα παραδείγματα έργων που σήμερα παρουσιάζονται στο πλαίσιο αυτής της εκδήλωσης από τους ίδιους τους δικαιούχους, είναι ένας οδηγός για όλη τη χώρα. Οδηγός πράξης και καλής πρακτικής.

Οι Υπηρεσίες του ΕΠΠΕΡΑΑ θα παραμείνουν στο πλευρό όλων των δικαιούχων σχεδιάζοντας και υλοποιώντας ενέργειες που διευκολύνουν την υλοποίηση των έργων. Το ΥΠΕΚΑ παραμένει δίπλα στην αυτοδιοίκηση και στις τοπικές κοινωνίες που έχουν όραμα και σχέδιο για την περιοχή τους και την πόλη τους. Και αυτό σημαίνει ότι θα συνεχίσουμε να παρέχουμε κάθε δυνατότητα μέσω των χρηματοδοτικών μας εργαλείων το ΕΠΠΕΡΑΑ το Πράσινο Ταμείο, τα προγράμματα του ΚΑΠΕ για να γίνουν πράξη έργα για όλους τους πολίτες αυτής της χώρας.

Αυτή ήταν η δήλωση του Υπουργού. Να προχωρήσουμε στις ερωτήσεις;

(Κλειστά πρακτικά)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δεν μπορεί να γίνει σε αυτό το θέμα έκπτωση, πρέπει 100% να υπάρχει ροή δεδομένων προς τους Οργανισμούς για να ξέρουμε τι ακριβώς γίνεται. Μην ξεχνάτε ότι μπορούν οι γεωργοί να δυσφημίσουν μια περιοχή εξαιτίας αυτού του γεγονότος και μη ξεχνάτε ότι μπορούν να καταφύγουν στη δικαιοσύνη και να ζητούν υπέρμετρες απαιτήσεις. Αυτό πρέπει να κοπεί με μαχαίρι. Δεν υπάρχει δυνατότητα να εργάζεται βιολογικός καθαρισμός χωρίς πλήρη αξιοπιστία των στοιχείων.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Θα απαντήσουμε συνολικά. Υπάρχει κάποια άλλη ερώτηση;

Ν. ΣΑΦΑΡΙΚΑΣ: Είμαι ο Γενικός Διευθυντής της ΔΕΥΑ Σερρών. Σχετικά με το θέμα των αγροτικών και νησιωτικών κοινοτήτων για το πρόγραμμα. Είναι ένα πρόγραμμα, το οποίο τώρα έχει ξεκινήσει από το ΚΑΠΕ. Ένα ερώτημα το

οποίο θέτουμε είναι εάν μέσα σε αυτά τα μέτρα περιλαμβάνονται και οι δημοτικές επιχειρήσεις γιατί μέσα στο όλο των Καλλικρατικών ΟΤΑ θεωρούμε ότι είμαστε και εμείς. Και μάλιστα στον Άξονα Προτεραιότητας 2 που είναι η προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων είναι ένα καθ' αυτό αντικείμενο δικό μας και ειδικά σε κάθε καλλικρατικό δήμο υπάρχει και μια ΔΕΥΑ η οποία έχει αναλάβει τη διαχείριση των υδατικών πόρων.

Και δεύτερο ερώτημα. Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 που αναφέρεται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το οποίο επίσης είναι και αντικείμενο δικό μας, πέρα από την αβαθή γεωθερμία αν υπάρχει και κάτι άλλο ή πρόκειται να βγει κάποιο άλλο πρόγραμμα για την καθ' εαυτού γεωθερμία, όχι μέσα στα 100, 150 μέτρα που είναι η αβαθής γεωθερμία. Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία αν δεν υπάρχει κάτι να μου επιτρέψετε να δώσω μια σύντομη απάντηση στο πρώτο ερώτημα. Έχετε απόλυτο δίκιο, όχι μόνο για τους λόγους που αναφέρατε και για πολλούς άλλους. Θα πρέπει να ξεφύγουμε από μια κατάσταση που την έχω ζήσει και εγώ ως πανεπιστημιακός να χρειαζόμαστε λειτουργικά στοιχεία βιολογικών καθαρισμών για επεξεργασία, για αξιολόγηση, για να βγάζουμε συμπεράσματα, για να δίνουμε διπλωματικές εργασίες στους φοιτητές μας και να μην μπορείς να τα βρεις. Όχι μόνο να είναι δύσκολο να τα βρεις με την έννοια ότι έπρεπε να πας επιτόπου και να τα παρακαλέσεις να τα πάρεις, αλλά καμιά φορά δεν σου τα δίνανε κιόλας. Απλούστατα, δεν τα δίνανε.

Με μια ενημέρωση ενός κεντρικού φορέα που θα έχει την ευθύνη συλλογής και έκθεσης ελλιπέστατο. Γι' αυτό ανέφερα αυτή την προσπάθεια που γίνεται, με την οποία θα μπορεί να ενημερώνεται και ο πολίτης για τα λεπτομερή λειτουργικά δεδομένα.

Βεβαίως δεν παρουσιάζεται στον πολίτη όπως καταχωρούνται αλλά στο τέλος του χρόνου όλη η χρονοσειρά των μετρήσεων θα φαίνεται και θα μπορεί και ο κάθε πολίτης αφενός μεν να ενημερωθεί και δεύτερον θα μπορούν οι αρμόδιες αρχές να βγάζουν τα συμπεράσματά τους.

Δεν απαντάει βεβαίως άμεσα στο κατά πόσο είναι αυτά αξιόπιστα τα στοιχεία. Πρέπει να προσεγγίσει κανείς το θέμα σταδιακά. Το πρώτο βήμα για μας είναι να καταχωρούνται τα δεδομένα και στις αρμόδιες

υπηρεσίες να είναι γνωστό το όνομα του υπευθύνου της εγκατάστασης, το όνομα του υπευθύνου των αναλύσεων.

Κατά δήλωση είναι αυτά τα στοιχεία. Εμείς τα δεχόμαστε. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επίσης τα δέχεται, εμείς τα δεχόμαστε ως ένα πρώτο βήμα. Είναι ένα πρώτο βήμα για να βελτιωθεί η αξιοπιστία των μετρήσεων, η ανάρτησή τους, η υπεύθυνη ανάρτησή τους.

Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί που θα ελέγξουν πραγματικά και θα ελέγξουν με αξιοπιστία θα πρέπει να υπάρχουν και αυτοί και θα πρέπει να οργανωθούν, είναι οι επιθεωρητές περιβάλλοντος αλλά μπορεί να υπάρχουν και άλλοι μηχανισμοί οι οποίοι θα ελέγξουν κάτι. Αλλά είναι σημαντικό ο έλεγχος να γίνεται επί δηλωμένων στοιχείων. Γι' αυτό δίνουμε τόση μεγάλη σημασία σε αυτό το πράγμα.

Επομένως όντως αυτό που έλεγα ότι τόσα λεφτά ξοδεύτηκαν, τι αποτέλεσμα είχαν, έχει να κάνει ακριβώς με το αν τελικά υπάρχει αποτέλεσμα από τη λειτουργία των βιολογικών πολύ περισσότερο όταν πολλές φορές αυτά άμεσα ή έμμεσα χρησιμοποιούνται για άρδευση, για επαναχρησιμοποίηση με πολύ σοβαρότερες επιπτώσεις από μια πιθανή απλή ρύπανση του περιβάλλοντος.

Και τέλος βέβαια για να γίνει και να κλείσω με αυτό, για να μπορέσουμε αυτό το πράγμα να το πετύχουμε καλά είναι όλα αυτά και οι βάσεις δεδομένων και οι έλεγχοι. Νομίζω ότι αν στο 1/10^ο της ευαισθησίας που υπάρχει στις τοπικές κοινωνίες για τη χωροθέτηση ενός βιολογικού, αν το 1/10^ο αυτής της ευαισθησίας υπήρχε για το πώς δουλεύει ο βιολογικός ο οποίος τελικά κατασκευάσθηκε θα είχαμε κάνει τρομακτικά βήματα προόδου.

Είναι λυπηρό το ότι η ευαισθησία αρχίζει και σταματάει εκεί. Πού θα γίνει ο βιολογικός. Να μη γίνει εδώ, να μη γίνει εκεί, να μη γίνει παραπέρα. Από τη στιγμή που ο κύβος έχει ριφθεί και ο βιολογικός φτιάχνεται, αμφιβάλλω για το τι ποσοστό της τοπικής κοινωνίας με την περιβαλλοντική ευαισθησία την οποία είχε επιδείξει στη φάση της χωροθέτησης αν επιδεικνύει την ίδια περιβαλλοντική ευαισθησία για να ρωτήσει αν δουλεύει καλά ο βιολογικός και να πιέσει τους τοπικούς άρχοντες να τον λειτουργήσουν σωστά.

Μια μόνο πόλη, δεν θα την αναφέρω, ξέρω όπου καθώς έμπαινες στα περίχωρά της όλοι οι κάτοικοι ξέρανε που είναι ο βιολογικός καθαρισμός. Αμφιβάλλω αν σε άλλες πόλεις όταν θα ρωτήσεις τους κατοίκους θα ξέρουν καν για τι πράγμα μιλάς ή για το αν η πόλη τους έχει βιολογικό καθαρισμό, πολύ περισσότερο δε που είναι και πώς λειτουργεί.

Χρειάζεται μια προσπάθεια να καταλάβουμε ότι δεν είναι η χωροθέτηση το άπαν αλλά είναι η πραγματική σωστή λειτουργία ενός βιολογικού καθαρισμού και μετά όλα θα ακολουθήσουν.

Νομίζω είναι για το ΚΑΠΕ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα δεν έχω απάντηση να δώσω τώρα συγκεκριμένη. Παράκληση όμως και αυτό το ερώτημα όπως και όποιο άλλο ερώτημα για όλα τα έργα που διαχειρίζεται το ΚΑΠΕ να υποβάλλετε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ώστε και να έχουμε το χρόνο να το διερευνήσουμε και με τις υπηρεσίες αλλά και με τη νομική υπηρεσία του ΚΑΠΕ και κυρίως γιατί μετά στη συνέχεια αναρτώνται τα ερωτήματα και οι απαντήσεις ώστε να είναι γνωστά τα δεδομένα σε όλους είτε γιατί έχουν παρόμοιο πρόβλημα είτε γιατί ακόμη δεν τους δημιουργήθηκε το πρόβλημα αλλά να ξέρουν τι ενδεχομένως να αντιμετωπίσουν. Οπότε παράκληση υποβάλλετε το ηλεκτρονικά και σύντομα θα έχετε την απάντηση.

Όσον αφορά τώρα το δεύτερο ερώτημα για την αξιοποίηση της γεωθερμίας από την αρχή του σχεδιασμού του ΕΣΠΑ είχε κριθεί ότι οι εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών για παραγωγή ενέργειας, ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά, γεωθερμία δεν εντάσσονται στα επιδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ όπως δεν είναι και στον αναπτυξιακό νόμο δεδομένων των υψηλών τιμών αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας που δίνονται από την πολιτεία. Οπότε τουλάχιστον μέχρι στιγμής και για τη γεωθερμία εξ όσων γνωρίζω δεν προβλέπεται να προκηρυχθεί ή να ανακοινωθεί κάποιο έργο για επιδότηση.

«Έργα διαχείρισης αποβλήτων, υδάτων και λυμμάτων:

Παραδείγματα έργων εμπόδια και ιστορίες επιτυχίας»

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να προχωρήσουμε στην πρώτη παρουσίαση και να παρακαλέσουμε τον κ. Σόκουτη Αντιπεριφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας για να μας παρουσιάσει το έργο για τα Μεταλλεία Αμιάντου στη Βόρεια Ελλάδα.

Γ. ΣΟΚΟΥΤΗΣ: Κύριε Ειδικέ Γραμματέα, αγαπητοί φίλοι του ΕΠΠΕΡΑΑ, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι. Σήμερα θα σας παρουσιάσουμε ένα έργο εξ' όσων γνωρίζω τουλάχιστον από τα μοναδικά όχι μόνο στη βαλκανική αλλά και σε όλη την Ευρώπη, σε όλο το χώρο της ενωμένης Ευρώπης που αφορά στην αποκατάσταση των πρώην μεταλλείων αμιάντου Βορείου Ελλάδος.

Το έργο αυτό το οποίο ουσιαστικά ξεκίνησε από το 2001 με ένα πιλοτικό πρόγραμμα "LIFE" και στη συνέχεια μέσω του ΕΠΠΕΡΑΑ η πρώτη και η δεύτερη φάση της αποκατάστασης των αποθέσεων όπως είπα είναι από τα μεγαλύτερα και τα πιο εξειδικευμένα έργα εξ ου και θα δούμε και στη συνέχεια ότι κάποιες πραγματικά σημαντικές δυσκολίες αντιμετωπίσαμε, όμως με ιδιαίτερη επιτυχία χάρη στη συμβολή και τη συνδρομή όλων οι οποίοι μας βοήθησαν στην υλοποίηση αυτού του έργου.

Τα Μεταλλεία Αμιάντου Βορείου Ελλάδος όπως τα ξέρουμε οι περισσότεροι και σε όσους είναι γνωστά ιδρύθηκαν το 1870 και λειτούργησαν για 12 χρόνια περίπου μέχρι το 1982 και καλύπτουν συνολικά 4.144 στρέμματα κοντά στη λίμνη Πολυφύτου, την τεχνητή λίμνη και στον ποταμό Αλιάκμονα τον οποίο υδροδοτείται και η Θεσσαλονίκη. Το λέω αυτό γιατί έχει πραγματικά τη σημασία του.

Θα δούμε στη συνέχεια το ψηφιακό μοντέλο του εδάφους πριν και μετά τη λειτουργία των Μεταλλείων Αμιάντου που εδώ να πω καθώς σταμάτησε η λειτουργία των μεταλλείων έμεινε εκεί πέρα μια χαίνουσα πληγή, μια πραγματική τραγωδία για την όλη περιοχή, μια περιοχή που δεν είναι υπερβολή να πω ότι θύμιζε κρανίου τόπο.

Δημιουργήθηκαν κατά τη λειτουργία του μεταλλείου αυτού ο κρατήρας του μεταλλείου, οι αποθέσεις των στείρων υλικών σε μεγάλο ύψος μέχρι και 180 μέτρα και βέβαια η εξόρυξη και η επεξεργασία σταμάτησε περίπου στο 2000.

Να πω ότι στη συνέχεια με μια μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλαμε ως Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και νυν Περιφέρεια Δυτικής

Μακεδονίας πήραμε στην ιδιοκτησία μας το χώρο αυτό, αφού εγκαταλείφθηκε από την ΕΤΒΑ και την Τράπεζα Πειραιώς στη συνέχεια για αποκατάσταση, πήραμε όμως και την καυτή πατάτα όπως λέμε στα χέρια μας και είχαμε να την αντιμετωπίσουμε, να τη χειριστούμε και εδώ αν δεν είχαμε τη βοήθεια του προγράμματος, του Υπουργείου και βέβαια όλων όσων μας βοήθησαν, πραγματικά σήμερα θα μέναμε να κλαίμε επί των ερειπίων της περιοχής αυτής.

Η αποκατάσταση πολύ γρήγορα περιλαμβάνει τέσσερις ενότητες. Είναι οι αποθέσεις στα 740 στρέμματα περίπου, των μεταλλείων στα 550 στρέμματα, οι οριζόντιες επιφάνειες στα 220 στρέμματα και η εξυγίανση και εν συνεχεία όπως προβλέπεται από τη σχετική μελέτη ο ενταφιασμός των κτηριακών εγκαταστάσεων περίπου 25 στρέμματα.

Σήμερα για την ολοκλήρωση των έργων υπολείπεται η εξυγίανση των κτηριακών εγκαταστάσεων. Να πω εδώ και συγχωρέστε με που δεν το είπα στην αρχή ότι επιλέξαμε να λειτουργήσουμε και να παρουσιάσουμε το έργο με πολύ φωτογραφικό υλικό ακριβώς γιατί πρόκειται για ένα εξειδικευμένο ειδικό έργο και για να έχουμε όλοι την αίσθηση και την εικόνα περί τίνος πρόκειται.

Το πρώτο έργο που ήταν στα πλαίσια του προγράμματος LIFE, εκτελέστηκε από το 2005 έως το 2007 με εταίρους στο πρόγραμμα τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κοζάνης τότε, την Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας τη γνωστή ANKO, τη γερμανική εταιρεία «ΛΙΜΠΕΡΜΑΝ» και την ελληνική εταιρεία «ΣΠΕΚ».

Τι περιελάμβανε το πρόγραμμα των πιλοτικών LIFE. Τις μετρήσεις και την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης, τη διάδοση των αποτελεσμάτων και την ενημέρωση των πολιτών, την εκπαίδευση σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας στη διαχείριση αμιαντούχων υλικών, τη μελέτη της καταλληλότητας του μεταλλείου ως χώρου υγειονομικής ταφής του αμιάντου, που είναι ιδιαίτερα σημαντικό διότι ότι υλικό υπήρχε εκεί ενταφιάστηκε επιτόπου και δεν χρειάστηκε να μεταφερθεί κάπου αλλού με όλο το κόστος της μεταφοράς αλλά και αν θέλετε και το κόστος που έπρεπε να πληρώσουμε όπως συμβαίνει συνήθως για τον ενταφιασμό αυτών των υλικών και την κατασκευή ενός πιλοτικού έργου εξουδετέρωσης αμιαντούχων υλικών.

Θα δούμε στο σχέδιο τους χώρους δράσης του LIFE. Οι εργασίες που έγιναν στο πιλοτικό αυτό έργο είναι: Συνελέγησαν 170 τόνοι αμιάντου υπό μορφή ινών. Απομονώθηκαν οι περιοχές με πλαστικούς κλωβούς και ατομικά μέτρα προστασίας.

Έγινε η στερεοποίηση των ινών αμιάντου με τσιμέντο και εγκλωβισμό στις ενισχυμένες παλετοδεξαμενές. Συσκευασία και απόθεση σε χώρο υγειονομικής ταφής αμιαντούχων υλικών ΧΥΤΑΜ. Κατάλληλη κατασκευή του ΧΥΤΑΜ με στεγανοποίηση, δίκτυο αποστράγγισης, δεξαμενή παρακολούθησης, απόθεση υλικών επικάλυψη με εδαφικό υλικό και μετρήσεις ινών σε νερά και αέρα.

Πρέπει να πω εδώ ότι έγινε πραγματικά μια φοβερή – επιτρέψτε μου τον όρο – δουλειά από όλους τους εμπλεκόμενους γιατί ήταν σε όλους εμφανής η έλλειψη τεχνογνωσίας τουλάχιστον στη χώρα μας και με την επίσκεψη σε αντίστοιχες περιοχές ανά την Ευρώπη. Και με την αξιοποίηση όλων όσων προσέτρεξαν να μας βοηθήσουν είτε Έλληνες είτε ξένοι, πραγματικά έγινε το καλύτερο δυνατό.

Θα δούμε στη συνέχεια τις εγκαταστάσεις του εργοστασίου, τη σήμανση των περιοχών, τους χώρους συγκέντρωσης αμιαντούχων υλικών. Μόνο από τις εικόνες μπορεί κανείς να καταλάβει περί τίνος πρόκειται και την κατασκευή του κλωβού απομόνωσης, όπου όλες οι εργασίες και όλα τα υλικά ήταν υποχρεωτικά εκ των προδιαγραφών και της μελέτης να γίνονται με αυτό τον τρόπο.

Στη συνέχεια βλέπουμε μια αποθήκη όπου έγινε η απομόνωση, η συγκέντρωση των υλικών και τελικός καθαρισμός. Είναι πραγματικά αυτό που λένε μια φωτογραφίες χίλιες λέξεις. Επιλέξαμε αρκετές φωτογραφίες για πολλές χιλιάδες λέξεις για να αντιληφθούμε όλοι περί τίνος – όπως είπα – πρόκειται.

Πάμε στη διαφάνεια αυτή, στις φωτογραφίες αυτές όπου φαίνονται πλάκες ελενίτ, αμιαντοτσιμέντου. Συνεχείς μετρήσεις των ρύπων στην περιοχή και βεβαίως μεταξύ όλων των άλλων μέτρων πρώτα και κύρια η διαβροχή των δρόμων και των χώρων εργασίας.

Βλέπετε εδώ το σχέδιο του χώρου υγειονομικής ταφής με τη στεγανοποίησή του. Τα υλικά και τον τρόπο στεγανοποίησης βλέπουμε στη

συνέχεια. Και βέβαια την τοποθέτηση και την επικάλυψη των αμιαντούχων υλικών.

Από το 2004 έως το 2009 μελετήθηκε και κατασκευάστηκε το έργο της αποκατάστασης της πρώτης φάσης των αποθέσεων. Στα πλαίσια του προγράμματος ΕΠΠΕΡΑΑ συνολικής επιφάνειας 310 στρέμματα και προϋπολογισμό 6,2 εκατομμύρια ευρώ.

Τι περιελάμβανε αυτό το έργο. Τη δημιουργία βαθμίδων στις αποθέσεις, εκσκαφές τριών εκατομμυρίων κυβικών μέτρων, έργα αντιπλημμυρικής και αντιδιαβρωτικής προστασίας, διάστρωση φυτικής γης 145.000 κυβικά μέτρα, φυτοτεχνική αποκατάσταση 200.000 φυτά, αυτόματο αρδευτικό δίκτυο σε μήκος 200^{ωv} χιλιομέτρων, μέτρα ασφάλειας των κατασκευών και μέτρα υγιεινής και προστασίας των εργαζομένων.

Βλέπουμε εδώ το σχέδιο διαμόρφωσης των πρανών, το υφιστάμενο και το τελικό πρανές με τις ειδικές βαθμίδες. Τα είδη των φυτών και την αποκατάσταση και το σχέδιο της φύτευσης. Κυριολεκτικά ένα βουνό από αμίαντο, κυριολεκτικά μια – όπως είπα στην αρχή – χαίνουσα πληγή μετατράπηκε σε ένα καινούριο βουνό. Είχε γράψει σε ένα ρεπορτάζ ένας καλός δημοσιογράφος στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» νομίζω ότι πρόκειται για κάτι το πραγματικά συγκλονιστικό. Ένα βουνό από αμίαντο μετατρέπεται σε ένα άλλο βουνό, ένα βουνό καινούριο γεννιέται.

Βλέπουμε φωτογραφίες από την κατασκευή του έργου που εκτελέστηκε, από την εταιρεία «ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ Α.Ε.», διαμόρφωση των πρανών την επικάλυψη με φυτική γη. Εδώ βλέπουμε τους εργαζόμενους με ειδικές στολές, πρόσθετα αντιδιαβρωτικά μέτρα των πρανών. Στη συνέχεια βλέπουμε τώρα πώς ήταν τα πρανή το 2007, τα πρανή το 2009 που είχε προχωρήσει η πρώτη φάση, βλέπουμε τη σύγκριση και πως είναι σήμερα που έχει πρασινίσει η περιοχή αυτή κυριολεκτικά έχει αλλάξει μορφή και συνέχεια μεγαλώνοντας τα φυτά έχουμε μια καινούρια εικόνα όπως είπα, ένα καινούριο βουνό.

Από το 2009 μέχρι σήμερα μελετήθηκε πάλι στα πλαίσια του ΕΠΠΕΡΑΑ και κατασκευάζεται η δεύτερη φάση του έργου προϋπολογισμού 14.000.000 ευρώ. Εδώ να πω γιατί είναι δίκαιο να λέγονται και τα θετικά ότι είναι ένα έργο το οποίο βρίσκεται ένα χρόνο μπροστά από το εγκεκριμένο

χρονοδιάγραμμα. Ήδη έχει υλοποιηθεί από το έργο αυτό της δεύτερης φάσης το 75% και όπως είπα βρισκόμαστε ένα χρόνο μπροστά από το χρονοδιάγραμμα που έχει εγκριθεί.

Τι αφορά η δεύτερη φάση, να μην τα ξαναδιαβάζω. Αφορά τις ίδιες εργασίες της πρώτης φάσης στα 430 στρέμματα των αποθέσεων, στα 200 στρέμματα του μεταλλείου και στα 220 στρέμματα των οριζόντιων αποθέσεων. Είναι όπως είπα οι βαθμίδες, τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, το δίκτυο το αρδευτικό, τα μέτρα υγιεινής, οι φυτεύσεις κλπ.

Οι εικόνες είναι νομίζω χαρακτηριστικές και θα μπορούσαν να μιλούν και μόνες τους χωρίς τη δική μου παρέμβαση.

Σήμερα για να ολοκληρωθεί η αποκατάσταση όλης αυτής της περιοχής, αυτής της χαίνουσας πληγής όπως είπαμε στα σπλάχνα εκεί της περιοχής του Ζιδανίου στη Δυτική Μακεδονία κοντά στην Κοζάνη υπολείπεται η εξυγίανση των κτηριακών εγκαταστάσεων συνολικής επιφάνειας 25.000 τετραγωνικών μέτρων.

Μεταξύ αυτών ένα 9ώροφο κτήριο του εργοστασίου με 2.812 τετραγωνικά μέτρα και ύψος 57 μέτρα. Εξετάστηκαν μελετητικά, στο στάδιο της μελέτης όλες οι δυνατές λύσεις που θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό. Επιλέχτηκε από τους μελετητές και από τους ειδικούς η βέλτιστη λύση που ακούει στο όνομα καθαρισμός αποαμμιαντοποίηση των κτηριακών εγκαταστάσεων, καθαίρεση και ενταφιασμός εντός του ΧΥΤΑΜ που γίνεται, που υπάρχει εκεί στο μεταλλείο.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της τρίτης φάσης του έργου φτάνει τα 38.000.000 ευρώ. Ποσό το οποίο ακούγεται σαφώς ιδιαίτερα μεγάλο, αν ληφθεί όμως υπόψη η ιδιαιτερότητα του έργου, αν ληφθεί υπόψη το πρόβλημα το περιβαλλοντικό που έχει δημιουργήσει και που δημιουργεί καθώς παραμένει αυτό και βέβαια αν ληφθούν υπόψη οι προδιαγραφές οι περιβαλλοντικές το ποσό δεν είναι τόσο μεγάλο όσο φαίνεται πραγματικά γιατί πρέπει να γίνει από ότι οι ειδικοί λένε αποαμμιαντοποίηση στο εργοστάσιο με τα χέρια κατά κάποιο τρόπο και στη συνέχεια να καθαιρεθεί. Και βέβαια με ειδικές προδιαγραφές.

Θα κλείσω με δύο λόγια αναφερόμενος στα προβλήματα που αντιμετωπίσαμε κατά την υλοποίηση αυτού του έργου των δυο πρώτων

φάσεων και του πιλοτικού έργου του LIFE, να πω ότι το έργο αυτό είναι ειδικής φύσεως όπως προανέφερα. Δεν υπάρχει προηγούμενη τουλάχιστον στην Ελλάδα τεχνογνωσία και απαιτείται ένας ιδιαίτερος πολύ λεπτός και ιδιαίτερα επιστημονικός σχεδιασμός.

Οι αδειοδοτήσεις οι περιβαλλοντικές σαφώς δεν ακολουθούν το χρονοδιάγραμμα των κοινών, των κανονικών περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων κάτι που έχει επιπτώσεις στην όλη πορεία του έργου. Τα μέτρα προστασίας και του περιβάλλοντος και των εργαζομένων ιδιαίτερα αυστηρά, ιδιαίτερα προσεκτικά και αυτό είναι ένα και ήταν ένα σημαντικό πρόβλημα. Και βεβαίως συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων αλλά και όλων των εμπλεκόμενων.

Όμως αυτό το έργο όπως είπα και στην αρχή πραγματικά για την περιοχή μας αλλά και γενικότερα είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό έργο, το οποίο από τη μια έκλεισε όπως είπα τη χαίνουσα αυτή πληγή με τα Μεταλλεία Αμιάντου Βορείου Ελλάδος αποκαθιστά εν τω συνόλω μια περιοχή και τη μετατρέπει από κρανίου τόπο σε μια περιοχή όπου πραγματικά χαίρεται κανείς να τη βλέπει τώρα με τις αναδασώσεις που γίνονται.

Αποκτάται μια τεχνογνωσία πολύ σημαντική και από τις υπηρεσίες μας και από αυτούς με τους οποίους συνεργαζόμαστε και εδώ πρέπει να πω και το λέω με περηφάνια ότι για το έργο αυτό είχαμε και επισκέψεις από το εξωτερικό, από Κορεάτες οι οποίοι ενδιαφέρονται για τη μεταφορά και μετάδοση τεχνογνωσίας όπως επίσης και επαφές γίνονται με το Πανεπιστήμιο της Βουδαπέστης.

Και βέβαια η περιοχή αυτή θα συνεχίσει να είναι κάτω από στενή συνεχή παρακολούθηση περιβαλλοντική για το έδαφος, για τα νερά, για τον αέρα για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Ευελπιστώ και εύχομαι όπως μέχρι τώρα είχαμε ευήκοα ώτα από την πλευρά της πολιτείας και ιδιαίτερα της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠΠΕΡΑΑ, να έχουμε και για την τρίτη φάση και να ολοκληρωθεί αυτό το έργο, να το αποδώσουμε στην τοπική κοινωνία όπως πραγματικά πρέπει. Μια τοπική κοινωνία που έχει υποστεί όλες αυτές τις αρνητικές συνέπειες από τη λειτουργία αυτού του μεταλλείου του αμιάντου και που βέβαια δικαιούται τώρα να δει την περιοχή αποκαταστημένη.

Να κλείσω γιατί θεωρώ πρόπον άξιο και δίκαιο να ευχαριστήσω το ΕΠΠΕΡΑΑ όλα τα στελέχη για τη συνεργασία που είχαμε. Να ευχαριστήσω τους συμβούλους μας, την ANKO Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας και το «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟ» το Εθνικό Κέντρο Φυσικών Ερευνών που είναι συνέχεια δίπλα μας και πραγματικά μας έχει στηρίξει ιδιαίτερα και βέβαια και τους στενούς μας συνεργάτες στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της Π.Ε. Κοζάνης για την πολύτιμη συμβολή τους στην υλοποίηση αυτού του έργου. Ευχαριστώ και εσάς για την προσοχή σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ και εμείς τον Αντιπεριφερειάρχη για τη συνεργασία και τον συγχαίρουμε για το έργο αυτό το οποίο πράγματι είναι πρωτοποριακό και θυμούμαστε την αποστολή που είχε έρθει από την Κορέα για να το επισκεφτεί όπως και την πρόσκληση στελέχους για να μιλήσει σε ένα συνέδριο της Κορέας για το θέμα αυτό, για τη δράση αυτή.

Περνάμε στον επόμενο ομιλητή που είναι ο κ. Βασίλης Ξουλόγιας, Δήμαρχος Παγγαίου.

Β. ΞΟΥΛΟΓΙΑΣ: Καλημέρα και από εμένα. Να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση. Ήθελα πολύ να είμαι εδώ σήμερα για την ευκαιρία που μας δίνετε όχι μόνο να μιλήσω για το έργο ή για τα δύο έργα που προτείνουμε εμείς να μιλήσουμε και το αποδείξαμε με τον Βασίλη Λιόγκα που είναι εδώ παρών, ο συντοπίτης, κάναμε έναν αγώνα δρόμου χτες το βράδυ, δεν ήρθε το αεροπλάνο στην Καβάλα λόγω της ομίχλης και πήραμε το τελευταίο από Θεσσαλονίκη, ξενυχτήσαμε, όμως ήθελα να είμαι εδώ γιατί.

Άκουσα τα συγχαρητήρια από τον προλαλήσαντα και εγώ θέλω να σας συγχαρώ με τη σειρά μου. Θέλω όμως μια και είμαι ο πρώτος δήμαρχος που μιλάω εκ μέρους των συναδέλφων να πω ότι, χωρίς να θέλω να δικαιολογήσω κανέναν από εμάς, ότι το 2011 ήταν μια δύσκολη χρονιά για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Όχι γιατί συνέβη στη χώρα όλο αυτό το δυσμενές οικονομικό τοπίο αλλά για ένα Δήμο Παγγαίου, ο οποίος συνένωσε 5 δήμους, που είναι ο μισός νομός Καβάλας, για ένα Δήμο Παγγαίου που πρέπει να συνενώσει τη ΔΕΥΑ Παγγαίου, παράλληλα να τρέξει έργα πολλών εκατομμυρίων είτε από το ΕΠΠΕΡΑΑ που μας τιμάτε εσείς είτε από τα ΠΕΠ, να πληρώσει την ίδια συμμετοχή πολλών εκατομμυρίων και να χρωστάει πολλά εκατομμύρια από τους πρώην 5 δήμους.

Αυτό το λέω γιατί πρέπει να μας βοηθήσετε, να μας στηρίξετε και εμείς είμαστε εδώ να στηρίξουμε εσάς στην εκταμίευση του προγράμματος. Εμείς άλλωστε είμαστε αυτοί που περισσότερο θέλουμε να τρέξει το πρόγραμμα. Να εκτελέσουμε έργα γιατί οι επόμενες εκλογές πλησιάζουν, για να μιλήσω και εκλογικά.

Έτσι λοιπόν χωρίς όπως είπα να δικαιολογήσω κανέναν, εμείς μπορούμε μαζί να λειτουργήσουμε και να πορευτούμε και πιστεύω ότι θα το κάνουμε. Ο Δήμος Παγγαίου, η ΔΕΥΑ Παγγαίου έχει ήδη προεντάξει πολλά έργα και μεγάλα έργα και πιστεύω ότι το '12 θα τα δρομολογήσουμε και θα αρχίσει η εκτέλεσή τους ώστε και εσείς και εμείς να είμαστε περήφανοι γι' αυτό.

Έτσι το '11 από το πρώην Δήμο Ελευθερών ξεκίνησε, να διαβάσω δηλαδή αν και δεν μου αρέσει να κάνω αυτό αλλά όμως πρέπει να το κάνω σήμερα για την παρουσίαση, το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων. Ο κωδικός της θεματικής ενότητας 46 από την επεξεργασία νερού και ο δικαιούχος ήταν ο Δήμος Παγγαίου, φορέας υλοποίησης και λειτουργίας ΔΕΥΑ Δήμου Παγγαίου.

Η πράξη ήταν οι κατασκευές εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου και ένα δεύτερο έργο ήταν ο αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης προϋπολογισμού 1.318.900 ευρώ.

Γιατί το επιλέξαμε και το δεύτερο έργο να σας το παρουσιάσουμε. Η Νέα Πέραμος είναι ένας οικισμός που αναπτύσσεται ραγδαία. Έτσι έπρεπε στην επέκταση του οικισμού να γίνει το εσωτερικό δίκτυο και ευχαριστώ που μας το εντάξατε, όπως επίσης και ο βιολογικός που έχει κατασκευαστεί στη Νέα Πέραμο και εξυπηρετεί βέβαια και άλλους οικισμούς.

Τα λύματα τα οποία μετά την επεξεργασία έπρεπε να τα χρησιμοποιήσουμε σε εκτάσεις που έχουμε προς άρδευση και θα ήθελα να συμβάλλετε ώστε να γίνει και νέα προκήρυξη, έχουμε και άλλους βιολογικούς και έχουμε πολλές εκτάσεις στο Δήμο Παγγαίου από τα 700.000 στρέμματα και τώρα είμαστε έτοιμοι πλέον μετά το δύσκολο 2011 να μπορέσουμε να

εντάξουμε έργα, ώστε να μπορούμε να αρδεύσουμε πραγματικά περιοχές. Έχουμε και άλλους βιολογικούς, έχουμε ήδη άλλους προς ένταξη και άλλους που εργάζονται βιολογικούς που επεξεργάζονται λύματα.

Να πούμε λοιπόν για το ιστορικό το εξής. Η Νέα Πέραμος βεβαίως το καλοκαίρι είναι ένας παραθαλάσσιος οικισμός, ο οποίος σήμερα έχει 3.000 κατοίκους αλλά το καλοκαίρι γίνονται 20 και 30.000 και τα 50 χιλιόμετρα παραλίας που διαθέτει ο Δήμος Παγγαίου έχουν πάνω από 100.000 επισκέπτες.

Άρα και ένα έργο το οποίο έχουμε προεντάξει είναι και αυτό της παραλίας Οφρυνίου. Σας κουράζω με όλα αυτά που λέω, δεν παρακολουθώ την παρουσίαση αλλά όμως είναι σημαντικά γιατί θέλω να καταλάβετε την αγωνία που έχουμε όλοι εμείς στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και βεβαίως και εσείς για να τρέξει το πρόγραμμά σας σε απορροφητικότητα.

Το ιστορικό είναι η πρόσκληση για υποβολή προτάσεων στις 10/2/2009. Η σύναψη προγραμματικής σύμβασης στη ΔΕΥΑ Ελευθερών, ένας από τους πρώην πέντε δήμους ο Ελευθερών, με το Δήμο Ελευθερών για την υποβολή πρότασης για το έργο «Κατασκευή εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου» στις 26/2/10.

Η σύναψη προγραμματικής σύμβασης ΔΕΥΑ Ελευθερών με το Δήμο Ελευθερών για την υποβολή πρότασης για το έργο «Αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης» 14/4/10. Υποβολή αίτησης της χρηματοδότησης της πράξης με τίτλο «Κατασκευή εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου και αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης» δημόσιας δαπάνης 1.318.000 στο πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» στις 6/4/2010.

Η απόφαση ένταξης της πράξης κατασκευή εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου και αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» με κωδικό ΟΠΣ 296.263 στις 17/8/2010.

Προέγκριση δημοπράτησης των δύο υποέργων. Κατασκευή εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου και αγωγός επεξεργασίας λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης της πράξης στις 24/9/2010.

Η δημοπράτηση του υποέργου 2 αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης 26/10/2010, η δεύτερη δημοπράτηση του υποέργου 1 κατασκευή εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου της πράξης μετά από πρώτη που κρίθηκε άγονη στις 1/10/2010.

Υπογραφή σύμβασης του υποέργου αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης 393.838,13 ευρώ με το ΦΠΑ, προθεσμία περαίωσης 6 μηνών 20/5/2011, υπογραφή σύμβασης του υποέργου κατασκευή εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου 261.665,77 ευρώ με το ΦΠΑ, προθεσμία περαίωσης 6 μηνών στις 16/6/2011.

Τροποποίηση της σύμβασης του 1^{ου} ΑΠΕ σε ισοζύγιο με την αρχική σύμβαση του υποέργου κατασκευή εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου» κατόπιν προέγκρισης 7/11/2011. Τροποποίηση σύμβασης του 1^{ου} ΑΠΕ σε ισοζύγιο με την αρχική σύμβαση και πρώτης παράτασης τρίμηνης του υποέργου αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης κατόπιν προέγκρισης 21/11/2011.

Να πω εδώ ότι η ευθύνη για την παράταση δεν ήταν του δήμου αλλά του εργολάβου. Ξέρετε ότι και οι εργολάβοι και οι εταιρείες που αναλαμβάνουν τα έργα έχουν και αυτοί υποστεί μέσα σε αυτό το οικονομικό τοπίο που είπατε το δυσμενές μεγάλη κρίση, δεν μπορούσαν οικονομικά να στηριχθούν και να κατασκευάσουν το έργο.

Περαίωση του υποέργου κατασκευή εσωτερικού δικτύου στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου 16/12/2011. Περαίωση του υποέργου αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης 20/12/2012.

Σύντομη περιγραφή του υποέργου 1. Κατασκευή εσωτερικού δικτύου αποχέτευσης στην επέκταση οικισμού Νέας Περάμου. Το έργο αφορούσε την κατασκευή εσωτερικού δικτύου αποχέτευσης αγωγών διατομής Φ200 δομημένου τοιχώματος πολυαιθυλενίου στην επέκταση του οικισμού της Νέας Περάμου Νομού Καβάλας.

Ο αγωγός αποχετεύει τα λύματα της περιοχής στον κεντρικό αποχετευτικό αγωγό της Νέας Περάμου. Το συνολικό μήκος του δικτύου που κατασκευάστηκε είναι 1.140 μέτρα σε έδαφος βραχώδες που περιλαμβάνει τρία φρεάτια τόσο σε ακαθάρτων και 68 προκατασκευασμένα κυκλικά φρεάτια επίσκεψης αγωγών ακαθάρτων.

Η δυσκολία του έργου εντοπίστηκε κυρίως στο ανάγλυφο της περιοχής, μεγάλες κλίσεις φυσικού εδάφους και στη διέλευση των αγωγών από ορισμένες μη διανοιγμένες οδούς με μεγάλη διαφορά στάθμης εδάφους και ερυθράς του σχεδίου πόλης.

Επίσης η ομαλή εκτέλεση του έργου απαιτήσε εκτεταμένες τοπογραφικές εργασίες. Η εργολαβία κόστισε στο ποσό των 261.665,77 ευρώ. Το συμφωνητικό υπογράφηκε στις 16/6/2011 και το έργο περατώθηκε στη συμβατική προθεσμία των 6 μηνών, δηλαδή στις 16/12/2011.

Έχουμε εδώ το σχήμα, αυτό είναι της επέκτασης στον οικισμό της Νέας Περάμου όπου έγινε και το έργο. Εδώ κτίσθηκε εξ ολοκλήρου ένας νέος οικισμός. Βλέπετε τις δυσκολίες και το ανάγλυφο που έχει το έδαφος στις τομές και τα φρεάτια. Δυστυχώς ακόμη στον οικισμό δεν έχουμε πραγματοποιήσει οδοποιία. Έπρεπε πρώτα όμως να γίνουν οι υποδομές.

Σύντομη περιγραφή υποέργου 2. Ο αγωγός επεξεργασμένων λυμάτων προς δεξαμενές άρδευσης. Το έργο αφορούσε πρώτον, την κατασκευή αντλιοστασίου επεξεργασμένων υδάτων ΑΣ1 εντός του γηπέδου της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων Ελευθερών που από την έξοδο μεταφέρει τα επεξεργασμένα λύματα μέσω δίδυμου καταθλιπτικού αγωγού πολυαιθυλενίου Φ225 3^{ης} γενιάς συνολικού μήκους 270 μέτρων.

Δεύτερο. Την κατασκευή ανοιχτής διθάλαμης ορθογωνικής δεξαμενής από οπλισμένο σκυρόδεμα χωρητικότητας 400^{ωv} κυβικών μέτρων. Τρίτον. Την κατασκευή αγωγού βαρύτητας πολυαιθυλενίου τρίτης γενιάς διατομής Φ280 συνολικού μήκους 1.380 μέτρων με 4 φρεάτια εκκενωτών και αεροξεαγωγών που μεταφέρει τα επεξεργασμένα λύματα στις υπάρχουσες δεξαμενές του παλιού βιολογικού σταθμού Νέας Περάμου.

Τέταρτο. Οι εργασίες ανακατασκευής – συντήρησης των υφιστάμενων δεξαμενών του παλιού βιολογικού σταθμού Νέας Περάμου, χωρητικότητας 3.000 κυβικών και κατασκευή αντλιοστασίου σε υφιστάμενο οικισμό του βιολογικού σταθμού.

Πέμπτο. Κατασκευή καταθλιπτικού αγωγού πολυαιθυλενίου διατομής Φ160 τρίτης γενιάς συνολικού μήκους 1.350 μέτρων από το αντλιοστάσιο προς δύο υφιστάμενες δεξαμενές άρδευσης στην ευρύτερη αγροτική περιοχή του οικισμού.

Έκτο. Κατασκευή του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των αντλιοστασίων και του συστήματος τηλεελέγχου, αυτοματισμών, επικοινωνίας των δεξαμενών και των αντλιοστασίων.

Η δυσκολία του έργου εντοπίστηκε στο αυστηρό χρονοδιάγραμμα σημαντικών εργασιών, στην πολυπλοκότητα των εργασιών, έργα πολιτικού μηχανικού, υδραυλικά Η/Μ και την επαναχρησιμοποίηση παλιών εγκαταστάσεων στο νέο έργο. Η εργολαβία ανήλθε στο ποσό των 393.838,13 ευρώ.

Το συμφωνητικό υπογράφηκε 20/5/2011 και το έργο περατώθηκε μετά από παράταση τριών μηνών πέρα της συμβατικής προθεσμίας στις 20/2/2012. Βλέπετε το σχετικό σχέδιο, την πορεία του αγωγού. Εδώ είναι ο βιολογικός των Ελευθερών και τα έργα που κατασκευάζουμε ώστε να δεχτούν τα επεξεργασμένα λύματα προς άρδευση.

Πριν σας ευχαριστήσω να πω ότι είμαστε σε διαβούλευση με τους κατοίκους της Νέας Περάμου και όχι μόνο, των γύρω οικισμών ώστε να δεχτούν και τα δέχονται με ευχαρίστηση. Την επόμενη εβδομάδα έχουμε και δεύτερη συνάντηση μαζί τους και επειδή όπως είπα και πριν θέλουν και οι υπόλοιπες περιοχές πραγματικά να γίνει ανάλογο σημαντικό έργο, αυτό δηλαδή προς άρδευση, να χρησιμοποιούμε γιατί όλοι λέμε και όλοι ξέρουμε ότι το νερό αν και εμείς στην περιοχή μας δεν έχουμε κανένα πρόβλημα, έχουμε ίσα – ίσα το αντίθετο, αρκετά νερά, όμως είναι σημαντικό να μη χάνουμε υδάτινους πόρους και να τα χρησιμοποιούμε προς άρδευση όλα τα επεξεργασμένα.

Να σας ευχαριστήσω. Σας κούρασα με δύο – τρεις κουβέντες που είπα παραπάνω, όμως νομίζω ότι είναι σημαντικές και να ξέρετε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι δήμοι ιδιαίτερα έχουν και αυτοί τη δική τους αγωνία. Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε και εμείς το Δήμαρχο Παγγαίου. Περνάμε στον επόμενο ομιλητή, που είναι ο Δήμαρχος Θήρας ο κ. Νικόλαος Ζώρζος.

N. ΖΩΡΖΟΣ: Κύριε Ειδικέ Γραμματέα, κ. Προϊστάμενε της Διαχειριστικής Αρχής, αγαπητοί συνάδελφοι της Αυτοδιοίκησης είμαι ο Δήμαρχος Θήρας Σαντορίνης και θα σας παρουσιάσουμε ένα έργο σε μια παραθαλάσσια

περιοχή, μια από τις δύο πιο πολυσύχναστες παραλίες της Σαντορίνης την Περίσσα.

Το έργο αυτό ήταν ένα έργο μεγάλης σημασίας για το νησί καθόσον δεν υπήρχε εκτός του βιολογικού καθαρισμού άλλη υποδομή αντίστοιχη και γιατί προστατεύει και τον υδροφόρο ορίζοντα αφού δεν έχουμε λύσει ακόμη το πρόβλημα της επάρκειας νερού από αφαλατώσεις. Γιατί η μόνη λύση για να έχει επάρκεια σε νερό η Σαντορίνη είναι οι αφαλατώσεις. Επομένως ήταν ένα χρήσιμο και κρίσιμο έργο για την περιοχή.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου ήταν η Δημοτική επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης Θήρας. Και το έργο έχει μια ιστορία πολύ παλιά. Η πρώτη μελέτη για την περιοχή έγινε το 1995, ήταν μια μελέτη ύδρευσης αποχέτευσης, η οποία όμως επειδή ο οικισμός της Περίσσας επεκτάθηκε αρκετά, έπρεπε αυτή να επεκταθεί ως μελέτη και μετά επικαιροποιήθηκε καθόσον ήταν ύδρευσης αποχέτευσης η μελέτη και πλέον είχαμε να εκτελέσουμε ένα έργο μόνο αποχέτευσης.

Το έργο αυτό είναι ένα έργο 3.500.000 και η πρώτη αίσθηση όταν ξεκίνησε ήταν μια αίσθηση ανησυχίας καθόσον η έκπτωση η οποία δόθηκε ήταν μια έκπτωση 58% και είχε βέβαια και κάποιες δυσκολίες. Ξεκίνησε η αίτηση για την ένταξη το 2009, τον Ιούνιο του 2009 και η ένταξη του έργου έγινε ένα χρόνο αργότερα, η ένταξη της πράξης.

Αμέσως μετά τα πράγματα κύλησαν πολύ πιο γρήγορα. Τον 7^ο του 2010 είχαμε την προέγκριση δημοπράτησης, τον ίδιο μήνα είχαμε την έγκριση δημοπράτησης και δημοπρατήθηκε τον Αύγουστο του 2010 το έργο. Είχαμε έναν άγονο διαγωνισμό και επαναλήφθηκε τον Σεπτέμβρη του 2010 όπως βλέπετε.

Τα προβλήματα της εξέτασης των ενστάσεων πέρασαν, ανατέθηκε λοιπόν και υπογράφηκε η σύμβαση αμέσως μετά τον 11^ο και πολύ νωρίς, ένα μήνα αργότερα άρχισαν οι εργασίες υλοποίησης του έργου. Έχουμε ένα έργο 15,5 χιλιομέτρων με τρία αντλιοστάσια σε μια περιοχή που είχε προβλήματα ως προς την κατασκευή.

Υπάρχει ένας παραλιακός δρόμος, ο οποίος είναι θα λέγαμε κατασκευασμένος επί της παραλίας και επομένως υπήρχαν προβλήματα καθόσον τα τοιχώματα από την εκσκαφή ολίσθιναν και έπρεπε να υπάρχουν

μεταλλικές αντιστηρίξεις του έργου όπως βλέπετε και εδώ προκειμένου να μπορεί να προχωρήσει.

Ταυτόχρονα υπήρχαν άλλου είδους προβλήματα από το γεγονός ότι κατά την εκσκαφή έβρισκε ο εργολάβος νερό, θαλασσινό νερό, τόσο στον παραλιακό δρόμο αλλά όσο και στον εσωπαραλιακό δρόμο και έπρεπε να γίνεται η άντληση των υδάτων και ταυτόχρονη κατασκευή του έργου.

Αυτό ήταν μια από τις μεγάλες δυσκολίες. Μια άλλη δυσκολία την οποία αντιμετωπίσαμε για το έργο αυτό, ήταν το γεγονός ότι, όπως ξέρετε η Σαντορίνη έχει μια μεγάλη τουριστική περίοδο, άρα η περίοδος για κατασκευή έργων που απομένει είναι μια μικρή περίοδος, αρκετά μικρή περίοδος και σε αυτή την περίοδο θα έπρεπε να γίνουν τα πιο σημαντικά τμήματα του έργου.

Έμενε ένας μικρός χώρος μέσα στον παραλιακό αυτό οικισμό που θα μπορούσαν να γίνονται εργασίες. Επιμείναμε και αυτό ήταν μια επιτυχία για το γρήγορο προχώρημα του έργου, επιμείναμε με συνεχείς συναντήσεις των κατοίκων και των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή να τους πείσουμε ότι και κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού έπρεπε να συνεχίζεται το έργο της κατασκευής της αποχέτευσης.

Το αποδέχονται αυτό άλλες φορές πιο εύκολα και άλλες φορές με μεγαλύτερη δυσκολία αλλά υπήρχε μια συνεχής επαφή με τους κατοίκους και ένας συνεχής διάλογος προκειμένου να έχουμε τη συνέχιση του έργου αυτού.

Αποδείχθηκε ότι η συνεργασία μας με τον εργολήπτη του έργου και παρά το γεγονός ότι είχαμε μια μεγάλη έκπτωση που στην αρχή μας ανησύχησε, ήταν μια καλή συνεργασία και γι' αυτό όπως βλέπετε σε συνεργασία με τον εργολάβο έχουμε και τις αναμονές προκειμένου να μην έχουμε άλλες πληγές αργότερα από τη σύνδεση με την αποχέτευση των ξενοδοχείων, των καταστημάτων και των οικιών.

Στα τρία αυτά αντλιοστάσια που έγιναν και στα τρία υπήρχαν προβλήματα καθώς δεν έβρισκε νερό κατά την εκσκαφή, θαλασσινό νερό ο εργολάβος και έπρεπε όλο αυτό το κιβώτιο από μπετόν να κατασκευαστεί εκτός αφού έγιναν αποτυχημένες στην αρχή προσπάθειες και στη συνέχεια να

τοποθετηθεί μέσα στο όρυγμα το οποίο ανοίγεται προκειμένου να γίνει το αντλιοστάσιο.

Οι αποκαταστάσεις είμαστε υποχρεωμένοι να τις κάνουμε πολύ – πολύ σύντομα για τους λόγους που προανέφερα πριν. Αλλά πρέπει να πω ότι γινόταν και κάτι άλλο. Ανοίγονταν μέτωπο εργασίας ακόμη και 700^{ωv} μέτρων μήκους για το οποίο υπήρχαν πάλι γκρίνιες και φωνές γιατί η περιοχή είναι πολύ επίπεδη και οι κλίσεις απ' ό,τι τουλάχιστον ενημερώθηκα, διότι εγώ δεν είμαι ειδικός, δεν είμαι τεχνικός, έπρεπε να προσεχθούν ιδιαίτερα.

Επομένως ήταν αναγκαίο ίσως από την ενημέρωση που είχα να έχουμε ένα μέτωπο εργασίας 700^{ωv} και πολλές φορές και μεγαλύτερο, που αυτό είχε τα προβλήματα πάλι της γρήγορης κατασκευής και της γρήγορης αποκατάστασης.

Αυτοί είναι οι οικίσκοι, στους οποίους θα τοποθετούνται ηλεκτροπαραγωγά ζεύγη των αντλιοστασίων και είχαμε όμως και άλλα ευχάριστα προβλήματα. Κατά τις εκσκαφές βρέθηκε, αυτό το αναμέναμε αλλά ως ένα βαθμό, βρέθηκε ένας οικισμός, ο οποίος στην περιοχή αυτή ξέρουμε ότι υπήρχε οίκηση από τους κλασσικούς χρόνους έως και τους βυζαντινούς χρόνους και είχαμε την ανακάλυψη ενός νεκροταφείου, ενός τμήματος οικισμού με διάφορα ευρήματα.

Εδώ σε αυτή τη φωτογραφία θα δείτε, είπαμε την προσπάθεια για την άντληση νερού και ταυτόχρονα την κατασκευή του έργου. Εδώ είναι η κατασκευή των κιβωτίων από μπετόν προκειμένου να τοποθετηθούν στα αντλιοστάσια και εδώ έχουμε την εύρεση μιας επιτύμβιας πλάκας, ρωμαϊκής περιόδου σε ένα σκάμμα για την τοποθέτηση των αγωγών.

Στη συνέχεια πάλι μια επιτύμβια πλάκα μιας σαρκοφάγου, η οποία ήταν και ενεπίγραφη. Έχουμε ψηφιδωτά, σπουδαία ψηφιδωτά, πολύ όμορφα ψηφιδωτά με αποτέλεσμα όμως να έχουμε καταρχήν μια οριστική διακοπή του έργου.

Μετά από συνεννόηση με την Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων κάναμε ένα χρονοδιάγραμμα, το οποίο το εμφανίσαμε επί του χάρτου, επί της οριζοντιογραφίας του έργου για να ξέρει η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, η οποία έστειλε ταυτόχρονα την ίδια κιόλας περίοδο αρχαιολόγο προκειμένου να παρακολουθήσει την εξέλιξη του έργου.

Να πείσουμε ότι πρέπει να γίνεται τμηματική διακοπή όταν βρίσκουμε στα σκάμματα αρχαιότητες, να παρακολουθεί ο αρχαιολόγος το έργο και έτσι λοιπόν είχαμε περιοδικές διακοπές. Πάντως ήταν μια από τις δυσκολίες παρά το γεγονός ότι ήταν μια ευχάριστη δυσκολία την οποία αντιμετωπίσαμε, αφού έρχεται στο φως η ιστορία του τόπου.

Έχουμε εντάξει στο ΕΠΠΕΡΑΑ και άλλα έργα. Και αυτά δύσκολα έργα, το ένα εξ αυτών υλοποιείται ήδη αυτή τη στιγμή, είναι στην περιοχή Ημεροβιγλίου μια περιοχή με ένα συνεκτικό οικισμό στην περιοχή της Καλντέρας, όπου η ταράτσα του ενός είναι αυλή του άλλου. Ο δρόμος μπορεί να είναι ταράτσας ξενοδοχείου ή σπιτιού, με αποτέλεσμα πολλές φορές να μπαίνουμε σε κρεβατοκάμαρες.

Αυτή είναι μια μεγάλη δυσκολία. Παρά ταύτα το έργο υλοποιείται, προχωρεί και είμαστε έτοιμοι για την απορρόφηση και των χρημάτων των άλλων έργων που έχουν ενταχθεί και σας λέμε ότι θα κάνουμε και άλλες προτάσεις εφόσον ετοιμαστούμε και είμαστε έτοιμοι σε ένα καλό επίπεδο για νέες προτάσεις.

Εγώ θέλω να ευχαριστήσω για τη συνεργασία, την ιδιαίτερα καλή συνεργασία και να σας καλέσω και στη Σαντορίνη. Καλή σας μέρα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Δήμαρχο και τον συγχαίρουμε για το έργο που παράγει εκεί. Θα περάσουμε τώρα στον επόμενο ομιλητή που είναι ο Δήμαρχος Ιωαννίνων ο κ. Φίλιππος Φίλιος.

Φ. ΦΙΛΙΟΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ. Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση να παρουσιάσουμε δύο έργα του δήμου μας, του Δήμου Ιωαννιτών στη σημερινή ημερίδα και συνάμα να καταδείξουμε τη φροντίδα μας για το φυσικό περιβάλλον και την ποιότητα ζωής αλλά και τη δυνατότητα ενός Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης να αντεπεξέλθει με ευθύνη και συνέπεια στις απαιτήσεις των προγραμμάτων.

Για το Δήμο Ιωαννιτών η προστασία του περιβάλλοντος, η προστασία του ευαίσθητου οικοσυστήματος και κυρίως της λίμνης Παμβώτιδας αλλά και η επίλυση σοβαρών προβλημάτων της καθημερινότητας όπως είναι η ύδρευση και αποχέτευση αποτελούν βασικές προτεραιότητες.

Πρέπει να λάβετε υπόψη βέβαια ότι με τον καλλικρατικό δήμο έχουμε τη συνένωση έξι δήμων, εκ των οποίων οι δύο είναι καθαρά αγροτικοί.

Και αντιλαμβάνεστε ότι πέρα από τα έργα ύδρευσης αποχέτευσης έχουμε και έργα άρδευσης αλλά και πάρα πολλά προβλήματα με τους ΤΟΕΒ οι οποίοι σήμερα βρίσκονται σε πολύ δυσχερή θέση.

Από αυτές τις προτεραιότητες νομίζω ότι πρέπει να δούμε πώς αυτές μεταφράζονται σε έργα, γιατί πέρα από τα δύο που παρουσιάζουμε σήμερα ως παραδείγματα καλής υλοποίησης, εκτελούμε και ένα μεγάλο πρόγραμμα παρεμβάσεων από το δήμο και τη ΔΕΥΑΙ σε όλη την έκταση του νέου δήμου. Τριακόσια ογδόντα δύο χιλιάδες στρέμματα είναι ο νέος δήμος. 47 τοπικά συμβούλια, 6 δημοτικές ενότητες.

Αξίζει να αναφέρω στο σημείο αυτό ότι πριν από ένα χρόνο περίπου εντάχθηκε στο ΕΠΠΕΡΑΑ η μεγαλύτερη πρόταση που έχει καταθέσει από ιδρύσεώς της η δημοτική μας επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης με συνολικό προϋπολογισμό 50 εκατομμυρίων ευρώ.

Θέλω γι' αυτό να ευχαριστήσω και το Υπουργείο και την Ειδική Γραμματεία και τις υπηρεσίες για τη βοήθεια που είχαμε και να διαβεβαιώσω ότι τα χρήματα αυτά θα πιάσουν τόπο. Γίνεται ένα σπουδαίο έργο για την ανάπτυξη αποχετευτικού σε όλους τους οικισμούς περιμετρικά της λίμνης με επέκταση του εργοστασίου βιολογικού και με κάλυψη των αναγκών εντός της πόλης των Ιωαννίνων.

Αντιλαμβάνεστε ότι η προσπάθειά μας είναι να φτιάξουμε ένα δαχτυλίδι, γιατί πλέον όλη η λίμνη είναι μέσα στα γεωγραφικά όρια του δήμου, να φτιάξουμε ένα δαχτυλίδι πέριξ της λίμνης προστασίας γιατί η λίμνη είναι ήδη ευτροφική και έχει πολλά προβλήματα.

Ίσως σε αυτές τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που βιώνουμε μερικοί να θεωρούν πολυτέλεια τις επενδύσεις σε περιβαλλοντικές δράσεις. Είναι νομίζω επένδυση για το μέλλον, είναι ότι σημαντικότερο μπορούμε να κληροδοτήσουμε.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό και πριν μπω ακριβώς στα δύο έργα να τα παρουσιάσω, να παρακαλέσω κυρίως βέβαια και τους υπηρεσιακούς παράγοντες που είναι εδώ αλλά και όποιον άλλον είναι στην αίθουσα, το θέμα του ΦΠΑ είναι πάρα πολύ σοβαρό.

Οι δήμοι σήμερα με τις μειωμένες επιχορηγήσεις, με τα χρέη που έχουν, με τα προβλήματα που έχουμε τα οικονομικά η επιβάρυνση του

ΦΠΑ σε έργα τέτοια δεν είναι δυνατόν να ανταποκριθούμε. Δηλαδή αν τα έργα που ο δήμος έχει προκηρύξει, όχι η ΔΕΥΑ ο δήμος, για να πληρώσει το ΦΠΑ πρακτικά είναι αδύνατον, ολοσχερώς αδύνατον.

Σας λέω τώρα για ένα δήμο των 115.000 κατοίκων. Σκεφτείτε οι μικρότεροι δήμοι δεν μπορούν να έχουν, γιατί αυτό το ΦΠΑ δεν επιστρέφεται. Μόνο η ΔΕΥΑ μπορεί να το ανακτήσει οπότε καταλαβαίνετε ότι αυτό το πράγμα πρέπει να λυθεί νομοθετικά. Είναι πολύ σοβαρό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (Τοποθέτηση εκτός μικροφώνου)

Φ. ΦΙΛΙΟΣ: Η ΔΕΥΑ το συμφηφίζει με το ΦΠΑ που μπαίνει στα τιμολόγια του νερού. Ο δήμος δεν μπορεί να το ανακτήσει, θα το καταβάλει απλώς. Είναι ένα θέμα, νομίζω ότι είναι στη νομοθετική ρύθμιση, δεν ξέρω καλό θα είναι να το παρακολουθήσουμε όλοι γιατί έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Περνάω στο πρώτο θέμα που βλέπετε ήδη στην οθόνη. Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων υδάτων Δημοτικού Διαμερίσματος της Ανατολής. Η Ανατολή είναι ένας παλιός οικισμός προσφυγικός που σήμερα είναι μια καθαρά οικιστική αστική περιοχή 10.000 κατοίκων.

Το έργο ήταν ενταγμένο στο ΕΠΠΕΡΑΑ με προϋπολογισμό, με πραγματικά λεφτά 2,1. Πρόκειται για έργο που έχει ολοκληρωθεί και στο μεγαλύτερο μέρος του έχει τεθεί σε λειτουργία. Μεταξύ των άλλων περιελάμβανε την κατασκευή αποχετευτικού στην περιοχή επέκτασης σχεδίου πόλης του Δημοτικού Διαμερίσματος της Ανατολής και στη Ράχη Σαμής. Η Ράχη Σαμή, μη φανταστείτε καμιά ράχη, είναι πανάκριβη και πολυτελέστατη περιοχή, η οποία δεν διέθετε αποχετευτικό.

Με την ολοκλήρωση αυτού του έργου, είμαστε ήδη στη διαδικασία που ουσιαστικά συνδέεται ο κόσμος και πληρώνει. Αυτό συνδέεται με τη μονάδα βιολογικού. Εδώ τώρα καταλαβαίνετε είμαι και λίγο περήφανος γιατί αυτός ο βιολογικός τον έφτιαξα εγώ τη δεκαετία του '80, την πρώτη μου φορά που είχα εκλεγεί. Ήμασταν από τις πρώτες πόλεις δηλαδή, τον Σεπτέμβριο του '90 εγκαινιάσαμε βιολογικό καθαρισμό και ο οποίος είναι μέχρι σήμερα και λειτουργεί. Έχουν γίνει βέβαια επεκτάσεις και έχει αναβαθμιστεί σε τριτοβάθμιο επίπεδο αλλά καταλαβαίνετε ότι υπάρχει μια πολύ μεγάλη εμπειρία στη δημοτική μας επιχείρηση.

Το έργο αυτό για να το κλείσουμε το πρώτο θέμα, είναι ένα έργο το οποίο καλύπτει σήμερα 2.000 κατοίκους και περισσότερους θα έλεγα, μια περιοχή που αναπτύσσεται ραγδαία. Αναβαθμίστηκε η ποιότητα αυτής της γειτονιάς γιατί είχαμε τεράστια προβλήματα, είχαμε ρέοντα λύματα και σίγουρα έχουμε πετύχει σε μεγάλο βαθμό μια νέα φάση προστασίας του περιβάλλοντος.

Να σας πω ότι στην ίδια περιοχή υπάρχει άλλη μια ζώνη αστική, ημιαστική, η περιοχή Κατσικάς, η οποία και αυτή είναι γειτονική προς την Ανατολή και στην περιοχή αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη επτά έργα ύδρευσης και αποχέτευσης, τα οποία άλλα είναι στη φάση της παράδοσης και άλλα ακόμη είναι στη φάση της προκήρυξης. Παρόλα αυτά όμως υπάρχει ένα συνολικό ολοκληρωμένο σχέδιο.

Και έρχομαι τώρα στο δεύτερο έργο. Αυτό είναι ένα έργο που θα τροφοδοτήσει στη θέση Βουνοπλαγιά, είναι εκτός του Δήμου Ιωαννίνων, των ορίων του δήμου αλλά θα τροφοδοτήσει μια περιοχή, η οποία έχει έλλειμμα νερού περίπου 50.000 κατοίκων. Ένα έργο 7.700 με υλοποίηση από το δήμο.

Δυο λόγια για το Σύνδεσμο Ύδρευσης. Ξεκίνησε το '68, κάλυψε 46 κοινότητες τότε, περίπου 25.000 κατοίκους. Οι πηγές Τούμπας είναι στα ριζά του Μιτσικελιού, του βουνού δηλαδή που είναι απέναντι από τη λίμνη. Εκεί υπάρχουν δύο μεγάλες πηγές, οι πηγές Κρύας και οι πηγές Τούμπας. Σήμερα έχουμε 26 γεωτρήσεις και 12 αντλιοστάσια και καλύπτουμε πάνω από 50.000.

Το λέω καλύπτουμε, γιατί και η πλειοψηφία του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου είναι από το Δήμο Ιωαννιτών. Είναι εδώ και ο Πρόεδρος του Συνδέσμου και Δημοτικός Σύμβουλος Ιωαννίνων ο κ. Θανάσης «Μανταλόβας», ο οποίος και διαχειρίζεται όλο το θέμα του Συνδέσμου. Είμαστε τώρα και σε μια φάση μελέτης να δούμε πώς μπορεί να συνενωθεί και με τη ΔΕΥΑΙ.

Εδώ έχουμε ένα χάρτη του λεκανοπεδίου. Κάτω δεξιά φαίνεται η λίμνη, όλο το υπόλοιπο δίκτυο δείχνει το σύστημα το υδρευτικό του Συνδέσμου. Επάνω αριστερά η κόκκινη γραμμή με την τετράγωνη μπλε κουκίδα είναι οι πηγές. Οι πηγές έχουν μεγάλη δυναμικότητα αλλά ήδη από

την περίοδο της μεγάλης ξηρασίας '86 – '93 υπήρχε μια ανεπάρκεια τη θερινή περίοδο.

Έχουμε μεγάλη αύξηση οικισμών, έχουμε δυστυχώς άρδευση με πόσιμο νερό. Το φαινόμενο το γνωστό, οι δήμαρχοι το ξέρουν, μόλις τελειώνει το καλοκαίρι εκατοντάδες κάτοικοι πάνε να διαμαρτυρηθούν γιατί ο λογαριασμός ήρθε μεγάλος και λένε το κλασικό, εγώ τι έκανα, λίγο νερό πλένω την αυλή μου. Τώρα άλλο αν στη πίσω μεριά του νερού έχει 400 μέτρα κηπάρια τα οποία θέλουν βέβαια 150 κυβικά νερό το δίμηνο Ιούλιο Αύγουστο και βέβαια οι λογαριασμοί ανεβαίνουν.

Έχουμε επίσης μεγάλη αύξηση του πληθυσμού στα νότια των Ιωαννίνων και είχαμε επομένως σοβαρά προβλήματα ανεπάρκειας. Τότε δημιουργήθηκαν οι νέοι υδρευτικοί άξονες χαμηλής πίεσης, οι οποίοι σήμερα έχουν ανάγκη να ενισχυθούν.

Έχουμε καινούρια έργα στην περιοχή άρα ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων και πολεοδομική ανάπτυξη. Είναι το κομμάτι δηλαδή της συμβολής της Εγνατίας Οδού με την Ιόνια. Έχουμε νέες παραγωγικές δραστηριότητες και άνοδο του βιοτικού επιπέδου και έχουμε και την ανάγκη να αντικαταστήσουμε παλιά δίκτυα, τα οποία λίγο αν αυξηθεί η πίεση με τα καινούρια αντλητικά συστήματα, αντιλαμβάνεστε πόσο εύκολα έχουμε θραύση κυρίως στα PVC.

Εδώ έχουμε έναν πίνακα που από ότι βλέπετε κυμαίνεται η ζήτηση στα 8.500.000 κυβικά το χρόνο. Τα στοιχεία είναι λίγο συν πλην αλλά εκεί περίπου είναι. Και το έργο το οποίο ερχόμαστε τώρα να κάνουμε είναι στην ουσία νέους αγωγούς μήκους 9.800 χιλιομέτρων για να αναβαθμίσουμε τα δίκτυα χαμηλής πίεσης.

Κατασκευή νέων δικτύων διαφόρων διαμέτρων, ολοκλήρωση υδρογεωτρήσεων, νέο αντλιοστάσιο και μεγάλη δεξαμενή με όλα τα ηλεκτρομηχανολογικά της.

Η υλοποίηση της πράξης θα γίνει με τέσσερα υποέργα. Το πρώτο υποέργο θα δημοπρατηθεί με ανοιχτό δημόσιο διαγωνισμό. Το δεύτερο αφορά την ηλεκτροδότηση των γεωτρήσεων και θα γίνει από τη ΔΕΗ. Το τρίτο αφορά την παρακολούθηση από την αρχαιολογία των εργασιών εκσκαφής του πρώτου υποέργου. Δεν έχουμε ελπίδες να βρούμε ούτε

ρωμαϊκά ούτε ψηφιδωτά που βρήκε ο δήμαρχος της Σαντορίνης αλλά μπορεί να βρούμε παλαιότερα. Έχουμε νεκροταφεία, τα οποία είναι πριν από τους ελληνιστικούς χρόνους της κλασικής περιόδου και ακόμη υπάρχουν και της περιόδου του χαλκού και υπάρχουν και νεολιθικά και υπάρχουν και παλαιολιθικά.

Αντιλαμβάνεστε δηλαδή ότι μέσα στον κάμπο μπορεί να βρούμε οτιδήποτε. Έχουν ήδη βρεθεί δηλαδή περιοχή Καστρίτσας έχουν βρεθεί και παλαιολιθικά. Άρα ο φόβος και ο τρόμος μας είναι η αρχαιολογία.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και όχι μόνο.

Φ. ΦΙΛΙΟΣ: Και όχι μόνο ναι, ευγενικά κοιτάω να τους καλοπιάσω. Έχουμε τρεις νέες γεωτρήσεις νερού με το ηλεκτρομηχανικό εξοπλισμό, ένα αντλιοστάσιο, μια δεξαμενή νερού, αγωγοί ύδρευσης και σύστημα τηλεδιοίκησης.

Αξιοποίηση νέων πηγών υδροδότησης για τη βελτίωση επάρκειας του πόσιμου νερού στο νότιο λεκανοπέδιο, δηλαδή θα αυξήσουμε 450 κυβικά την ώρα. Έτσι θα έχουμε διασφαλίσει ένα πληθυσμό περίπου της τάξεως των 50.000 τα οποία δεν είναι μόνο ο πληθυσμός, είναι τα εξαιρετικά ευαίσθητα κομμάτια της περιοχής. Δηλαδή πανεπιστήμιο, πανεπιστημιακά νοσοκομεία. Αντιλαμβάνεστε ότι μιλάμε για μια περιοχή όπου οι εργαζόμενοι μόνο στο νοσοκομείο και στο πανεπιστήμιο είναι 5.500, οι εργαζόμενοι. Ο δε διακινούμενος καθημερινά πληθυσμός στην περιοχή αυτή για λόγους εξυπηρέτησης, φοιτητές και ασθενείς και συγγενείς είναι πάνω από 20.000, κόσμος καθημερινά που μετακινείται.

Πιστεύουμε ότι δεν θα υπάρξουν αποκλίσεις. Πιθανές αποκλίσεις είναι τα γνωστά που αντιμετωπίζουμε όλοι. Οι ενστάσεις στην πρώτη φάση των εργολάβων, ξέρετε εκείνες οι συγκινητικές στιγμές που πέντε λεπτά πριν από την εργολαβία είναι όλοι έξω από τις σκάλες και ανταλλάσσουν τις συμφωνίες. Είναι αυτές οι απίστευτες σκηνές ροκ.

Μερικά απρόβλεπτα δυσμενών συνθηκών, εντάξει αυτά δεν είναι τόσο σπουδαία. Το χρονοδιάγραμμα ωρίμανσης και αδειοδοτήσεων το βλέπετε στον πίνακα. Διαπιστώνετε ότι υπάρχουν πραγματικά ταχύτατες διαδικασίες. Αυτό είναι και η αξία της παρουσίασης που κάνουμε σήμερα για ένα έργο που ακόμα είναι σε εξέλιξη. Βλέπετε όμως ότι είναι πάρα πολύ

συντετμημένες οι διαδικασίες, έχουμε μια αποτελεσματικότητα σημαντική, η οποία οφείλεται και στο στελεχιακό δυναμικό μας και στη διοίκηση.

Έχουμε τον πίνακα αυτόν για τις ενέργειες και ημερομηνίες που έχουν γίνει. Βλέπετε εδώ ότι περνάει από όλες τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, βυζαντινά, νεώτερα και κλασικά και έχουμε και τις υπόλοιπες διαδικασίες εδώ στις ημερομηνίες που βλέπετε. Επισημαίνεται ότι δύο μήνες μετά την απόφαση ένταξης έχουν ήδη αποσταλεί στο ΕΠΠΕΡΑΑ τα έγγραφα για προέγκριση δημοπράτησης και είχαμε στο σχεδιασμό του έργου προσύμφωνα για την απόκτηση της γης και εκπόνηση αναγκαίων υποστηρικτικών μελετών, τα οποία τα κάναμε σχεδόν πριν ακόμα δώσουμε το έργο στον αέρα.

Το έργο αυτό το παρουσιάσαμε σήμερα και ευχαριστούμε για την ευκαιρία που μας δώσατε. Πραγματικά δείχνει έναν πολύ καλό συντονισμό, όχι μόνο των δικών μας υπηρεσιών και της Διοίκησης αλλά και των αντίστοιχων υπηρεσιών και της Γραμματείας του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Ήθελα να κλείσω ευχαριστώντας για άλλη μια φορά για την πρόσκληση και την ευκαιρία που μας δώσατε και να πω ότι όπου υπάρχει δυνατότητα, σας το λέω αυτό γιατί είμαι 30 χρόνια στην Αυτοδιοίκηση, εκλέγομαι συνεχώς 30 χρόνια, από τα οποία 3 θητείες είμαι δήμαρχος.

Και κυρίως στους αυτοδιοικητικούς το λέω, μην πέφτετε στην παγίδα των έργων βιτρίνας. Δημιουργήστε υποδομές. Είναι τραγικό σήμερα να κτίζονται οικισμοί ακριβοί, πολυτελέστατοι, να χτίζονται μεγάλα κτήρια, να κτίζονται επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, νοσοκομεία κλπ. και να μην υπάρχουν έργα υποδομών κυρίως ύδρευσης αποχέτευσης και έργα οδοποιίας.

Είναι τραγικό να πληρώνουμε μέσα σε αστικό ιστό θανατηφόρα ατυχήματα, να μη δίνουμε νερό ποιότητας, να μη χλωριώνουμε, να μην ελέγχουμε, αυτό που είπατε πολύ σωστά, το τόνισε ο κύριος δεν θυμάμαι το όνομά σας. Το τι βγάζει ο βιολογικός, εδώ δεν είναι να κάνουμε τη δουλειά μας, να πει ο δήμαρχος έκανα το βιολογικό και τέλειωσα, τι βγάζει ο βιολογικός και κυρίως τι συνδέεται στο βιολογικό διότι εκτός από τα λύματα συνδέονται και όμβρια, συνδέονται και άλλες επικίνδυνες δραστηριότητες.

Τα όμβρια δημιουργούν τεράστια προβλήματα στη λειτουργία διότι αυξάνουν τον όγκο και δεν προλαβαίνει η εγκατάσταση να τα

επεξεργαστεί και οι άλλες δραστηριότητες, π.χ. εμάς στα Γιάννενα ρίχνανε κυανιούχα στις αποχετεύσεις από την επεξεργασία των ασημικών.

Αντιλαμβάνεστε τι μάχες δίνουμε για να πείσουμε να κατανοήσουν, εντάξει τα νοσοκομεία κλπ. σέβονται κανονικά τους κανόνες και έχουν ειδικές διαδικασίες για την απόσυρση των επικίνδυνων λυμάτων αλλά σκεφτείτε τα εκατοντάδες εργαστήρια ασημικών στα Γιάννενα που χύνανε τα κυανιούχα μέσα στο νεροχύτη ή μέσα στην τουαλέτα τους. Δεν το καταλάβαιναν, δεν το κάνανε επίτηδες οι άνθρωποι, δεν ξέρανε την επικινδυνότητα.

Άρα έχει μεγάλη σημασία τα έργα υποδομών και αυτή την εποχή ίσως με τα προγράμματα μπορέσουμε να το πετύχουμε. Σας ευχαριστώ πολύ όλους σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. δήμαρχο και εμείς. Ήθελα να του πω και εγώ ότι το θέμα αυτό του ΦΠΑ μας απασχολεί, το εξετάζουμε με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, ψάχνουμε να βρούμε μια λύση ώστε να μην επιβαρυνθούν οι δήμοι με αυτό.

Σειρά τώρα έχει ο Δήμαρχος Στυλίδας ο κ. Γκλέτσος, θα παρουσιάσει τα έργα του Δήμου Στυλίδας.

A. ΓΚΛΕΤΣΟΣ: Τα σέβη μου κυρίες και κύριοι. Επειδή εμείς πάντα δουλεύουμε σαν ομάδα ακόμα και στα desk, ακόμα εδώ στα έδρανα ποτέ δεν μιλάμε λιγότερο από δύο. Θα είμαι μαζί με την κα Φύκα την επικεφαλής της τεχνοκρατικής ομάδας του δήμου μας.

Και επειδή τα έργα γίνονται από ανθρώπους και απευθύνονται σε ανθρώπους θα ξεκινήσω με τις θερμές ευχαριστίες και ευχές. Καταρχήν στην πρώην Υπουργό την κα Μπιρμπίλη, στον νυν Υπουργό τον κ. Παπακωνσταντίνου, στον κ. Αλέξη Αλεξόπουλο Γενικό Γραμματέα ΠΕΚΑ, στον αγαπητό και σεβαστό Καθηγητή κ. Ανδρεαδάκη, Ειδικό Γραμματέα Υδάτων και εδώ θα μου επιτρέψετε μια μικρή ιστορία.

Όταν αναλάβαμε στην πόλη της Στυλίδας που είναι μπροστά στο Μαλιακό 5.000 κάτοικοι, υπάρχει βιολογικός καθαρισμός από το '93 κτισμένος στο βουνό σε παγκόσμια πρωτοτυπία. Φαντάζεστε τώρα πάνω ψηλά στο βουνό ένας βιολογικός, που κόστισε πολλά λεφτά, το πλήρωσαν οι Έλληνες πολίτες.

Όταν αναλάβαμε, πήγα στον κ. Ανδρεαδάκη στον Ειδικό Γραμματέα έχοντας υπόψη μου ότι έπρεπε να λύσω μια εξίσωση με παραμέτρους που ήταν τα κόστη, τα επιλέξιμα και μη κόστη, το τελικό ποσό στον καταναλωτή, πόσο δηλαδή το κυβικό λύματος θα κοστίσει στον καταναλωτή και κυρίως ο χρόνος, ο χρόνος για να κατατεθούν οι μελέτες.

Αυτή η εξίσωση δεν λυνόταν με τίποτε. Πήγα στο Υπουργείο, ημιθανής από την απογοήτευση μαζί με τους συνεργάτες μου, με είδε ο κ. Ανδρεαδάκης, ο κ. Καθηγητής και μου έδωσε το φιλί της ζωής. Μου είπε, δήμαρχε θα τα πας στη Λαμία. Και από τότε ζω με αυτή την ελπίδα να τα πάω στη Λαμία και θα τα πάμε στη Λαμία. Σας ευχαριστώ πολύ.

Όπως σας έγραψα, εγώ και η κόρη μου θα σας ευχαριστούμε πάντα και οι συνεργάτες μου και όλη η Ανατολική Φθιώτιδα. Ευχαριστώ τον κ. Αστέριο Χατζηπαραδείση Διευθυντή ΕΠΠΕΡΑΑ, τις Επιτροπές Αξιολόγησης των μέτρων. Δηλαδή θέλω να ευχαριστήσω τον Σταμάτη Βασίλη, τον Παπαβασιλόπουλο Λευτέρη, την Πωλίνα Πούλου και τη Σοφία Γερογιαννάκη. Αυτούς τους ανθρώπους, αυτούς τους δημοσίους υπαλλήλους για τη βοήθεια που μας έδωσαν για τους χρόνους, για όλα αυτά τα δύσκολα που έπρεπε να λύσουμε. Θα τους συμπεριλαμβάνω πάντα στις προσευχές μου. Τους ευχαριστώ πολύ.

Και ξεκινάω. Με την ανάληψη των καθηκόντων μας όπως σας είπα στο διευρυμένο δήμο, ο κύριος σκοπός μας ήταν η άμεση διαχείριση και διαφύλαξη του περιβάλλοντος χώρου και ειδικά του Μαλιακού Κόλπου.

Θεωρήσαμε και πιστεύουμε ότι την περίοδο της κρίσης σημαντικός μοχλός ανάπτυξης και επένδυσης για το μέλλον είναι η δυνατότητα αιεφόρου ανάπτυξης και στοχευμένων υποδομών για το συμφέρον των πολιτών της περιοχής μας και γενικότερα της πατρίδας.

Τα εγκεκριμένα έργα στο Δήμο Στυλίδας από το ΕΠΠΕΡΑΑ είναι: Ολοκλήρωση αποχέτευσης πόλης Στυλίδας, προσαγωγή λυμάτων στον βιολογικό Λαμίας. Αποκατάσταση χώρου ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων ΧΑΔΑ της Στυλίδας. Διαχείριση λυμάτων ευρύτερης παραλιακής ζώνης Καραβομούλου Ραχών.

Βαρύνουσα σημειολογική και σημασιολογική αξία εγκεκριμένων έργων. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων πρώτον της πόλης

Στυλίδος και Αγία Μαρίνας και δεύτερον των παραλιακών οικισμών Καραβομούλου, Αχινού, Ραχών, παραλίας Ραχών και Γλύφας του Δήμου Στυλίδος, τα οποία αθροιστικά τείνουν να γίνουν εφάμιλλα των βιομηχανικών. Θα απορρέουν πλέον καθαρά και διαυγή στη θάλασσα και μεσομακροπρόθεσμα σε άλλες χρήσεις, σε άρδευση δηλαδή.

Άμεσο αποτέλεσμα αυτού θα είναι η διατήρηση ενός σπάνιου οικοσυστήματος ιχθυοπανίδας και οστράκων όπως και η διατήρηση και η δημιουργία βιοτόπων στις εκβολές των ποταμών και των χειμάρρων.

Βαρύνουσα σημειολογική και σημασιολογική εγκεκριμένων έργων. Η δεύτερη συνιστώσα έγκειται εδράζεται και μεταφράζεται σε άμεσο οικονομικό αποτέλεσμα με θετικό πρόσημο για όλα τα νοικοκυριά που θα συνδεθούν στο σύστημα καθώς θα εκλείψει παντελώς το απεχθές αισθητικά, υγειονομικά και δαπανηρά εξίσου φαινόμενο άντλησης εκ του προχείρου με ειδικά βυτία των βοθρολυμάτων και με αμφίβολο προορισμό απόρριψης αυτών.

Εδώ τώρα η κα Φύκα θα πάρει το λόγο.

B. ΦΥΚΑ: Αφορά το πρώτο έργο που πήραμε μέσα στο 2011. Είναι το μέτρο 2.9, η κατάθεση έγινε τον Μάρτη του '11. Είναι η ολοκλήρωση του αποχετευτικού της Στυλίδας και η σύνδεση με τον βιολογικό της Λαμίας. Έχει έξι υποέργα, το σύνολο είναι 13.355 με το ΦΠΑ.

Το δεύτερο είναι ένα έργο, μια πρόταση που καταθέσαμε στο τέλος του καλοκαιριού για την αποκατάσταση του μοναδικού ΧΑΔΑ που υπήρχε στην περιοχή της Στυλίδας. Δεν υπήρχε κάποια μελέτη, το καταθέσαμε στο ΕΠΠΕΡΑΑ λοιπόν και βάλαμε μελέτη και έργο. Το σύνολο είναι 831.372,61.

Και το τρίτο έργο το οποίο επίσης πήραμε μέσα στο 2011, η κατάθεση έγινε το τέλος του Μαρτίου και αφορά τη διαχείριση των λυμάτων της ευρύτερης παραλιακής ζώνης, δηλαδή των 5 οικισμών που σας είπε ο δήμαρχος, τα αποχετευτικά και δύο βιολογικούς καθαρισμούς.

Πάλι υπήρχε ένα κομμάτι πάρα πολύ ώριμο στην περιοχή της Γλύφας, δηλαδή οι μελέτες ήταν ώριμες. Από εκεί και πέρα δεν υπήρχε καμιά άλλη μελέτη, καμιά άλλη ιδέα και προσπαθήσαμε εξ αρχής να κάνουμε κάποια πράγματα. Καταθέσαμε το φάκελο 31/3 με προϋπολογισμό αρκετά

μεγαλύτερο από αυτό που τελικά μας εγκρίθηκε γιατί σαφώς δεν υπήρχαν ωριμότητες για τα υπόλοιπα.

Το έργο μας εγκρίθηκε πριν μια εβδομάδα, το σύμφωνο το υπογράψαμε επίσης πριν μια εβδομάδα και σήμερα μόλις μάθαμε ότι έχουμε και την απόφαση ένταξης. Το έργο είναι 11.521.000. Και στην επόμενη διαφάνεια εμείς ακόμα είμαστε στις φάσεις που προκηρύσσουμε και τρέχουμε τα έργα. Δεν έχουμε να παρουσιάσουμε κάτι ώριμο, σε ένα χρόνο, ούτε ένα χρόνο.

Το πρώτο έργο που είναι η ολοκλήρωση της αποχέτευσης της Στυλίδας και τη σύνδεση με Λαμία, το πρώτο υποέργο έχει γίνει ήδη η προκήρυξη, έχουμε κάνει όλες τις νόμιμες διαδικασίες με το άρθρο 7 του 3316 από τα Συμβούλια της περιφέρειας, όχι εμείς η ΔΕΥΑΛ γιατί ξέχασα να πω επειδή δεν είχαμε διαχειριστική επάρκεια ανάλαβε το ρόλο το δύσκολο η ΔΕΥΑΛ να είναι ο φορέας υλοποίησης και εμείς οι δικαιούχοι.

Η προκήρυξη του πρώτου έργου τελειώνει 11/4, ελπίζουμε να μην έχουμε προβλήματα μετά να πάνε σχετικά γρήγορα οι διαδικασίες. Αυτό που πρέπει να πούμε είναι ότι μέσα στο 2011 επί «Καλλικράτη» είμαστε ο πρώτος δήμος που έκανε προγραμματική σύμβαση με το άρθρο 100 του «Καλλικράτη» με μια Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης ενός άλλου δήμου.

Το δεύτερο έργο μας που είναι η αποκατάσταση του ΧΑΔΑ το οποίο πήγε σε τρελούς, πολύ γρήγορους ρυθμούς από το ΕΠΠΕΡΑΑ δηλαδή το καταθέσαμε Σεπτέμβριο και μέσα περίπου σε ούτε δύο μήνες είχαμε τις εγκρίσεις, πάλι πέρασε με τις κανονικές διαδικασίες από τα Συμβούλια της περιφέρειας με το άρθρο 10 του κατεπείγοντος, πάει για απευθείας ανάθεση στο πρώτο υποέργο που είναι μελέτη.

Και στο 3 και 4 αναφέρεται το άλλο έργο που πήραμε πριν μια εβδομάδα, το οποίο όμως εμείς θεωρούσαμε από την αρχή ότι κάτι θα κερδίζαμε και δεν το εγκαταλείψαμε ενώ δεν είχαμε μελέτες στα χέρια μας. Προχωρήσαμε, καταθέσαμε 31/3 το φάκελο αλλά στα κομμάτια που δεν υπήρχαν μελέτες, δηλαδή στους τέσσερις οικισμούς και στο βιολογικό το νέο που προτείναμε, προχωρήσαμε κάναμε προκαταρκτική μελέτη για βιολογικό και για αποχέτευση όπως επίσης έγινε προσύμφωνο αγοράς δύο οικοπέδων

για τους βιολογικούς χωρίς να έχουμε πάρει ξανά τίποτε. Δηλαδή κάναμε κουβέντες λες και το είχαμε πάρει. Όπως και το τελικό που έχουμε κάνει εδώ και περίπου 2 μήνες, είναι ότι καταθέσαμε και προκαταρκτική περιβαλλοντική μελέτη ενώ δεν είμαστε υποχρεωμένοι από το νόμο, καταθέσαμε ΠΕΠΕΑ για το βιολογικό καθαρισμό στις Ράχες που είχαμε κάνει αίτημα να πάρουμε.

Οι φάσεις τώρα των δύο υποέργων που είναι στο σύμφωνο για τη διαχείριση των λυμάτων της παραλιακής ζώνης, το υποέργο 4 που μιλάει για τους 4 οικισμούς στην αποχέτευση Ράχες, Καραβόμυλος, Αχινός και παραλία Ραχών και το βιολογικό, το έχουμε περάσει από το Τεχνικό Συμβούλιο Περιφέρειας πάλι να το βγάλουμε, στείλαμε σήμερα τα τεύχη δημοπράτησης που ολοκληρώσαμε και περιμένουμε την έγκριση από τη μονάδα Γ για να το βγάλουμε και αυτό προκήρυξη στον αέρα.

Ενώ το υποέργο 1 που αναφέρεται για μια επικαιροποίηση της μελέτης που υπήρχε της οριστικής για το βιολογικό της Γλύφας περιμένουμε να γίνει η επόμενη Επιτροπή για το περιφερειακό Συμβούλιο για να προχωρήσουμε και αυτό σε προκήρυξη. Αυτά είναι στην πορεία.

A. ΓΚΛΕΤΣΟΣ: Συνεπώς για το δήμο μας όλα αυτά σημαίνουν ανάπτυξη με επενδύσεις θαλασσίων και χερσαίων υποδομών στον άξονα ενίσχυσης εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ο οποίος αποτελεί πλέον τη βαριά βιομηχανία της χώρας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας. Κυρίες και κύριοι του Υπουργείου σαν δήμαρχος και σαν απλός πολίτης ευχαριστούμε πολύ που υπάρχουν και βοηθάτε τον τόπο.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε και εμείς πολύ τον κ. δήμαρχο και την ομάδα του και πρέπει να πούμε ότι έχουμε μια πάρα πολύ καλή ανάμνηση από τη συνεργασία που είχαμε μέχρι τώρα και εγώ και τα στελέχη τα οποία ενεπλάκησαν στις διαδικασίες όλες αυτές των έργων και είμαστε σίγουροι ότι θα συνεχιστεί αυτή η λαμπρή συνεργασία.

Πάμε στον επόμενο ομιλητή, που είναι ο κ. Κωνσταντίνος Παπαλός, Δήμαρχος Καρδίτσας.

Κ. ΠΑΠΑΛΟΣ: Κύριε Γενικό κυρίες και κύριοι, εγώ δεν θα επιμείνω τόσο πολύ στα έργα, βεβαίως θα κάνουμε μια σύντομη παρουσίαση, όσο στο τι

υποκειμενικά κατά τη γνώμη μας βοήθησε στο να προχωρήσουν αυτά τα έργα.

Το πρώτο έργο στο οποίο θα αναφερθούμε είναι το έργο κατασκευή δικτύου ακαθάρτων Δημοτικού Διαμερίσματος Αρτεσιανού Δήμου Καρδίτσας, το οποίο εντάχθηκε τον Ιανουάριο του 2011 προς συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη '7 - '13».

Ο διαγωνισμός του έργου έγινε στις 30/6/11 και βγήκε ο ανάδοχος. Ο προϋπολογισμός του έργου ήταν κοντά στα 5.000.000 ενώ η σύμβαση που υπογράψαμε μετά την έκπτωση 2.235.246 ευρώ και υπογράφηκε η σύμβαση στις 9/9/11 με χρόνο περαίωσης τη 10/3/2013 18 μήνες.

Μέχρι στις 22/2/12 κατασκευάστηκε και πιστοποιήθηκε το 48% του έργου, ποσοστό υλοποίησης ιδιαίτερα υψηλό, κατασκευάστηκε περίπου το 1/2 του έργου στο 1/3 του χρόνου, αν ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι οι εργασίες αυτές πραγματοποιήθηκαν και μέσα και κυρίως στους χειμερινούς μήνες.

Τι αφορά. Αφορά την κατασκευή του δικτύου αποχέτευσης του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρτεσιανού που ανήκει στο οικιστικό σύνολο Καρδισομάγουλας Αρδεσιανού. Είναι μια περιοχή με πολύ χαμηλό υψόμετρο και με πολλά προβλήματα.

Το τμήμα που αφορά στο Δημοτικό Διαμέρισμα της Καρδισομάγουλας κατασκευάστηκε με χρηματοδότηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Το σημερινό έργο περιλαμβάνει δύο αντλιοστάσια, δύο καταθλιπτικούς αγωγούς και ένα συλλεκτήριο κεντρικό αγωγό φυσικής ροής.

Το δίκτυο μέσα στο Αρδεσιανό συνολικού μήκους 13 περίπου χιλιόμετρα. Παρουσιάζουμε κάποιες φωτογραφίες από τις οικοδομικές εργασίες των αντλιοστασίων. Βλέπετε το χιόνι, γι' αυτό λέμε μέσα στους χειμερινούς μήνες. Στην Καρδίτσα φέτος ήταν ιδιαίτερα υψηλό και μέσα στην πόλη. Εργασίες για τον καταθλιπτικό αγωγό. Εργασίες δικτύου και μέσα στον ιστό του Δημοτικού Διαμερίσματος.

Κρίσιμοι παράγοντες. Για την ομαλή πορεία του εξελισσόμενου έργου έχοντας αποφασιστική σημασία κατά την άποψή μας τόσο για την

ικανοποίηση των όρων ένταξής του όσο και για την ορθή υλοποίησή του, θεωρούμε ότι υπήρξαν οι παρακάτω:

Η πρόβλεψη και η ιεράρχηση των αναγκών και η έγκυρη προετοιμασία του έργου με την εκπόνηση της αντίστοιχης μελέτης. Για το εν λόγω έργο η προμελέτη συντάχθηκε το 2006 και η οριστική μελέτη το 2009 με ίδιους πόρους.

Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι τα έργα αυτά δεν είναι έργα που γίνονται γρήγορα και εύκολα. Είναι έργα τα οποία χρειάζονται μεγάλο χρονικό διάστημα ωρίμανσης των μελετών, έγκρισης, χρηματοδότησης, υλοποίησης. Κατά συνέπεια έχουν μια διαχρονικότητα και άρα θα πρέπει με απόλυτα ομαλό τρόπο εις ότι αφορά εμάς τους αιρετούς ο ένας να διαδεχόμαστε τον άλλον εκφράζοντας τη συνέχεια στους τόπου του δήμου και για να γίνει αυτό θα πρέπει στην κατάλληλη στιγμή να γίνεται η κατάλληλη διαβούλευση και προετοιμασία ώστε να αποτελούν κοινούς στόχους και βεβαίως θα πρέπει να έχει συνείδηση και τα στελέχη να έχουν τη συνείδηση που πρέπει και τα στελέχη της κάθε επιχείρησης, διότι τη συνέχεια κυρίως αυτά τα στελέχη την εκφράζουν και θα επιμείνουμε παρακάτω και σε αυτό.

Η άριστη συνεργασία ειδικά με τους αρμόδιους του ΥΠΕΚΑ αλλά και με όλους τους εμπλεκόμενους εν γένει εκπεφρασμένη τόσο ως δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας και συνεννόησης πάνω σε εξειδικευμένα θέματα όσο και ως συνακόλουθη ικανότητα στάθμισης του ειδικού βάρους των προβλημάτων, τα οποία καλείται να επιλύσει η συγκεκριμένη χρηματοδοτούμενη δράση.

Η καλή γνώση του γενικού, θεσμικού και τεχνικού υπόβαθρου, πάνω στο οποίο στηρίχθηκε το αίτημα ένταξης και χάρη στην οποία αποφεύχθηκε ενδεχόμενη χρονοτριβή λόγω διενέξεων προερχομένων κυρίως από την ανησυχία ορισμένων δημοτών ως προς την αναγκαιότητα κατασκευής αντλιοστασίων πλησίον της οικίας τους αλλά και τον εν γένει αρνητικό προβληματισμό που συνοδεύει συχνότατα την κατασκευή πολλών ειδικών έργων αντιρύπανσης. Πάντα εδώ ως γνωστόν, υπάρχει μια προκατάληψη.

Τέταρτον. Η ειδική εμπειρία ως προς τη λειτουργία του αποχετευτικού δικτύου και της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων Καρδίτσας. Από το 1989 που λειτουργεί ο βιολογικός καθαρισμός γίνεται συστηματική

καταγραφή επεξεργασία και αξιολόγηση των σχετικών παραμέτρων σε συνεργασία με το Μετσόβιο Πολυτεχνείο και το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων αυτών συντέλεσαν στην τεκμηρίωση χρηματοδότησης του εν λόγω έργου με το οποίο επιτυγχάνεται η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και η προστασία του υδροφόρου ορίζοντα και των επιφανειακών αποδεκτών από την ανεξέλεγκτη σήμερα διάθεση των ιδιαίτερα ρυπογόνων και μολυσματικών λυμάτων σε βόθρους, οι οποίοι δεν τηρούν ούτε τις στοιχειώδεις, τις προβλεπόμενες προδιαγραφές.

Γιατί. Γιατί όπως σας είπα και στην αρχή με τη σύντομη παρουσίαση του έργου, εμείς οδηγούμε τα λύματα από αυτούς τους δύο οικισμούς στον ήδη υπάρχον βιολογικό της Καρδίτσας, ο οποίος φυσικά από τα στοιχεία φαίνεται ότι μπορεί αυτά να τα υποδεχτεί άνετα.

Πέμπτον. Η αποδεδειγμένη ουσιαστική διαχειριστική επάρκεια της Τεχνικής Υπηρεσίας της ΔΕΥΑΚ παράγοντας πάρα πολύ σημαντικός, όπως αυτή συνάγεται τόσο από την πορεία υλοποίησης του εν λόγω έργου, όσο και από το γεγονός ότι από το 1982 εκτελέστηκαν άρτια και εμπρόθεσμα, όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα. Είναι μια υπηρεσία που μπορούμε να την έχουμε εμπιστοσύνη.

Καθοριστικό ρόλο σε αυτό παίζει η εφαρμοζόμενη πρακτική ανελλιπούς καθημερινής επιτόπιας επίβλεψης κάθε έργου που υλοποιείται και η υγιής νοοτροπία των υπευθύνων στελεχών της ΔΕΥΑΚ τα οποία συνεργάζονται, συμμετέχουν και μεριμνούν για τη σύνταξη ολοκληρωμένων μελετών και την καλή εκτέλεση των εκπονούμενων έργων με ζήλο ως σαν να επρόκειτο για δικό τους προσωπικό θέμα.

Έτσι λοιπόν η συγκεκριμένη δράση μπορεί να συγκαταλεχθεί ευθέως και στις ουσιώδεις πρακτικές για την αντιμετώπιση του ευρύτερου προβλήματος διαχείρισης υδάτων της περιοχής μας που δεν είναι άλλο παρά ο βέλτιστος ισοσκελισμός του ελλειμματικού υδατικού ισοζυγίου της όπως αυτό προκύπτει από την ανάγκη των πολλαπλών και συχνά εσφαλμένων χρήσεων των υδατικών πόρων της για άρδευση, ύδρευση, παραγωγή ενέργειας και αναψυχή με παράλληλη απαίτηση τη διατήρηση του επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας τους.

Γνωρίζετε ότι τα τελευταία χρόνια στη Θεσσαλία υπάρχει πρόβλημα διότι προχωρά σταδιακά σε ερημοποίηση. Μπορούμε όμως να διαχειριστούμε το νερό με τρόπους τέτοιους που να βοηθήσουμε στην αντίστροφη εξέλιξη αυτής της κατάστασης. Και όταν λέμε για εσφαλμένες χρήσεις των υδατικών πόρων για άρδευση δεν υποβαθμίζουμε την άρδευση, είμαστε μια αγροτική περιοχή. Αν δεν αρδεύσουν οι αγρότες δεν μπορούν να παράγουν. Όμως όταν αρδεύουμε με έργα τα οποία έχουν το λιγότερο ζωή 50 χρόνων, είναι λογικό οι διαρροές που υπάρχουν να είναι τεράστιες.

Και επίσης άλλες εκείνες οι εποχές άλλες οι σημερινές. Θα έπρεπε εδώ να ευνοήσουμε τη χρήση άλλων μέσων άρδευσης μέσα από κατάλληλες πολιτικές και προγράμματα προκειμένου να αποφύγουμε την άρδευση με κατάκλιση, η οποία και τον υδροφόρο ορίζοντα επιβαρύνει με περισσότερα νιτρικά και τα κτήματα αποπλένει από θρεπτικά συστατικά αλλά και μεγάλη σπατάλη νερού δημιουργεί.

Στα ίδια πλαίσια συγκαταλέγονται και άλλα δύο έργα, τα οποία μας έχουν εγκριθεί. Η νεοενταχθείσα πράξη Μάρτιος του 2012 προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος εντοπισμού διαρροών διαχείρισης και τηλεελέγχου του δικτύου ύδρευσης του Δήμου Καρδίτσας με προϋπολογισμό 1.700.000 περίπου ευρώ με φορέα υλοποίησης τη ΔΕΥΑΚ.

Τέλος το μεγάλο έργο στο οποίο αναφέρθηκε και ο κ. Γενικός, η ένταξη της πράξης της ύδρευσης της ανατολικής πλευράς του νομού Καρδίτσας από τη λίμνη Σμοκόβου, ένα τεράστιο έργο με προϋπολογισμό 42.000.000. Κύριος του έργου είναι ο Σύνδεσμος Ύδρευσης Σμοκόβου και φορέας υλοποίησης η περιφέρεια Θεσσαλίας.

Επίσης ένα έργο του οποίου η μελέτη ξεκίνησε από το '99, πολλά χρόνια και μάλιστα τότε ήταν πιο δύσκολα τα πράγματα γιατί ήταν πιο πολλοί οι καποδιστριακοί δήμοι, πιο πολλοί οι παράγοντες που εμπλέκοντο, όμως η συνεργασία και ο διάλογος έφερε συνέργειες και καταλήξαμε σε αυτό το αποτέλεσμα, προφανώς με τη βοήθεια και του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα, ο οποίος είδε από την αρχή με θετική διάθεση την επίλυση του τεραστίου προβλήματος που υπάρχει στην περιοχή.

Το έργο στο σύνολό του θα εξυπηρετήσει τις ανάγκες ύδρευσης 39 οικισμών των καλλικρατικών δήμων Καρδίτσας Σοφάδων και Παλαμά. Ο

συνολικός πληθυσμός σχεδιασμού των έργων για την 20ετία πρώτη φάση είναι 45.000 κάτοικοι ενώ για τη 40ετία β' φάση 55.000 κάτοικοι.

Πρόκειται για ένα έργο τεράστιας σημασίας, ένα έργο που θα απαλλάξει τους κατοίκους αυτών των οικισμών από το μόνιμο εφιάλτη της κατανάλωσης νερού υποβαθμισμένης ποιότητας που προέρχεται από γεωτρήσεις και είναι πλούσιο σε νιτρικά. Αυτό το έργο θα δώσει τέλος στην ανεπαρκή ποσότητα που παρατηρείται σε πολλούς οικισμούς σε ορισμένα χρονικά διαστήματα του έτους σε νερό ύδρευσης.

Το έργο έχει τρία υποέργα. Τεχνικός σύμβουλος και δίκτυο ύδρευσης, έχουμε ήδη συντάξει τα τεύχη δημοπράτησης και βρίσκονται προς έγκριση από το ΕΠΠΕΡΑΑ. Το τρίτο υποέργο που είναι τα διυλιστήρια, θα γίνει με τη διαδικασία μελέτη κατασκευή μετά από απόφαση του Υπουργού.

Τελειώνοντας θα πρέπει και εγώ να επισημάνω αυτά που και οι προηγούμενοι ομιλητές σχεδόν στο σύνολό τους επισήμαναν ότι για την απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων η σημερινή οικονομική συγκυρία καθιστά αναγκαία περισσότερο από κάθε άλλη φορά την εξεύρεση λύσεων που θα εξασφαλίζουν τα απαιτούμενα κεφάλαια κίνησης τόσο των φορέων υλοποίησης για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής όσο και των κατασκευαστικών εταιρειών. Θεωρούμε ότι το πρόβλημα αυτό αν δεν αντιμετωπιστεί άμεσα θα επηρεάσει δυσμενώς την εξέλιξη των έργων σε πάρα πολλές περιπτώσεις.

Ευχαριστώ πολύ, νομίζω ότι δεν σας κούρασα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. δήμαρχο, δεν μας κουράσατε καθόλου, ήταν πολύ ενδιαφέροντα αυτά που μας είπατε για τα έργα σας και την πρόοδό τους. Περνάμε τώρα στον επόμενο ομιλητή, που είναι ο Δήμαρχος Αμαλιάδας κ. Γιάννης Λυμπέρης.

Γ. ΛΥΜΠΕΡΗΣ: Καλημέρα σε όλες και όλους και από εμένα. Δήμος Ήλιδας είναι κ. Χατζηπαραδείση τώρα από την αρχαία Ήλιδα. Η αρχαία Ήλιδα ήταν πόλη κράτος διοργανώτρια των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων. Είναι στο Νομό Ηλείας, έχει έδρα την πόλη της Αμαλιάδας μαζί με την αρχαία Ολυμπία βέβαια.

Ένα έργο ερχόμαστε να παρουσιάσουμε εμείς σήμερα, το οποίο είναι αρκετά προχωρημένο όσον αφορά το πρώτο υποέργο του, δηλαδή το

εργοστάσιο διύλισης του πόσιμου νερού. Εκκρεμεί βέβαια το δεύτερο υποέργο που τώρα υπογράφουμε τη σύμβαση, η κατασκευή του αγωγού, ο οποίος θα μεταφέρει το νερό αυτό σε ένα ήδη υπάρχοντα αγωγό, ο οποίος είχε κατασκευαστεί από ένα έργο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για τον ίδιο σκοπό ύδρευσης δηλαδή της ίδιας περιοχής, που όμως αστόχησε από τις πηγές Κακοταρίου.

Είναι ένας αγωγός μήκους 10 χιλιομέτρων μαζί με δύο δεξαμενές χιλίων και τριών χιλιάδων κυβικών που ελπίζουμε εντός του '12 αρχές του '13 να παραδοθεί για να μπορέσουμε να παραλάβουμε και το όλο έργο και να αποδώσουμε νερό πια στα σπίτια των 80 και 85.000 κατοίκων.

Αυτή είναι η λίμνη του ποταμού Πηνειού, η τεχνητή λίμνη του ποταμού Πηνειού. Πριν από 50 χρόνια κατασκευάστηκε εκεί ένα μεγάλο έργο, το οποίο έδωσε ζωή στον τόπο. Στο βόρειο τμήμα του Νομού Ηλείας που είναι κατ' εξοχήν αγροτικός πληθυσμός αναβαθμίζοντας τις καλλιέργειες και δίνοντας προοπτική στους ανθρώπους που μέχρι τότε έφευγαν και μετανάστευαν σε άλλες περιοχές.

Εκεί που είναι σημειωμένο με κόκκινο, είναι το εργοστάσιο που κατασκευάζεται σήμερα. Το χωμάτινο φράγμα είναι αυτή η ευθεία που βλέπετε και αυτό είναι το εργοστάσιο, το οποίο κατασκευάζεται σήμερα από την τεχνητή λίμνη.

Σας έλεγα πριν ότι πριν από 5 – 6 χρόνια παραδόθηκε ένα έργο από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο. Η ύδρευση αυτής της περιοχής του κάμπου της Ηλείας από τις πηγές Κακοταρίου. Πλην όμως οι πηγές αυτές από τότε που σχεδιάζόταν το έργο στέρεψαν το καλοκαίρι, γιατί το καλοκαίρι δεν υπάρχει νερό για να πιει ο κόσμος, πέραν του ότι και το χειμώνα έχει αρκετά προβλήματα αυτό το νερό γιατί η λεκάνη απορροής σε αυτές τις πηγές με την ελεύθερη κτηνοτροφία και όλα τα υπόλοιπα δημιουργούσε προβλήματα.

Ήρθαμε το '99 που ανέλαβα εγώ δήμαρχος με πολλά χρόνια από τότε μέχρι τώρα και ίσως όπως είπε πριν ο συνάδελφος αν δεν επέμενα να είμαι τόσα χρόνια, μπορεί αυτό το έργο να μην είχε έρθει σε φάση παράδοσης τώρα γιατί άλλος πιάνει, άλλος αφήνει, έτσι όπως τα έχουμε σε αυτή τη χώρα τα πράγματα βλέπουμε όλοι ότι άστοχες ενέργειες κάνουμε, πράγματα που ξεκινάει κάποιος δεν τα συνεχίζει άλλος κλπ. κλπ.

Έχουμε και τη Διοίκηση, η οποία δεν έκανε το καθήκον της σε αντίθεση με όλη την Υπηρεσία του ΕΠΠΕΡΑΑ σήμερα και με τον αγαπητό μας τον Ανδρέα Ανδρεαδάκη και με τον αγαπητό μας τον Αστέριο Χατζησωκράτη και όλο το επιτελείο τους, βλέπουμε ότι κάνει πάρα πολύ καλή δουλειά και το ΕΠΠΕΡΑΑ προχωράει.

Αυτό ας είναι ένα στοιχείο παραδειγματισμού στην αναδιάρθρωση των υπηρεσιών μας σήμερα για να μπορέσουμε να αποκτήσουμε και να απολαύσουμε αποτελέσματα.

Αυτή η αστοχία του προηγούμενου έργου μας έκανε να κάνουμε μελέτη σκοπιμότητας και κόστους οφέλους για το πώς θα καταφέρναμε επιτέλους να ολοκληρώσουμε το έργο ύδρευσης αυτών των ανθρώπων. Σημειωτέον ότι με 350.000.000 κυβικά κατά μέσο όρο 400.000.000 που έχει αυτή η λίμνη, το οποίο εν πολλοίς σπαταλάται άσκοπα από τους αγρότες με άστοχες τεχνικές και μεθόδους άρδευσης, τα κανόνια, με ανοιχτά κανάλια κλπ. οι άνθρωποι αυτοί δεν είχαν νερό να πιουν και το νερό αυτό είναι σχεδόν πόσιμο.

Από μετρήσεις που κάναμε και έκανε και η προηγούμενη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αλλά και το ΥΠΕΧΩΔΕ τότε λέγαμε ότι είναι πάρα πολύ καλής ποιότητας νερό. Παρόλα αυτά οι άνθρωποι και τα φτωχά στρώματα έπιναν νιτρικά από τον κάμπο και από τα επιφανειακά νερά των γεωτρήσεων που έπαιρναν ή μαγγάνιο και σίδηρο που η γεωμορφολογία έχει στα βαθύτερα νερά γιατί δεν χρησιμοποιούσαν ούτε φίλτρα ούτε μικρά διυλιστήρια ούτε τίποτε.

Σε αυτή την κατάσταση καταλήξαμε ότι αντί να κάνουμε λιμνοδεξαμενές σε αυτές τις πηγές που είχαμε ως έργο, για το οποίο το είχαμε παραλάβει πολύ χρησιμότερο και ωφελιμότερο και καλύτερο θα ήταν να κάνουμε αυτό το διυλιστήριο.

Προχωρήσαμε τότε το 2002 και ψάχναμε να βρούμε καταρχήν χρήματα για να χρηματοδοτήσουμε τη μελέτη αυτού του έργου. Κατά ευτυχή συγκυρία έτυχε να είμαι Πρόεδρος στη Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του νομού Ηλείας εκείνη την περίοδο, τη δεύτερη 4ετία μου, μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του 7, του ειδικού προγράμματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης που είχαμε οι δήμοι τότε και ένα μέρος του 7, το διαδημοτικό 7

που θυμόμαστε εμείς οι παλιοί δήμαρχοι, ήταν περίπου 1.000.000 ευρώ, κατάφεραν με πολλές προσπάθειες, είναι αλήθεια να πείσω τους συναδέλφους μου του νομού να το δώσουμε για τη χρηματοδότηση αυτής της μελέτης και όχι να το διασπαθίσουμε σε έργα και εργάκια ο καθένας για να κάνουμε ελικοστρώσεις, τσιμεντοστρώσεις κλπ. που κάναμε κατά κόρον εκείνη την περίοδο.

Αυτό αποδείχθηκε πάρα πολύ σημαντικό γιατί αποκτήσαμε μια μελέτη, η οποία ήταν το εργαλείο που θα προχωρούσαμε μετά για να δημοπρατήσουμε και να κατασκευάσουμε αυτό το έργο.

Πάλι όμως τα χρήματα που έβγαιναν ως ολοκλήρωση του έργου ήταν πάρα πολλά, ήταν 22.000.000 προϋπολογισμός. Το ειδικό πλαίσιο στρατηγικής αναφοράς το γνωστό μας ΕΣΠΑ όπως ξέρετε άρχισε το '7 αλλά ποτέ δεν ξεκίνησε ουσιαστικά, δηλαδή να δίνει προϋπολογισμούς και να χρηματοδοτεί επειδή η πενία στην περιοχή μας υπάρχει και τέχνας κατεργάζεται δεσμεύσαμε πάλι από το «ΘΗΣΕΑ», όλο το διαδημοτικό «ΘΗΣΕΑ» που μας αναλογούσε 4.500.000 ευρώ προκειμένου να χρηματοδοτήσουμε κάποια φάση του έργου. Και πάλι δεν έφτανε.

Η πρώτη φάση του έργου δηλαδή το εργοστάσιο έβγαζε προϋπολογισμό 12.000.000 ευρώ περίπου. Με πολλές πιέσεις και εδώ πρέπει να ευχαριστήσουμε τους τότε περιφερειάρχες της Δυτικής Ελλάδας τον Νίκο Μπελιβάνη που δέχτηκε το διαδημοτικό 7 να πάει για τη μελέτη αλλά και τον Σπύρο Σπυρίδωνα αργότερα που δέχτηκε να δεσμευτούν οι πόροι του «ΘΗΣΕΑ» για να γίνει ένα σημαντικό έργο και όχι πολλά ήσσονος σημασίας μικρότερα έργα. Πιέσαμε και τον τότε Υφυπουργό να μας βάλει από τις οριζόντιες δράσεις του «ΘΗΣΕΑ» άλλα 7.000.000 και σε σύνολο πια 12.000.000 προχωρήσαμε για να ξεκινήσουμε αυτό το έργο.

Δυστυχώς όμως η κρίση ερχόταν, το '9 συμβασιοποιήθηκε το έργο αυτό. Σας λέω όσο μπορώ πιο σύντομα τι αντιμετωπίζει κάποιος για να κάνει ένα μεγάλο έργο. Σημειωτέον ότι εδώ δεν είναι και τόσο σύνηθες οι δήμοι και μάλιστα μικρομεσαίοι δήμοι όπως εμείς να αναλαμβάνουν τέτοια έργα. Επειδή όμως δεν υπήρχε η διάθεση και η πρόθεση από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις τότε αλλά ούτε και παραπάνω να γίνει τέτοιο έργο, πήραμε την πρωτοβουλία μέσω του Συνδέσμου και με διαδημοτική συνεργασία, που τα όποια προβλήματα μεταξύ μας 9 δήμαρχοι τα λύσαμε και

ο Δήμος ο δικός μας της Αμαλιάδας έχοντας τεχνική υπηρεσία και με προσπάθεια εμπλουτίζοντας αυτή την τεχνική υπηρεσία την παραλάβαμε δύο – τρία άτομα και τη φτάσαμε 14 πήραμε την ευθύνη για να προχωρήσουμε αυτό το έργο.

Ο «ΘΗΣΕΑΣ» με το που άρχισε να κατασκευάζεται το έργο είχε πολλά προβλήματα στη ροή των χρηματοδοτήσεων και ως μάννα εξ ουρανού μας ήρθε το ΕΠΠΕΡΑΑ με τον Ανδρέα Ανδρεαδάκη, τον Αστέριο Χατζηπαραδείση και όλα τα υπόλοιπα παιδιά. Το εντάξαμε τον Δεκέμβριο του 2010 και θα το είχαμε παραλάβει το έργο σήμερα, έχει πάρει μια παράταση μέχρι τον Δεκέμβριο του '12 αν δεν αντιμετωπίζαμε πρόβλημα στην υδροληψία του.

Η υδροληψία γίνεται από έναν αγωγό που υπάρχει σήμερα για να εξυπηρετεί την άρδευση, τον αγωγό άρδευσης. Αυτός ο αγωγός κλείνει εσωτερικά, στο εσωτερικό της λίμνης με ένα θυρόφραγμα το εσωτερικό και έχει και ένα εξωτερικό. Δυστυχώς από μη καλή συντήρηση των ηλεκτρομηχανολογικών του φράγματος άρδευσης το εσωτερικό θυρόφραγμα δεν λειτουργεί για να το κλείσουμε και να αποσυμπιέσουμε τον αγωγό προκειμένου να κάνουμε την υδροληψία, είμαστε στη φάση συνεργασίας με την περιφέρεια να κλείσουμε το εσωτερικό θυρόφραγμα, να το επισκευάσουμε, να το αλλάξουμε για να μπορέσουμε να πάρουμε το νερό, να κάνουν τα δοκιμαστικά οι κατασκευαστές και επιτέλους ένα όνειρο πολλών δεκαετιών για την περιοχή, σας είπα ότι 85.000 άνθρωποι θα πάρουν νερό σήμερα στις βρύσες τους.

Έχουμε υπολογίσει στα 20 χρόνια αυτοί οι άνθρωποι και στα 40 να φτάσουν τις 140.000. Γιατί. Γιατί όπως είδατε στην αρχή των διαφανειών η περιοχή αυτή αναφέρεται σε μια υψηλού θα έλεγα φυσικού κάλους γωνιά της Ελλάδας. Είναι ένας κόλπος θαλάσσιος, Χελωνίτης λέγεται από τη χελώνα καρέτα – καρέτα, ακριβώς απέναντι από τη Ζάκυνθο. Εμείς είμαστε γείτονες και χαιρετιόμαστε με τους απέναντι Ζακυνθινούς.

Είναι μια περιοχή που έχουν ξεκινήσει και έχουν γίνει ήδη μέσα στην τελευταία 10ετία δύο μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα στις άκρες του κόλπου, της GRECOTEL και της ALDEMAR και εμείς με πολλές προσπάθειες στον ενδιάμεσο κάνουμε τα αδύνατα δυνατά να δημιουργήσουμε τουριστικούς οικισμούς με προστασία του περιβάλλοντος, με

οικογενειακές επιχειρήσεις ενοικιαζόμενων δωματίων – διαμερισμάτων κλπ. που θα τονώσουν και θα συμπληρώσουν την κατεξοχήν αγροκτηνοτροφική οικονομία της περιοχής.

Δεν νομίζω να χρειάζεται να πω περισσότερα για να σας κουράσω. Θα κλείσω λέγοντας ότι απείλησα όλους σε όσους αναφερόμουν μέχρι τώρα, περιφερειάρχες, Υπουργούς, Υφυπουργούς μέχρι και τους φίλους μας εδώ ότι δεν θα εγκατέλειπα τη δημαρχία, είμαι τέταρτη τετραετία αν δεν κατάφερα να κάνω αυτό το έργο. Φαίνεται φοβήθηκαν, στο τέλος λέει θα τον έχουμε καθεστώς αυτόν εδώ πέρα καμιά 30ετία και επιτέλους ένα πάρα πολύ σημαντικό έργο για μας, δεν είναι το μόνο, έχουμε κάνει παρεμβάσεις και στον Ταμιευτήρα του Πηνειού αλλά και ένα μεγάλο έργο που επίσης εντάχθηκε και τώρα βγαίνει στον αέρα σε λίγες μέρες της λεγόμενης παράκτιας προστασίας, περίπου 21.000.000 ευρώ και αυτό.

Είναι μια πρωτοποριακή δράση που τη ξεκινήσαμε από το 2000. Ο κ. Καθηγητής το ξέρει ως σύμβουλος στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο τότε. Είναι η προσπάθειά μας να προστατέψουμε από τα απόβλητα και τα λύματα των παραθαλάσσιων οικισμών αλλά και κυρίως από τα απόβλητα μιας μεγάλης γεωργικής έκτασης φαρμάκων, λιπασμάτων κλπ. που με τέσσερα μεγάλα κανάλια χείμαρρους βγαίνουν σε αυτό τον κόλπο, να προστατέψουμε τον κόλπο και από πιθανότητα ευτροφισμού αλλά και από μολύνσεις είτε με κολοβακτηρίδια είτε και με φυτοφάρμακα των ακτών. Είναι ένα έργο το οποίο νομίζω ότι θα αποτελέσει και πιλότο για πολλές άλλες ακτές και περιοχές της χώρας, το λέω παρεμπιπτόντως.

Κλείνοντας ευχαριστώ, να πει δύο τεχνικά λόγια αν χρειαστεί ο Σπύρος Κόκκινος.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Θα μας πείτε και δύο λόγια για το πώς θα περάσετε από τους ΧΑΔΑ στη σύγχρονη διαχείριση απορριμμάτων;

Γ. ΛΥΜΠΕΡΗΣ: Από το ΧΑΔΑ στη σύγχρονη διαχείριση, να το πω και αυτό γιατί στο ΕΠΠΕΡΑΑ έχουμε και το ΧΑΔΑ του Δήμου Αμαλιάδας με την ευρύτερη περιοχή διότι σε άλλους δήμους, η οποία μελέτη εγκρίνεται τώρα και θα δημοπρατηθεί το έργο. Συγχρόνως θα εγκαταστήσουμε ένα δεματοποιητή ενδιάμεσως αλλά αυτά όλα με ώριμες πια τις μελέτες κατασκευής μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων του νομού Ηλείας, η οποία

συνίσταται σε μηχανική διαλογή των μικτών απορριμμάτων, πέρα από τη διαλογή που έχουμε ξεκινήσει οι δύο μεγάλες πόλεις, Πύργος και Αμαλιάδα στην Πηγή και την επεκτείνουμε και στις άλλες κωμοπόλεις.

Θα έχει το εργοστάσιο αυτό μηχανική διαλογή, θα έχει αναερόβια χώνεψη και μετά αερόβια κομποστοποίηση των οργανικών και βεβαίως ενεργειακή αξιοποίηση αυτών από το μεθάνιο, το οποίο αξιολογείται, το οποίο μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε στις γύρω και πλησιέστερες περιοχές που έχουν πάρα πολλά θερμοκήπια αγροτικών νωπών προϊόντων.

Είμαστε στη φάση να εγκριθεί τώρα το πρώτο σκέλος κατασκευής του ΧΥΤΥ και όλων των υπόλοιπων δομών που είναι τα κτήρια υποδοχής υποδομής, πλαστιγγες, οδοποιίες κλπ. περίπου με 7 – 8.000.000 από το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος, το ξέρετε αυτό.

Αλλά εκείνο που πρέπει να σας πω και να το επισημάνω, κατ' ιδίαν το έχω επισημάνει, είναι ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος ακόμα δεν έχει βγάλει το μέτρο χρηματοδότησης του εργοστασίου, το οποίο εργοστάσιο ως πρόταση βρίσκεται στην Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα. Νομίζω είναι ώριμο να εγκριθεί και να βγει η Κοινή Υπουργική Απόφαση προκειμένου από τη στιγμή που το βγάλει η περιφέρεια, η οποία έχει 60.000.000 και νομίζω και κοιμούνται αρκετό καιρό, να μπορέσει να το χρηματοδοτήσει στο μέρος που θα αναλογεί και όποιος ιδιώτης επίσης συνεισφέρει για να μπορέσουμε να λύσουμε και ένα μεγάλο πρόβλημα.

Σημειωτέον ότι αυτό το εργοστάσιο θα παίρνει και γεωργικά και κτηνοτροφικά απόβλητα, τα οποία είναι άφθονα και αρκετά ρυπογόνα στον κάμπο της Ηλείας. Εξάλλου από το μύθο του Ηρακλή που ξέχασα να τον αναφέρω με τον Πηνειό ποταμό, εκεί ήταν ο βασιλιάς Αυγείας που ένας από τους μύθους του Ηρακλή είναι ότι καθάρισε την κόπρω του ποταμού.

Άρα και εμείς ως σύγχρονοι Ηρακλειδείς πρέπει να καθαρίσουμε την Ηλεία από τα γεωργικά και κτηνοτροφικά απόβλητα. Ευχαριστώ πολύ.

ΣΠ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ: Δυο τεχνικά λόγια γιατί δεν νομίζω ότι είναι ο σκοπός να αναφερθούμε στα τεχνικά. Όπως είπε και ο δήμαρχος το έργο έχει κατασκευαστεί για να καλύψει για την 20ετία πληθυσμό 107.000 κατοίκων και με μια μέγιστη ωριαία παροχή 2.000 κυβικών και είναι επεκτάσιμο για τη

40ετία να καλύψει 142.000 περίπου χιλιάδες κόσμου με 2.657 κυβικά την ώρα.

Είναι ένα υπερσύγχρονο έργο το οποίο περιέχει όλα τα στάδια επεξεργασίας. Το νερό της τεχνητής λίμνης είναι ιδιαίτερα κατάλληλο μετά από μια συμβατική επεξεργασία για να είναι πόσιμο, μετά από τις μετρήσεις που είχαν γίνει πριν τη μελέτη του έργου και το έργο περιλαμβάνει μια πρώτη απομάκρυνση των φερτών με εσχάρωση, οζόνωση για την απομάκρυνση του μαγγανίου που υπήρχε σε κάποιες εποχές του έτους. Προσθήκη χημικών με κροκίδωση ταχεία ανάμιξη, καθίζηση, φίλτρα σε 12 κλίνες άμμου, απολύμανση με χλώριο, αποθήκευση και επεξεργασία λάσπης. Και βέβαια έχει και όλο τον αυτοματισμό, όλα τα έργα Η/Μ που χρειάζεται για τη σωστή λειτουργία του.

Αυτή τη στιγμή το έργο έχουν τελειώσει πλήρως τα οικοδομικά του, βρίσκεται στο 70% περίπου της ολοκλήρωσης των Η/Μ εργασιών και έχουμε την εγκατάσταση του εξοπλισμού. Και αναμένεται το φυσικό μέρος του έργου να έχει ολοκληρωθεί γύρω στον Ιούνιο και να ξεκινήσει η εξάμηνη δοκιμαστική λειτουργία, η οποία θα ολοκληρωθεί στο τέλος του χρόνου. Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. δήμαρχο Ήλιδας και το υπόλοιπο προσωπικό του. Τελειώσαμε μια ενότητα. Έχουμε τη δυνατότητα να βγούμε έξω και να επανέλθουμε γρήγορα να συνεχίσουμε. Εάν έχετε ερωτήσεις σε όσα αναφέρθηκαν μέχρι αυτή τη στιγμή πολύ ευχαρίστως να τις ακούσουμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πόσο μακριά είναι το έργο αυτό που μας παρουσίασε από το φράγμα του Πολυφήτου ή του Αγίου Ιλαρίων; Πόσο απέχει αυτό περίπου σε χιλιόμετρα;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Κοντά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Κοντά. Αν είναι έτσι επίσημα, σας λέω ότι πρέπει να του δώσετε προτεραιότητα. Τελείωσε το θέμα, δεν λέω κάτι άλλο δημόσια. Δεύτερον, ήθελα να πω ότι είδα το Δήμαρχο του Παγγαίου και έχω παρακολουθήσει το γεγονός ότι το Υπουργείο σας έβγαλε σε διεθνή διαγωνισμό πηγές υψηλής ενθαλπίας. Επειδή αυτό το πράγμα εμείς το θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικό, σκεφτείτε ότι όλα αυτά τα χρόνια παλεύουμε με τη γεωθερμία και ουδέν έγινε, είναι η πρώτη φορά που γίνονται βήματα και με αυτό τον τρόπο θα

παράγουμε και ηλεκτρική ενέργεια και το υπόλοιπο θα μπορεί να δοθεί για θέρμανση σε πόλεις της Μακεδονίας. Προσέξτε η Μακεδονία σήμερα έχει χειμώνα.

Μπορούμε μέσω βιομάζας με καύση βιομάζας να σηκώσουμε τη θερμοκρασία του νερού που θα βγει από το ηλεκτρικό εργοστάσιο και το τρίτο, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το νερό για γεωργική χρήση. Επειδή πιστεύουμε ότι αυτή η περιοχή με αυτές τις προϋποθέσεις θα αναπτυχθεί, θα έχουμε πολλές θέσεις εργασίας. Μην ξεχνάτε την πίεση που έχουμε από τη Βουλγαρία, η οποία είναι αδιανόητη εδώ κάτω. Στην Αθήνα δηλαδή δεν νομίζω ότι το καταλαβαίνετε.

Ήθελα να δώσετε συγχαρητήρια στον κ. Μανιάτη, διότι ήταν ο μόνος που ασχολήθηκε με το θέμα, δεν θυμάμαι από πότε, άσπρισαν τα μαλλιά μου και δεν ασχολήθηκε κανείς και θα ήθελα να προσέξετε και τις πηγές χαμηλής ενθαλπίας.

Μη ξεχνάτε στη Νιγρίτα έχουμε τη σπιρουλίνα, στο Άγκιστρο έχουμε έναν οικισμό ο οποίος δεν έχει ανεργία. Έχει αξιοποιηθεί και δεν έχει ανεργία. Πρέπει όμως σε αυτό το παιχνίδι να μπουν οι δήμαρχοι. Έμμεσα ή άμεσα δεν μπορεί κάτι εντός του δήμου να μην το γνωρίζουν οι δήμαρχοι ή να μη συμμετέχουν.

Σχετικά με το ΦΠΑ θα στενοχωρήσω το δήμαρχο των Ιωαννίνων αλλά θέλω να σας πω το εξής. Η θέση μας είναι εντελώς διαφορετική. Μόνο ένα πράγμα θα σας αναφέρω. Μπορεί κάποιος να πάει στη Βουλγαρία να αγοράσει όλα τα εφόδια, να τα φέρει πίσω, να τα χρησιμοποιήσει στη γεωργική παραγωγή και εμείς ερχόμαστε και τον επιβραβεύουμε δίνοντάς του 11,5% διότι υπάγεται στο ειδικό καθεστώς, δηλαδή του κάνουμε επιδότηση 25% επί της παραγωγής.

Πρώτα τον στέλνουμε εκεί δηλαδή και δεύτερον του δίνουμε και βραβείο ενώ το να κρατάει βιβλία είναι το καλύτερο από όλα. Και μάλιστα θέλουμε και στο αρδευτικό νερό, όταν θα το κοστολογήσετε να έχει ΦΠΑ. Διότι το ΦΠΑ είναι εισροή εκροή. Θα βοηθήσει δε και στη ρευστοποίηση των απαιτήσεων. Αυτή τη στιγμή έχουμε μόνο 32% ρευστοποίηση των απαιτήσεων, δεν έρχεται κανένας να πληρώσει τίποτε. Εάν όμως υπήρχε το ΦΠΑ επειδή θέλει να πάρει το ΦΠΑ θα έρθει να το πληρώσει.

Και ένα ακόμη για το δήμαρχο της Καρδίτσας. Ασχολήθηκα κάποτε με τα φράγματα. Θα ρίξω μια ιδέα, την οποία θέλω να την πιάσουν και να τη μελετήσουν. Λίγο πιο πάνω από την Καλαμπάκα μέσα στο νομό Γρεβενών στο ρου πάνω του Αλιάκμονα υπάρχει μια περιοχή, που λέγεται του Ελαφιού. Εκεί είναι το τελευταίο μέρος όπου μπορεί να γίνει φράγμα επί του Αλιάκμονα και θα είναι τόσο μεγάλο που θα καταστήσει την πρωτεύουσα των Γρεβενών, την πόλη των Γρεβενών παραλίμνια τέτοια.

Από εκεί μπορούν έμμεσα και να στηρίξουν το θέμα της ύδρευσης της Θεσσαλονίκης αλλά μπορεί να φέρουν νερό μέσω Τρικάλων στην Ανατολική Θεσσαλία και νομίζω ότι έρχεται και μόνο του. Δεν θα χρειαστούν και ιδιαίτερες δαπάνες. Αυτό σαν ιδέα. Ευχαριστώ πολύ για όλα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και εμείς ευχαριστούμε. Υπάρχει άλλη ερώτηση για να κλείσουμε;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είναι προφανές ότι το έργο το οποίο αναφερόμαστε έχει μια προτεραιότητα και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και κάνετε και μια ερώτηση πόσο κοντά είναι στο φράγμα. Βεβαίως είναι και κοντά και θα πρέπει να γίνει. Πάντως πρέπει να λάβουμε υπόψη μας κιόλας, ότι έχουν ληφθεί τα μέτρα εκείνα στην εγκατάσταση επεξεργασίας του νερού της Θεσσαλονίκης και αυτά που είπα ότι θα διπλασιαστούν πλέον με χρηματοδότηση, ώστε ακριβώς οι περιπτώσεις ινών αμιάντου που μπορεί να υπάρξουν και οι οποίες είχαν απασχολήσει από παλιά να είναι τέτοιο το σύστημα και με ενεργό άνθρακα η προηγούμενη επεξεργασία ώστε να καλύπτει ακόμα και από το ενδεχόμενο...

Βέβαια τίποτε δεν είναι ασφαλές από το να προλάβεις στην πηγή όλη αυτή την ιστορία, αναμφισβήτητα αλλά έτσι για να ξέρουμε για το τι νερό μπορεί να πίνει η Θεσσαλονίκη, όλα αυτά έχουν ληφθεί υπόψη και τα φυτοφάρμακα και η πιθανότητα ινών αμιάντου στον τρόπο επεξεργασίας της εγκατάστασης.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αν δεν υπάρχουν άλλες ερωτήσεις να κάνουμε ένα διάλειμμα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (Τοποθέτηση εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δεν ξέρω τι προτιμάτε τώρα γιατί έχουμε την παρουσίαση από την πλευρά της δημάρχου Εορδαίας. Η παρουσίαση του ΚΑΠΕ έχει γίνει στην αρχή όσον αφορά την Πράσινη Πιλοτική Αστική Γειτονιά και μένουν τα

Νέα Χρηματοδοτικά Εργαλεία. Αν θέλετε μπορούμε να συνεχίσουμε γιατί είχαμε προβλέψει ότι στις 3 η ώρα θα ήταν η διακοπή για το γεύμα. Άρα μπορούμε να γίνουν αυτές οι δύο – τρεις παρουσιάσεις και να πάμε μια και καλή. Ας συνεχίσουμε τότε.

(Διαλογικές συζητήσεις)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Τότε να κάνουμε ένα διάλειμμα 20 λεπτών και επανερχόμαστε.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

«Έργα εξοικονόμησης και αξιοποίησης ήπιων μορφών ενέργειας»

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Μπαίνουμε στην τελευταία ενότητα της σημερινής ημερίδας που αναφέρεται σε έργα εξοικονόμησης και αξιοποίησης ήπιων μορφών ενέργειας καθώς και νέα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Θέλω να παρακαλέσω την Δήμαρχο Εορδαίας την κα Παρασκευή Βρυζίδου, να μας μιλήσει για το έργο της τηλεθέρμανσης.

Π. ΒΡΥΖΙΔΟΥ: Καλησπέρα σε όλους. Γιατί απ' ότι βλέπω τώρα δεν είναι καλημέρα, ήρθε η ώρα της καλησπέρας. Ο κύριος γενικός δεν είναι εδώ, χαιρετίζουμε λοιπόν τα υπόλοιπα στελέχη που βρίσκονται σήμερα εδώ και τους παρευρισκόμενους και πριν ξεκινήσω την εισήγησή μου θα ήθελα ν' αναφέρω την θετική διάθεση που έχουμε για τέτοια έργα πανελλαδικά και που πρέπει να έχουμε για τέτοια έργα, διότι έχουν μια σημαντική συμβολή που πάντοτε είχε την σημασία της για την οικονομία της χώρας, σήμερα όμως περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Και αυτό γιατί; Είναι σημαντικό λοιπόν γιατί καταρχήν δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες που το εισόδημά τους είναι πολύ χαμηλό πλέον να μπορούν ν' ανταπεξέλθουν, γιατί κάθε νοικοκυριό χρειάζεται το 30 με 40% του κόστους που θα χρειαζόταν εάν έκαιγε πετρέλαιο για να θερμάνει το σπίτι του.

Ένα δεύτερο είναι λύσεις οι οποίες βοηθούν στην προστασία του περιβάλλοντος, όπως και θα αναλύσω παρακάτω στην εισήγησή μου και βέβαια είναι έργα τα οποία αξιοποιούν τα όποια μειονεκτήματα μιας περιοχής.

Γιατί ο Δήμος Εορδαίας η Πτολεμαΐδα είναι η περιοχή που στη μεγαλύτερή της έκταση έχει ορυχεία και τους ΑΗΣ. Παράγει ευρύτερα η περιοχή της περιφερειακής ενότητας Κοζάνης την ηλεκτρική ενέργεια για όλη τη χώρα και αυτό βέβαια δημιουργεί και κάποια προβλήματα, αλλοίωση του περιβάλλοντος, περιβαλλοντική επιβάρυνση και βέβαια δεν υπάρχουν και πλεονεκτήματα έναντι των μειονεκτημάτων αυτών γιατί και οι πολίτες πληρώνουν την τιμή του ρεύματος την ίδια μ' όλη την Ελλάδα και έχουν χάσει και πολλές δραστηριότητες εξαιτίας του ότι δεν μπορούν να αναπτυχθούν τουριστικά – αγροτικά, εφόσον η μεγάλη έκταση της περιοχής έχει δοθεί για ορυχεία.

Είναι λοιπόν σημαντικό ότι αυτό το όποιο μειονέκτημα για την προσφορά στην οικονομία όλης της χώρας μπορεί να αξιοποιηθεί με την χρήση του ζεστού νερού που παράγεται από τους ΑΗΣ για να θερμάνουμε τα σπίτια μας, για να μπορούμε να έχουμε φθηνή θέρμανση και να έχουμε λιγότερη κατανάλωση πετρελαίου. Σημειωτέον ότι στη περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας έχουμε χειμώνα πολλούς μήνες μέχρι και επτά, με πολύ χαμηλές θερμοκρασίες, φέτος είχαμε μείον 17 και καταλαβαίνετε ότι αυτό το πράγμα είναι πολύ δυσβάσταχτο για τους πολίτες μας.

Η τηλεθέρμανση στην Πτολεμαΐδα. Ο Δήμος Πτολεμαΐδος εγκατέστησε το 1991-1993 το σύστημα τηλεθέρμανσης, που υπήρξε το πρώτο σύστημα ομαδικής αστικής θέρμανσης στη χώρα μας και λειτουργεί από το Δεκέμβριο του 1993.

Η παραγωγή θερμότητας εξασφαλίζεται από τους λιγνιτικούς θερμοηλεκτρικούς σταθμούς της ΔΕΗ που είναι εγκατεστημένοι στο ενεργειακό λεκανοπέδιο της Εορδαίας.

Το σύστημα εγκαταστάθηκε, επεκτείνεται και ανήκει αποκλειστικά κατά 100% στον Δήμο, ο οποίος το 1994 ίδρυσε κοινωφελή δημοτική επιχείρηση τηλεθέρμανσης την ΔΕΤΗΠ με ειδικό σκοπό την τηλεθέρμανση. Η ΔΕΤΗΠ αποτελεί πρωτοποριακή και βιώσιμη δημοτική επιχείρηση που διαχειρίζεται ολοκληρωμένα το σύστημα της τηλεθέρμανσης, απασχολεί μόνιμα 65 εργατοϋπαλλήλους.

Στα χρόνια που πέρασαν η τηλεθέρμανση εξελίσσεται σε μια από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις της περιφέρειας και δημιουργεί

ανταποδοτικές υποδομές που αποτελούν πολύτιμη περιουσία για τον Δήμο της Εορδαίας.

Σταδιακά η κατασκευή των έργων φαίνεται στον πίνακα όπου ανά χρονικές περιόδους το '91 με το 2007 κατασκευάστηκαν 6.900μέτραΧ2 γιατί οι αγωγοί είναι διπλοί. Είναι ο αγωγός που μεταφέρει το ζεστό νερό και το επιστρέφει πάλι πίσω.

Το 2008 με 2012, 16.800μέτραΧ2. Τα δίκτυα διανομής, δεν θα περιγράψω αναλυτικά, μπορείτε να δείτε τον πίνακα σε κάθε περίοδο πόσα μέτρα έχουν γίνει καθώς επίσης και από ποιες μονάδες της ΔΕΗ πήραμε εν αρχή το '93 τα 50 megawatt στη συνέχεια το 2004 συμπληρωματικά άλλα 25 και τώρα το σημαντικό και μεγάλο έργο που υλοποιείται και αυτό στο οποίο σήμερα αναφερόμαστε και έχει για μας ιδιαίτερη σημασία που μας δόθηκε η δυνατότητα να το εντάξουμε και να το υλοποιήσουμε μέσα από το ΕΠΠΕΡΑΑ και μέσα από τους συνεργάτες οι οποίοι θέλω σ' αυτό το σημείο να το πω και θα το πω και αργότερα, ήταν από τα στελέχη τα οποία δεν τρέχαμε και πιέζαμε να μας βοηθήσουν, αλλά μερικές φορές προλάβαιναν και έτρεχαν και πριν από μας, γιατί ήταν μεγάλο επίτευγμα και να ενταχθεί το έργο και να εξασφαλίσουμε το ποσοστό χρηματοδότησης που εξασφάλισαμε.

Διότι το έργο όπως είδατε ξεκίνησε πριν, αλλά ήταν ένας πυρήνας που είχε γίνει. Σήμερα επεκτάθηκε, φιλοδοξούμε να πάρουμε τα 100 megawatt και τους επόμενους δυο μήνες να ολοκληρωθεί το έργο από τον ΑΗΣ Καρδιάς και αυτό είναι που θα κάνει το έργο σημαντικό και ολοκληρωμένο. Γιατί παλιά είχαμε τα 75 megawatt αλλά σε περίπτωση βλάβης των ΑΗΣ γινόταν διακοπή της τροφοδοσίας και δημιουργούσε προβλήματα.

Τώρα παίρνοντας από δυο μονάδες 50 και 50 ακόμα και σε περίπτωση βλάβης σε μια από αυτές, δεν θα υπάρχει πρόβλημα στην εξυπηρέτηση του πολίτη και στην τροφοδοσία.

Επίσης το 2002 έγινε ο λέβητας πετρελαίου εφεδρείας αιχμής, όπου εδώ με πετρέλαιο σε περίπτωση διακοπής ή αιχμής, μπορούμε να δώσουμε 25 megawatt στην πόλη.

Εδώ βέβαια έχουμε ένα αίτημα, ότι όταν καίμε πετρέλαιο για θέρμανση, δεν μπορούμε να το πληρώνουμε με την ίδια τιμή σαν να είναι

πετρέλαιο κίνησης. Έχουμε κάνει αιτήματα βέβαια στο Υπουργείο να εξετάσει αυτό το ιδιαίτερο θέμα, διότι πραγματικά δεν αφορά κίνηση, αλλά αφορά θέρμανση και ας είναι σε επιχείρηση.

Και τέλος το 2006 γίνανε οι δεξαμενές εναποθήκευσης θερμότητας, 25 megawatt μια σημαντική κατασκευή η οποία ήταν και πρωτοπόρα και σε ομάδες επιτροπές και όπου είχε κατατεθεί βραβεύθηκε γιατί έγινε χρήση μιας σημαντικής τεχνολογίας προς όφελος της οικονομίας της περιοχής.

Με την υλοποίηση της τηλεθέρμανσης, μεγάλα έργα και πρωτοποριακές εγκαταστάσεις υλοποιούνται με αξιοπιστία. Νέες τεχνολογίες ενσωματώνονται. Πόροι αξιοποιούνται. Συγκροτείται ένα ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα στο Δήμο της Εορδαίας.

Η τηλεθέρμανση έγινε αμέσως αποδεκτή και υποστηρίχτηκε από τους πολίτες. Η άμεση πρόσκτηση καταναλωτών εγγυάται την αποδοτικότητα των επενδύσεων και την βιωσιμότητα του συστήματος και της Δημοτικής Επιχείρησης. Η τηλεθέρμανση σήμερα εξυπηρετεί 13.159 νοικοκυριά στα 2.688 συνδεδεμένα κτίρια της πόλης.

Η τιμολογιακή πολιτική της ΔΕΤΗΠ διασφαλίζει:

- Την βιωσιμότητα.
- Τον κοινωφελή σκοπό.
- Την εισπρακτική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης.

Η τιμή πώλησης της θερμικής ενέργειας καθορίζεται με βάση τα στοιχεία κόστους χωρίς επιδίωξη κέρδους, ενώ ταυτόχρονα αποτρέπει την υπερκατανάλωση.

Η ΔΕΤΗΠ εγγυάται στους καταναλωτές ότι η τιμή της θερμικής ενέργειας θα είναι ανταγωνιστική προς το αντίστοιχο κόστος θέρμανσης με πετρέλαιο και δεν θα υπερβαίνει το 70% του κόστους αυτού.

Η τιμή πώλησης είναι 37,74 € τη megawatt/ώρα πλέον ΦΠΑ 13%. Λόγω της οικονομικής κρίσης παρέμεινε σταθερή από το 2010 και κατά την τρέχουσα περίοδο αντιστοιχεί στο 35% του αντίστοιχου κόστους πετρελαίου.

Τιμολόγια θερμότητας στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τιμή πώλησης της θερμότητας στην Πτολεμαΐδα παραμένει σταθερά, η χαμηλότερη της χώρας και από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη. Στον πίνακα ενδεικτικά δίνουμε διάφορες τιμές.

Εξοικονόμηση κόστους νοικοκυριών. Η εγγυημένη εξοικονόμηση κόστους θέρμανσης για τους καταναλωτές τηλεθέρμανσης είναι 30% σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος πετρελαίου. Σήμερα η εξοικονόμηση για κάθε νοικοκυριό υπερβαίνει το 65% λόγω αύξησης των τιμών πετρελαίου και διατήρησης σταθερής της τιμής πώλησης θερμότητας.

Η συμβολή της τηλεθέρμανσης στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος είναι μετρήσιμη και ορατή. Οι καμινάδες 13.000 διαμερισμάτων της πόλης έσβησαν και οι ετήσιες τοπικές εκπομπές μειώνονται.

Στον πίνακα φαίνονται χαρακτηριστικά οι μειώσεις που είναι ιδιαίτερα σημαντικές για το περιβάλλον και βέβαια για τα πρόστιμα τα οποία μας επιβάλουν λόγω της επιβάρυνσης. Ενδεικτικά αναφέρεται το διοξείδιο του άνθρακα, κατά 52.000 τόνους/ έτος, το διοξείδιο του θείου, το μονοξείδιο του άνθρακα, πολύ σημαντικές βελτιώσεις από την όλη λειτουργία.

Η συμβολή της τηλεθέρμανσης στην εθνική και τοπική οικονομία. Εξοικονόμηση κόστους θέρμανσης που υπερβαίνει σήμερα τα 5,5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως, σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος πετρελαίου για τα 13.000 συνδεδεμένα νοικοκυριά.

Ανεξαρτησία από το πετρέλαιο και αντίστοιχη εξοικονόμηση συναλλάγματος, διότι δεν καταναλώνονται 17.000 τόνοι πετρελαίου ετησίως. Τοπική αναδιανομή εισοδήματος, διότι μεγάλο μέρος του κύκλου εργασιών επανεπενδύεται τοπικά.

Θέσεις εργασίας. Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Μεγάλες επενδύσεις στη περιφέρεια. Στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Βελτίωση ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων που ωφελούνται από το χαμηλό κόστος και την καθαρή θερμότητα. Βελτίωση του γενικού επιπέδου ανάπτυξης και ευημερίας των ωφελούμενων κατοίκων των επιχειρήσεων και της ευρύτερης περιοχής.

Το διαχρονικό πρόβλημα της τηλεθέρμανσης.

Η παραγόμενη θερμότητα υπολείπεται της ζήτησης. Δεν διατίθεται εφεδρική λύση για την περίπτωση λαβών των μονάδων παραγωγής – όπως σας ανέφερα και πριν – πλην της χρήσης πετρελαίου που είναι παντελώς ασύμφορη. Δεν είναι δυνατή η τροφοδότηση όλης της πόλης. Γι' αυτό και προχωρήσαμε στο πολύ σημαντικό και μεγάλο έργο της τροφοδότησης και από τον ΑΗΣ Καρδιάς για να ξεπεράσουμε και αυτό το μεγάλο πρόβλημα.

Η ασφαλής και επαρκής παραγωγή θερμότητας φιλικής προς το περιβάλλον, αποτελεί αυτονόητη προϋπόθεση και επιδίωξη κάθε ενεργειακού συστήματος. Η τηλεθέρμανση Πτολεμαΐδος αντιμετωπίζει προβλήματα τροφοδοσίας θερμότητας από τις πρώτες περιόδους λειτουργίας της. Δεν διατίθεται εφεδρεία με συμπαραγωγή, ενώ η εφεδρεία πετρελαίου είναι ζημιογόνος. Η παραγόμενη θερμότητα υπολείπεται σήμερα της ζήτησης κατά 30%. Οι μονάδες συμπαραγωγής είναι υπό άμεση απόσυρση από την ΔΕΗ. Η διασφάλιση της τροφοδοσίας επαρκούς θερμότητας με συμπαραγωγή αποτελεί τον άξονα του έργου, διότι συνιστά κρίσιμη παράμετρο βιωσιμότητας του συστήματος της τηλεθέρμανσης.

Η ωρίμανση του έργου. 1997 με 2003.

Επιλέγεται από τον Δήμο και την ΔΕΤΗΠ η συμπαραγωγή θερμότητας από τον ΑΗΣ Καρδιάς. 2004 με 2006, εκπονούνται οι μελέτες του έργου στις οποίες περιλαμβάνεται η σύνδεση με τον ΑΗΣ Καρδιάς. 2007 υποβάλλεται στο ΥΠΕΚΑ αίτημα χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ. 2008 σε συνεργασία με την διαχειριστική αρχή του ΕΠΠΕΡΑΑ δημοπρατείται το πρώτο υποέργο, αγωγός μεταφοράς θερμότητας. 2009 δημοσιεύεται η πρόσκληση του προγράμματος και υποβάλλεται ο φάκελος. 2010 εντάσσεται το έργο και αναπέμπεται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού για την έγκριση καθεστώτος ενίσχυσης. 2011 δίνεται η μεγάλη μάχη της εξασφάλισης του σημαντικού ποσοστού επιχορήγησης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού αφού το εγκρίνει και τελικά καταφέρνει και εγκρίνεται το καθεστώς ενίσχυσης αναθεωρείται ο προϋπολογισμός και η απόφασης ένταξης, επικαιροποιούνται οι μελέτες κόστους – οφέλους και αναδιαρθρώνονται τα ποσοστά χρηματοδότησης.

Αυτό βέβαια αποτέλεσε για μας την ανακούφιση και την εκκίνηση της ολοκλήρωσης των έργων που αφορούσαν τα δίκτυα της επέκτασης της πόλης.

Στον χάρτη αυτό φαίνονται οι εγκατεστημένοι αγωγοί της τηλεθέρμανσης, από όπου από τον ΑΗΣ Καρδιάς θα μεταφέρουν, εδώ είναι ο ΑΗΣ Πτολεμαΐδος από τον οποίον παίρνουν και είναι κοντινή απόσταση. Τώρα είναι από τον ΑΗΣ Καρδιάς όπου από εδώ τώρα εξασφαλίζουμε την επαρκή ποσότητα για να το φέρουμε μέχρι την Πτολεμαΐδα, είναι οι νέοι αγωγοί οι οποίοι έχουν κατασκευαστεί και τώρα είμαστε στο στάδιο της ολοκλήρωσης των μετασκευών, έτσι ώστε να μπορέσουμε τον φετινό χειμώνα ευελπιστούμε να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε από τον ΑΗΣ Καρδιάς, τα δίκτυα των επεκτάσεων που μέχρι το καλοκαίρι θα έχουν ολοκληρωθεί και βέβαια θα έχουμε πλέον μια ισχυρή δυναμική χωρίς την ανασφάλεια των πιθανών βλαβών που μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα στους καταναλωτές.

Εδώ λοιπόν έχουμε το κόστος του έργου το οποίο ανέρχεται σε 32 εκατομμύρια και αυτό βέβαια είναι αναλυτικά ανά ομάδα έργων, δηλαδή ο αγωγός μεταφοράς είναι 12.700.000 η επέκταση του δικτύου διανομής είναι 8.500.000, η προμήθεια των θερμικών υποσταθμών που γίνονται οι μετασκευές είναι 4.000.000, το σύστημα παραγωγής θερμότητας στον ΑΗΣ είναι επτά, αυτά τα τέσσερα και τα επτά είναι τα έργα που ολοκληρώνουμε τώρα για να μπορέσουμε να μετατρέψουμε το θερμό νερό για να πάει στον αγωγό να μεταφερθεί, οι ανασκαφικές εργασίες 100.000, οι απαλλοτριώσεις 50.000. Το έργο είναι 32 εκατομμύρια.

Εδώ λοιπόν φαίνεται η συμμετοχή. Η κοινοτική συνεισφορά που περιλαμβάνει πλέον το 42% και είναι 13 εκατομμύρια, η εθνική δημόσια συμμετοχή που είναι τα 6.600.000, τα ίδια κεφάλαια της ΔΕΤΗΠ που είναι τα 6.000.000 και τα δάνεια τα οποία χρειάστηκε να πάρουμε προκειμένου να συμπληρώσουμε τα 32 εκατομμύρια που ήταν το κόστος συνολικά του έργου.

Πρώτο υποέργο. Μεταφορά θερμότητας από τον ΑΗΣ Καρδιάς. Αγωγοί μεταφοράς και αντλιοστάσια για την μεταφορά θερμότητας 100 megawatt μήκος δίδυμων προμονωμένων αγωγών 16.800 μέτραΧ2.

Το πρώτο υποέργο περιλαμβάνει εγκατάσταση υπόγειου δικτύου μεταφοράς θερμικής ενέργειας, από τον ΑΗΣ Καρδιάς στην Πτολεμαΐδα, αποτελούμενο από δισωλήνιο σύστημα προμονωμένων σωλήνων ονομαστικής διαμέτρου 500χιλιοστών.

Κατασκευή αντλιοστασίου στον ΑΗΣ Καρδιάς ισόγειο 320 τ.μ., υπόγειο 105 τ.μ. και εγκατάσταση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού μεταφοράς. Δηλαδή κύριες αντλίες, κυκλοφορίες μεταφοράς, αντλίες πλήρωσης, φίλτρανση, δεξαμενή νερού, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις.

Επέκταση του υφιστάμενου κτιρίου λεβητοστασίου. Στις εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδος και εγκατάστασης του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού μεταφοράς και διαμονής, εναλλάκτες θερμότητας, κύριας αντλίας και λοιπά όπως φαίνονται στον αντίστοιχο πίνακα.

Το δεύτερο υποέργο. Το δεύτερο υποέργο περιλαμβάνει την επέκταση δικτύου διανομής θερμότητας. Το χρονοδιάγραμμα του έργου είναι να ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο του 2012. Το μήκος του δικτύου περιλαμβάνει επί 2 37.000 μέτρα και το μήκος του δικτύου παροχών φθάνει τα 10.000 μέτρα βέβαια επί δύο.

Το δεύτερο υποέργο περιλαμβάνει την κατασκευή του δικτύου διανομής περιφερειακά του υφιστάμενου δικτύου τηλεθέρμανσης της πόλης και κατασκευή δικτύου 1380 παροχών και αναμονών σύνδεσης των καταναλωτών.

Στο χάρτη που ακολουθεί φαίνεται ποιο είναι το τμήμα των επεκτάσεων όπου φαίνεται ότι πραγματικά ένα πολύ σημαντικό κομμάτι γίνεται σ' αυτή την φάση του έργου, διότι η Πτολεμαΐδα τα τελευταία χρόνια με τις επεκτάσεις έχει καταλάβει μια σημαντική έκταση και βέβαια είναι σημαντικό όλη η έκταση να μπορεί να έχει αυτό το μεγάλο πλεονέκτημα για να υπάρχει ισοκατανομή των επιχειρήσεων, των δραστηριοτήτων και γενικότερα της ανάπτυξης της πόλης.

Προμήθεια θερμικών υποσταθμών. Χρονοδιάγραμμα έργου, ολοκλήρωση το 2013 τον Νοέμβριο. Σύνδεση 1330 κτιρίων, 3.900 νοικοκυριών στη περιοχή επέκτασης του δικτύου. Εδώ φαίνεται λοιπόν ο προγραμματισμός μετά την ολοκλήρωση των επεκτάσεων και της σύνδεσης των νοικοκυριών.

Μετασκευές μονάδων 3 και 4 του ΑΗΣ ΔΕΗ Καρδιάς για την παραγωγή θερμότητας των 100 megawatt. Χρονοδιάγραμμα έργου. Ολοκλήρωση του έργου το 2012 Μάρτιο με Οκτώβριο. Πραγματικά αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα το μεγάλο άγχος μας και θέλουμε οπωσδήποτε να

τελειώσει αυτό το καλοκαίρι γιατί για μας που είναι οριακά τα προβλήματα και η οικονομία της χώρας και η οικονομία του καθενός χωριστά, αυτό είναι ένα έργο πνοής, ήμασταν τυχεροί που ξεκίνησε, μελετήθηκε και γενικότερα υπήρχε στη περιοχή μας εδώ και χρόνια και σήμερα φαίνεται σωτήριο, διότι όπως σας ανέφερα και πριν, το κόστος του πετρελαίου σε μια περιοχή που έχουμε χειμώνα 7 μήνες και τόσο χαμηλές θερμοκρασίες, κάνει αδύνατη τη διαμονή κάποιων ανθρώπων χαμηλόμισθων καθώς επίσης και κάποιων επιχειρήσεων που δεν μπορούν να λειτουργήσουν μ' αυτά τα κόστη.

Περιμένουμε το έργο να τελειώσει τον Μάρτιο με Οκτώβριο του 2012. Εδώ υπάρχει ένα σύστημα που φαίνεται σχηματικά πώς ακριβώς γίνεται η λειτουργία, είναι ένα σχέδιο το οποίο στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στην Ευρώπη καταθέσαμε, μετά από διάλογο πολλών μηνών που είχε γίνει με επιχειρήματα και με εισηγήσεις και δεν φαινόταν να πείθεται εύκολα η Επιτροπή Ανταγωνισμού, υπήρχε ο κίνδυνος να μην καταφέρουμε να πάρουμε τελικά το ποσοστό χρηματοδότησης που ευελπιστούσαμε, ωστόσο όμως σε συνεργασία βέβαια και με την ANGO που είναι η μελετητική εταιρεία αυτού του έργου, με τον Δήμο και τους εκπροσώπους που κατέθεσαν τα επιχειρήματα και όλα αυτά τα οποία απαιτούνταν, καθώς επίσης βέβαια και την καθοριστική συμβολή του Υπουργείου, πραγματικά την αγωνιώδη και δυνατή προσπάθεια που έγινε από πλευράς του Υπουργείου καταφέραμε να κερδίσουμε την χρηματοδότηση γιατί όπως ξέρετε οι μεγάλες ιδέες, οι σημαντικές, οι χρήσιμες για τον τόπο για να υλοποιηθούν χρειάζονται και τις χρηματοδοτήσεις.

Τι σημαίνει η παραγωγή αυτής της ενέργειας. Σημαίνει μείωση των εκπομπών κατά τους ΑΗΣ Καρδιάς από τους οποίους θα τροφοδοτηθεί η τηλεθέρμανση.

Κλείνοντας την αναφορά σε ένα πραγματικά πολύ σημαντικό για μας έργο και θεωρώ ότι θα μπορούσε ν' αποτελέσει παράδειγμα και για άλλες περιοχές, θα κλείσω με τα κοινωνικά οφέλη του έργου. Άμεσα εξυπηρετούμενος πληθυσμός 1330 νέα υπό σύνδεση κτίρια δηλαδή 3817 νοικοκυριά ή 11.000 άτομα.

Ασφαλής τροφοδοσία θερμότητας στα 13.000 συνδεδεμένα νοικοκυριά. Εξοικονόμηση ενέργειας και κόστους θέρμανσης που υπερβαίνει

τα 500€ ανά έτος για κάθε νοικοκυριό σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος πετρελαίου τουλάχιστον.

Απασχόληση – διατήρηση και ενίσχυση των θέσεων εργασίας στη Δημοτική Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης. Απασχόληση στην κατασκευή των έργων διότι το κόστος εργασίας συμμετέχει κατά 35% περίπου στο συνολικό κόστος του έργου.

Τα οικονομικά οφέλη τα έχω αναφέρει και πριν αναλυτικά. Δεν θα ήθελα να τα αναφέρω και πάλι να σας κουράσω. Και τέλος θα ήθελα να πω ότι η ανάπτυξη τοπικών ενεργειακών συστημάτων από την Αυτοδιοίκηση σε όφελος των τοπικών κοινωνιών, δικαιώνει τον αναπτυξιακό ρόλο και την ευθύνη των Δήμων στη κοινωνική και οικονομική εξέλιξη της χώρας μας.

Ιδιαίτερα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης συστήματα όπως η τηλεθέρμανση αποτελούν ισχυρό αντίβαρο για την βιωσιμότητα των κοινωνιών μας.

Το εγχείρημα του Δήμου Εορδαίας που βέβαια υπάρχει και στον Δήμο Κοζάνης στον διπλανό Δήμο για την υλοποίηση και ανάπτυξη του συστήματος τηλεθέρμανσης, επαληθεύει όλους τους στόχους που τέθηκαν. Το έργο αποτελεί μια από τις πρώτες μεγάλες επενδύσεις της χώρας, στα πλαίσια του ΕΣΠΑ.

Η συνεργασία της πολιτικής ηγεσίας και των υπηρεσιών του ΥΠΕΚΑ με τον Δήμο, σε κάθε στάδιο υλοποίησης του έργου υπήρξε υποδειγματική και αποτελεί παράδειγμα που μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε ώστε να προσφέρουμε λύσεις και διεξόδους.

Τους επόμενους μήνες που το έργο θα λειτουργεί, θα αποδοθεί ολοκληρωμένη στην κοινωνία της Εορδαίας, μια νέα μεγάλη υποδομή που μας κάνει όλους υπερήφανους. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Δήμαρχο. Την συγχαίρουμε για όλες αυτές τις προσπάθειες και όλο αυτό το έργο που έχει γίνει. Πραγματικά το παρακολουθήσαμε και εμείς από κοντά όλη αυτή την μαραθώνια διαδικασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να εγκρίνει αυτό το καθεστώς ενίσχυσης η οποία κράτησε πάνω από ένα χρόνο, αλλά τώρα είμαστε περισσότερο αισιόδοξοι με τα επόμενα έργα, διότι έχει ανοιχτεί ένας δρόμος και ελπίζουμε ότι θα είναι πολύ πιο σύντομη η διαδικασία πλέον και έχουμε

και την εμπειρία όσον αφορά το θέμα της κατασκευής, της λειτουργίας κλπ της Πτολεμαΐδας.

Θα πάμε τώρα στον επόμενο ομιλητή που είναι κάτι αρκετά διαφορετικό. Είναι τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία. Υπάρχουν δυνατότητες χρηματοδότησης έργων από το πρόγραμμα JESSICA το οποίο χρηματοδοτεί το ΕΠΠΕΡΑΑ με κάποιο κονδύλι και θα μας παρουσιάσουν τώρα ο κ. Κωνσταντίνος Σταυρίδης από την Εθνική Τράπεζα και ο κ. Χρήστος Καλαντζής από την PLANET την πρωτοβουλία και τις δυνατότητες που δίνει αυτή η πρωτοβουλία JESSICA.

Κ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ: Καλησπέρα σας. Ευχαριστούμε πάρα πολύ το Υπουργείο και την ΕΠΠΕΡΑΑ που μας έδωσε την ευκαιρία να σας παρουσιάσουμε απόψε την νέα δραστηριότητα η οποία αναπτύσσεται στη χώρα, για την χρηματοδότηση έργων αστικής ανάπτυξης στα οποία εντάσσονται βεβαίως και έργα τα οποία αφορούν το περιβάλλον, την ρύπανση και την ενέργεια.

Είμαι ειδικός σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας και έχω δίπλα μου τον κ. Χρήστο Καλαντζή που είναι από την PLANET.

Η Εθνική Τράπεζα έχει αναλάβει μέσω ενός διαγωνισμού που διεξήχθη πέρσι την διαχείριση ορισμένων από τα ταμεία αστικής ανάπτυξης που ιδρύθηκαν στην Ελλάδα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας JESSICA.

Φαντάζομαι ότι είστε καταρχήν σε γενικές γραμμές έστω ενήμεροι αυτής της πρωτοβουλίας, σε κάθε περίπτωση ο κ. Καλαντζής ο συνεργάτης μας θα σας το αναπτύξει με λεπτομέρειες ώστε να δοθεί και μια ευκαιρία για να γίνει ενδεχομένως και κάποια συζήτηση.

Εκείνο που ήθελα να σας πω εγώ, είναι ότι η Εθνική Τράπεζα έχει από τα 258 εκατομμύρια τα οποία έχουν διατεθεί από το ΕΣΠΑ στο πρόγραμμα JESSICA στην Ελλάδα διαχειρίζεται τα 75, τα οποία αφορούν την περιφέρεια Αττικής, τη περιφέρεια Ιονίων Νήσων και Δυτικής Ελλάδος και το πρόγραμμα του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Θα προσπαθήσουμε να εστιάσουμε στο πρόγραμμα του ΕΠΠΕΡΑΑ, σήμερα και θα ήθελα να πω ότι προσβλέπουμε στη συνεργασία όλων σας διότι αντιλαμβάνομαι ότι στο ακροατήριο υπάρχουν εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τις περιφέρειες στις οποίες αναπτύσσεται το πρόγραμμα αυτό και από Δήμους και από άλλους φορείς, ώστε να

μπορέσουμε να δημιουργήσουμε σωστά project τα οποία θα απορροφήσουν τα χρήματα μέσα στο σύντομο χρονικό διάστημα το οποίο έχει τεθεί σαν προθεσμία και αυτό είναι το τέλος του 2015 και ελπίζουμε ότι εάν καταφέρουμε να το πάμε γρήγορα το Υπουργείο και οι Περιφέρειες θα έχουν την ευχαρίστηση να το ενισχύσουν και οικονομικά με νέα κεφάλαια.

Αν θέλετε ο κ. Καλαντζής να σας παρουσιάσει τα βασικά σημεία του JESSICA και μετά είμαστε στη διάθεσή σας για οτιδήποτε θέλετε.

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Καλησπέρα σας. Η Κοινοτική πρωτοβουλία JESSICA είναι ένα νέο χρηματοδοτικό εργαλείο που θεσπίστηκε για πρώτη φορά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, με την λογική αυτή επομένως πολύ πιθανόν να μην είναι εξοικειωμένη στον ίδιο βαθμό όλοι οι παρευρισκόμενοι με το τι αφορά η πρωτοβουλία και τι ενισχύει η πρωτοβουλία JESSICA, άρα στη σημερινή μας παρουσίαση, έχουμε προβλέψει δυο αρχικά κεφάλαια στα οποία στο μεν πρώτο θα πούμε ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της πρωτοβουλίας JESSICA.

Στη συνέχεια θ' αναφερθούμε πώς έχει προγραμματιστεί να εφαρμοστεί στην Ελλάδα η πρωτοβουλία JESSICA και τι ενέργειες έχουν γίνει για την εφαρμογή της μέχρι σήμερα.

Στη συνέχεια θα περάσουμε στο κυρίως μέρος της παρουσίασης που αφορά τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης JESSICA τα οποία έχει αναλάβει να διαχειριστεί η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας και θα επικεντρωθούμε βέβαια κυρίως στο Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη» το οποίο μας αφορά και θα παρουσιάσουμε κάποια βασικά σημεία της πρόσκλησης την οποία αυτή τη στιγμή ετοιμάζει η Εθνική Τράπεζα, προκειμένου αφού εγκριθεί από το Επενδυτικό Συμβούλιο του Ταμείου Χαρτοφυλακίου JESSICA να δημοσιευθεί και επομένως ν' αρχίσει η υποβολή προτάσεων προς χρηματοδότηση.

Ξεκινώντας λοιπόν πάμε να δούμε τι είναι η πρωτοβουλία JESSICA.

JESSICA καταρχάς είναι το αγγλικό ακρωνύμιο της φράσης Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas και είναι μια πρωτοβουλία η οποία αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Η πρωτοβουλία JESSICA δίνει στα κράτη – μέλη τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν πόρους των διαρθρωτικών ταμείων με την μορφή όμως επιστρεπτέων χρηματοδοτήσεων σε έργα που προάγουν βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

Δηλαδή η πρωτοβουλία JESSICA δεν είναι μια νέα πηγή χρηματοδότησης. Η πηγή χρηματοδότησης την οποία αξιοποιεί είναι οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων.

Απλώς είναι ένα ειδικό χρηματοδοτικό εργαλείο που αξιοποιεί τους πόρους των διαρθρωτικών ταμείων με ένα διαφορετικό τρόπο, όπως θα δούμε στη συνέχεια.

Σ' αυτό το διάγραμμα μας βοηθάει να δούμε ποια είναι η διαδρομή των πόρων στην πρωτοβουλία JESSICA. Αρχίζοντας από το πάνω μέρος του σχήματος βλέπουμε ότι οι πόροι διοχετεύονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω των διαρθρωτικών ταμείων στα κράτη – μέλη ή στις περιφέρειες και συγκεκριμένα στις διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων του κάθε κράτους – μέλους.

Στη συνέχεια υπάρχουν δυο εναλλακτικές διαδρομές. Οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων είτε θα διοχετευθούν σε ένα ταμείο συμμετοχών, είτε απευθείας από την Διαχειριστική Αρχή θα μεταβιβαστούν στα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης που όπως θα δούμε είναι ο πυρήνας της λειτουργίας της πρωτοβουλίας JESSICA.

Σε κάθε περίπτωση λοιπόν τα χρήματα φθάνουν στα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης, τα χρήματα των Διαρθρωτικών Ταμείων, είτε κατευθείαν από τις Διαχειριστικές Αρχές, ή μέσω ενός ταμείου συμμετοχών και ποια τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης έχουν στη διάθεσή τους αυτά τα χρήματα προκειμένου να χρηματοδοτήσουν, να επενδύσουν με την μορφή συμμετοχής σε μετοχικό κεφάλαιο χορήγησης δανείων ή εγγυήσεων, σε έργα αστικής ανάπτυξης που περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης περιοχών.

Επίσης βλέπουμε εδώ σ' αυτό το σχήμα ότι εκτός από τους πόρους των διαρθρωτικών ταμείων στα έργα αστικής ανάπτυξης που θα επιλεγούν για χρηματοδότηση από το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης, είναι δυνατόν να διοχετευθούν πρόσθετοι πόροι από την λεγόμενη μόχλευση.

Πόροι οι οποίοι μπορούν να προέρχονται, είτε από δάνεια εμπορικών τραπεζών, είτε από συμμετοχές του ιδιωτικού τομέα.

Και βέβαια βλέπετε ότι υπάρχει αυτό που είπατε, οι ενισχύσεις αυτές είναι επιστρεπτές υπάρχει ανακύκλωση των πόρων, τα έργα αυτά πρέπει να έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα, επομένως κατά την λειτουργία τους, μετά την ολοκλήρωσή τους κατά τη λειτουργία τους θα έχουν έσοδα και μέρος των εσόδων θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την αποπληρωμή της χρηματοδότησης την οποία έλαβαν από το ταμείο αστικής ανάπτυξης.

Αυτή λοιπόν είναι η λογική της λειτουργίας της πρωτοβουλίας JESSICA και των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης. Άρα τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης σύμφωνα με το κανονισμό των Διαρθρωτικών Ταμείων είναι Ταμεία που επενδύουν σε συμπράξεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ή σε άλλα έργα που περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

Τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης τα διαχειρίζονται σχήματα τραπεζικού ή ιδιωτικού τομέα και αξιοποιούν την εμπειρία που έχουν σε θέματα χρηματοοικονομικής τεχνικής και διαχειριστικής υποστήριξης και τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης επιλέγονται μέσα από μια διαδικασία αστικής πρόσκλησης – εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Όπως είπαμε είναι ο πυρήνας λειτουργίας της πρωτοβουλίας JESSICA. Ας δούμε στη συνέχεια κάποιες ενδεικτικές παρεμβάσεις έργων αστικής ανάπτυξης, τα οποία θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από την πρωτοβουλία JESSICA. Οι δράσεις αυτές είναι ενδεικτικές, σύμφωνα με το Κανονισμό το μόνο που απαιτείται είναι τα έργα να περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένα σχέδια αστικής ανάπτυξης.

Οι τομείς που θα δούμε είναι ενδεικτικοί, δεν είναι περιοριστικοί. Θα μπορούσαν επομένως να είναι έργα που θα αφορούν αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων μεταφορών, ύδρευσης, αποχέτευσης, διαχείρισης απορριμμάτων και ενέργειας, προώθησης ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, για τουρισμό και άλλες αειφόρους χρήσης, επαναξιοποίηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών εκτάσεων, δημιουργία χώρων γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προώθηση οικονομίας της γνώσης, μέσω δημιουργίας πανεπιστημιακών κτιρίων και άλλων εξειδικευμένων

εγκαταστάσεων. Ενίσχυση ενεργειακής απόδοσης και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, βελτίωση κοινωνικής ενσωμάτωσης και ενίσχυσης της κινητικότητας, κάποιοι ενδεικτικοί τομείς έργων που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από την πρωτοβουλία JESSICA.

Ποια είναι τα οφέλη από την πρωτοβουλία JESSICA. Έχουμε ανακύκλωση των πόρων, όπως είπαμε οι ενισχύσεις είναι επιστρεπτές, άρα μετά την υλοποίηση των έργων κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους οι πόροι θα επιστραφούν στο Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης οπότε υπάρχει η δυνατότητα είτε να επαναχρησιμοποιηθούν για τον ίδιο σκοπό, είτε να επανέλθουν σαν πόροι του κράτους – μέλους για να τους αξιοποιήσει όπως νομίζει καλύτερα.

Άλλο σημαντικό στοιχείο είναι αυτό που είπαμε σχετικά με την μόχλευση, δηλαδή εκτός από τους πόρους του Ταμείου προστίθενται και πόροι από δανεισμό από εμπορικές τράπεζες, ή από συμμετοχές του ιδιωτικού τομέα, επομένως αυξάνονται οι συνολικά διαθέσιμοι πόροι του Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης προκειμένου να επενδυθούν σε έργα.

Ευελιξία. Πρωτοβουλία JESSICA επιτρέπει την χρηματοδότηση κάτω από διαφορετικές μορφές όπως είναι συμμετοχή, όπως είπαμε συμμετοχικό κεφάλαιο δάνεια ή εγγυήσεις και πρόσθετη τεχνογνωσία και δημιουργικότητα με την αξιοποίηση της εμπειρίας του τραπεζικού και του ιδιωτικού τομέα.

Πάμε να δούμε πώς είναι τώρα και τι έχει γίνει για την εφαρμογή της πρωτοβουλίας JESSICA μέχρι στιγμής στην Ελλάδα. Τον 7^ο του 2010 υπογράφηκε η σύμβαση χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ελληνικής Δημοκρατίας και τον 9^ο του 2010 εκδόθηκε η ΚΥΑ για την σύσταση του Ταμείου Χαρτοφυλακίου με την επωνυμία Ταμείο Κεφαλαίου JESSICA δηλαδή είδαμε σε σχέση με το σχήμα που είχαμε δει στην αρχή η Ελλάδα επέλεξε να δημιουργήσει ένα Ταμείο Συμμετοχών του οποίου τη διαχείριση ανέθεσε στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Στη συνέχεια η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων τον Μάρτιο του 2011, δημοσίευσε μια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκειμένου να επιλέξει τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης. Η προθεσμία έληξε τον 5^ο του 2011 και το καλοκαίρι του 2011 ολοκληρώθηκε η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων και στα τέλη του προηγούμενου έτους αρχές του

τρέχοντος, υπογράφηκαν οι επιχειρησιακές συμφωνίες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με τις επιλεγείσες τράπεζες που θα λειτουργήσουν τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης και επομένως αυτή τη περίοδο είναι το πρώτο διάστημα λειτουργίας των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης τα οποία έχουν μια προθεσμία μέχρι 30.6.2015 να επενδύσουν τα χρήματα τα οποία θα τους μεταβιβαστούν σε έργα αστικής ανάπτυξης.

Ας δούμε ποια είναι τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης στην Ελλάδα. Καταρχάς έχουμε 12 Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης τα οποία έχουν περιφερειακή διάσταση. Αφορούν δηλαδή 12 από τις 13 περιφέρειες της χώρας. Δεν έχει συνεισφέρει χρήματα για δημιουργία Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης μόνο η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Επομένως έχουν αντληθεί οι πόροι συνολικά 248 εκατομμυρίων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και έχουν εκχωρηθεί στα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης προκειμένου να χρηματοδοτήσουν έργα Αστικής Ανάπτυξης.

Αυτά είναι τα 12 Περιφερειακά Ταμεία και υπάρχει μόνο ένα Τομεακό. Στην επόμενη διαφάνεια φαίνονται οι τράπεζες οι οποίες έχουν αναλάβει την διαχείριση των 12 Περιφερειακών Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος έχει αναλάβει τις περιφέρειες Ιονίων Νήσων, Δυτικής Ελλάδας και Αττικής. Εκτός λοιπόν των 12 αυτών Περιφερειακών Ταμείων υπάρχει και ένα Ταμείο το οποίο είναι Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης τομεακού χαρακτήρα που χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη».

Σ' αυτό δεν είναι επιλέξιμες όλες οι περιφέρειες της χώρας επειδή χρηματοδοτείται και αυτό από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Είναι επιλέξιμες μόνο οι 8 περιφέρειες σύγκλησης. Δηλαδή Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Ήπειρος, Θεσσαλία, Ιόνια, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο και Κρήτη.

Οι πόροι έχουν αντληθεί από τον άξονα προτεραιότητας 6 του ΕΠΠΕΡΑΑ και επομένως υπάρχει η υποχρέωση , αυτή ουσιαστικά είναι η διαφορά του Τομεακού Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης από τα Περιφερειακά, υπάρχει λοιπόν η υποχρέωση τα έργα αστικής ανάπτυξης να συμβάλουν στους στόχους του άξονα προτεραιότητας 6 και συγκεκριμένα να συμβάλουν στην προστασία του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος.

Εδώ θα υπάρχει μια κατηγορία ενδεικτικών δράσεων οι οποίες θα είναι επιλέξιμες. Θα οριστικοποιηθούν σε συνεργασία με την Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος, έργα τα οποία εκτιμάμε ότι με την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας θα είναι επιλέξιμα, θα είναι έργα που αφορούν βιοκλιματικές αστικές αναπλάσεις ανοιχτών χώρων σε συνδυασμό με κάποιες χρήσεις που θα μπορούν να κάνουν αυτά τα έργα ανταποδοτικά.

Χρήσεις που θα σχετίζονται με αναψυχή, αθλοπαιδιές και ενδεχόμενες τουριστικές ή πολιτιστικές δραστηριότητες. Μια άλλη κατηγορία παρεμβάσεων ενδεχόμενα να είναι παρεμβάσεις οι οποίες αφορούν ενεργειακή αναβάθμιση της απόδοσης κτιρίων ή εγκαταστάσεων ή δημοτικού φωτισμού και επίσης μια άλλη ενδεικτική κατηγορία πράξεων θα μπορούσε να είναι έργα που αφορούν έλεγχο και περιορισμό της κυκλοφορίας στα κέντρα πόλεων με τη δημιουργία ενδεχόμενα σταθμών στάθμευσης στις εισόδους των πόλεων.

Πάμε να δούμε τώρα ποιοι είναι οι πόροι και οι μορφές χρηματοδότησης των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης και του Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης του ΕΠΠΕΡΑΑ. Υπάρχουν όπως είπαμε δυο πηγές των πόρων. Η βασική πηγή είναι οι πόροι οι οποίοι έχουν δοθεί από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Αυτοί θα συνεισφέρουν στο 70% των έργων. Υπό δυο διαφορετικές μορφές είναι δυνατόν να συνεισφέρουν, είτε με την μορφή δανειακών κεφαλαίων, είτε με την μορφή συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών που θα υλοποιήσουν και θα αναλάβουν την λειτουργία και την εκμετάλλευση των έργων. Αυτό είναι το 70%, επομένως είναι τα 10 εκατομμύρια που έχουν δοθεί από το ΕΠΠΕΡΑΑ.

Υπάρχει υποχρέωση να μοχλευθεί ένα επιπλέον ποσό το οποίο θα πρέπει να είναι τουλάχιστον το 30% του προϋπολογισμού κάθε έργου. Αυτό το ποσό θα μπορεί να προέλθει από δυο διαφορετικές πηγές. Η μια είναι, ίδια κεφάλαια του φορέα υλοποίησης και η άλλη πηγή μπορεί να είναι τραπεζικά δάνεια με εμπορικούς όμως όρους αυτή τη φορά.

Έτσι μ' αυτόν τον τρόπο θα μοχλευθεί για το ΕΠΠΕΡΑΑ ένα επιπλέον ποσό 4,2 εκατομμυρίων ευρώ με συνέπεια το συνολικό ποσό που τελικά είναι διαθέσιμο προς χρηματοδότηση έργων μέσω του Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης του ΕΠΠΕΡΑΑ να φθάνει τα 14,2 εκατομμύρια ευρώ.

Τώρα οι όροι χρηματοδότησης του δανείου που θα δοθεί από το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης θα είναι ευνοϊκότεροι των όρων που ισχύουν στην ελεύθερη τραπεζική αγορά και θα είναι τέτοιοι ώστε να καθιστούν την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων αποδεκτή υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

Επομένως στην πρόσκληση στην οποία θα βγει δεν θα είναι καθορισμένο το επιτόκιο του δανείου JESSICA αλλά θα καθορίζεται ανάλογα με τα χρηματοοικονομικά χαρακτηριστικά του κάθε έργου με σκοπό να το καταστήσει ελκυστικό προς υλοποίηση.

Θα προχωρήσουμε, να δούμε τώρα στη συνέχεια κάποια βασικά χαρακτηριστικά της πρόσκλησης για χρηματοδότησης έργων η οποία είναι στην τελική φάση επεξεργασίας αυτή τη περίοδο και θα υποβληθεί άμεσα προς έγκριση από το Επενδυτικό Συμβούλιο, επομένως θα ήταν καλό όλα αυτά που θα δούμε από εδώ και πέρα να τα δούμε μ' αυτή την διάσταση ότι τελούν ακόμα υπό έγκριση.

Πάμε να δούμε ποιες είναι οι επιλέξιμες περιοχές παρέμβασης. Προφανώς είναι οι οκτώ περιφέρειες σύγκλισης και συγκεκριμένα είναι, αστικά κέντρα σ' αυτές τις οκτώ περιφέρειες σύγκλισης, τα οποία είτε έχουν πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους είτε είναι πρωτεύουσες νομών.

Δυνητικοί δικαιούχοι. Είναι δημόσιοι φορείς, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιχειρήσεις τους, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ιδιωτικοί φορείς, ή σχήματα σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που μπορεί να προέλθει ένας ιδιώτης δηλαδή μπορεί να προέλθει από μια διαδικασία διαγωνιστική που θα επιλέξει ο δημόσιος φορέας είτε μέσω ΣΔΙΤ είτε μέσω μιας σύμβασης παραχώρησης.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών δεδομένου ότι πρόκειται για πόρους των διαρθρωτικών ταμείων είναι οι γνωστοί κανόνες επιλεξιμότητας όπως τους ξέρετε και ισχύουν κανονικά και για τα έργα που εκτελούνται με εκατό τοις εκατό δημόσια χρηματοδότηση. Και η πρόσκληση την οποία σχεδιάζουμε να δημοσιεύσουμε θα είναι ανοιχτή μέχρι να εξαντληθούν οι διαθέσιμοι πόροι του ταμείου.

Στη συνέχεια υπάρχει ένα σχήμα το οποίο μας δείχνει πώς θα είναι τα βήματα της διαδικασίας αξιολόγησης των προτάσεων, με το που θα

δημοσιευθεί λοιπόν η πρόσκληση οι δυνητικοί δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν προτάσεις προς χρηματοδότηση στην Εθνική Τράπεζα ως Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Η Εθνική Τράπεζα θα αξιολογήσει τις προτάσεις που δέχεται με σειρά προτεραιότητας σε δυο στάδια. Στο πρώτο στάδιο θα δει εάν πληρούν κάποια κριτήρια αποκλεισμού. Στη συνέχεια θα βαθμολογήσει τις προτάσεις με βάση κάποια βαθμολογούμενα κριτήρια και εάν συγκεντρώσουν πάνω από ένα βαθμό, γίνονται αποδεκτές, επομένως οι προτάσεις, οι φορείς μάλλον των προτάσεων πια έχουν την υποχρέωση να ωριμάσουν να εκτελέσουν όλες τις απαραίτητες ενέργειες που επιμένουν να ωριμάσουν τα έργα τα οποία έχουν προτείνει.

Η Εθνική Τράπεζα θα ελέγξει, αφού ορίσει για κάθε έργο ανάλογα με τα δικά του χαρακτηριστικά τις απαιτούμενες ενέργειες ωρίμανσης θα ελέγξει κατόπιν εάν ολοκληρώθηκαν και τότε ολοκληρώθηκαν αυτές οι ενέργειες ωρίμανσης και στη συνέχεια ή ταυτόχρονα οι δυνητικοί δικαιούχοι θα υποβάλουν και το τελικό αναλυτικό επιχειρηματικό σχέδιο προκειμένου η Εθνική Τράπεζα να πραγματοποιήσει την χρηματοοικονομική αξιολόγηση και στο βαθμό που είναι θετική η αξιολόγηση αυτή, να εγκριθεί η χρηματοδότηση και να υπάρξει η δέσμευση των πόρων.

Αυτά είναι τα βήματα της διαδικασίας. Μπορούμε να δούμε και δυο τρεις λεπτομέρειες, πώς περίπου, τι θα αφορά η αξιολόγηση κάθε σταδίου. Στο πρώτο λοιπόν στάδιο τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να πληροί σωρευτικά ένα έργο για να χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης είναι αυτά που βλέπουμε.

Δηλαδή το έργο θα πρέπει να περιλαμβάνεται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αστικής ανάπτυξης, να συμβάλει στο γενικό στόχο του άξονα προτεραιότητας έξι δηλαδή στην προστασία του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος. Να είναι ώριμο τουλάχιστον σε επίπεδο τεχνικής προμελέτης. Να έχει χαμηλότερη κερδοφορία απ' ότι συνήθως απαιτείται στην αγορά, με αποτέλεσμα να μην είναι βιώσιμο και ελκυστικό χωρίς την στήριξη από την χαμηλή χρηματοδότηση την ευνοϊκή χρηματοδότηση του Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης. Και στο σχέδιο χρηματοδότησής του να προβλέπεται χρήση ιδίων και δανειακών κεφαλαίων σε ποσοστό 30% του προϋπολογισμού του έργου.

Εδώ είναι κάποια από τα κριτήρια στα οποία τα έργα που θα περάσουν από την πρώτη φάση θα βαθμολογηθούν. Υπάρχουν ομάδες κριτηρίων. Η πρώτη αφορά την αξιοπιστία του φορέα και του επιχειρηματικού σχεδίου, δηλαδή πόσο καλά είναι τεκμηριωμένο το επιχειρηματικό σχέδιο, με πόσα ίδια κεφάλαια θα συνεισφέρει στο έργο ο φορέας, η εμπειρία του, ποια είναι η εμπειρία του φορέα υλοποίησης και λειτουργίας του έργου.

Κριτήρια σε σχέση με την τεχνική ωριμότητα. Διασφάλιση του ακινήτου επί του οποίου θα υλοποιηθεί η επένδυση, το έργο. Θέματα ολοκλήρωσης αδειών και εγκρίσεων. Εκπόνηση μελετών και τευχών δημοπράτησης. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, πόσο έγκαιρα δηλαδή μπορεί να υλοποιηθεί εντός των προθεσμιών του προγράμματος το έργο. Κίνδυνοι από την υλοποίησή τους τεχνικοί και χρηματοοικονομικοί και περιβαλλοντικά οφέλη από μείωση ενεργειακής κατανάλωσης, μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακος και αστική βελτίωση αστικού περιβάλλοντος.

Στη συνέχεια οι ενέργειες ωρίμανσης που θα πρέπει να ολοκληρωθούν είναι οι εξής: για μεν τα έργα τα οποία θα υλοποιηθούν σε δημόσια έργα δηλαδή η υλοποίησή τους και η εκμετάλλευσή τους θα γίνει από δημόσιους φορείς θα πρέπει να έχει εκπονηθεί το σύνολο των μελετών εφαρμογής, να έχουν ετοιμαστεί τα τεύχη δημοπράτησης και να έχει εξασφαλιστεί το σύνολο των απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων, για δε τα έργα που θα γίνει επιλογή από τους φορείς υλοποίησης να υλοποιηθούν μέσω συμπράξεων δημόσιου ιδιωτικού τομέα ή μέσω συμβάσεων παραχώρησης θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η επιλογή του ιδιώτη και να έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις.

Κατά τη χρηματοοικονομική αξιολόγηση θα ελεγχθεί η φερεγγυότητα και η αξιοπιστία του φορέα, ειδικά σε περιπτώσεις που προβλέπεται ιδιωτικός φορέας θα ελεγχθεί η νομιμότητα της διαδικασίας επιλογής του και η δυνατότητά του να συνεισφέρει τα προτεινόμενα ιδιωτικά κεφάλαια και βέβαια θα εξεταστεί σε κάθε περίπτωση η βιωσιμότητα του προτεινόμενου αναλυτικού επιχειρηματικού σχεδίου.

Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης υπογράφεται η σύμβαση χρηματοδότησης με τον φορέα του έργου.

Ολοκληρώνοντας να πούμε και ποιες είναι οι επόμενες ενέργειες για την εφαρμογή της πρωτοβουλίας JESSICA και ειδικά για το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης του ΕΠΠΕΡΑΑ. Αναμένουμε ότι μέσα στο μήνα που τρέχουμε το Μάρτιο θα εγκριθεί από το Επενδυτικό Συμβούλιο του Ταμείου Χαρτοφυλακίου JESSICA η πρόσκληση με σκοπό να δημοσιευτεί από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας τον Απρίλιο και επομένως να αρχίσει η υποβολή προτάσεων με σκοπό όπως είπαμε την απορρόφηση των πόρων μέχρι 30/6/2015.

Η Εθνική Τράπεζα το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης είναι στη διάθεσή σας να συζητήσει μαζί σας και να δώσει οποιοσδήποτε διευκρινίσεις θέλετε ή να σας βοηθήσει στον εντοπισμό έργων που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης του ΕΠΠΕΡΑΑ όλο αυτό το διάστημα και εννοείται βέβαια και πολύ περισσότερο από τη στιγμή που θα δημοσιευτεί πρόσκληση. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τους κυρίους Σταυρίδη και Καλαντζή για την αναλυτική αυτή ενημέρωση όσον αφορά την πρωτοβουλία JESSICA. Τα Ταμεία έχουν τα δικά τους χαρακτηριστικά δεν επιχορηγούν αλλά δανείζουν χρήματα, τα οποία ανακυκλώνουν στη συνέχεια, έχουν όμως κι ένα σημαντικό πλεονέκτημα που είναι η δυνατότητα να υποβάλλει κανείς πρόταση όπως είναι έτοιμος. Κατά συνέπεια δεν έχουν τις προθεσμίες που βάζουμε εμείς, ανοίγουμε μια πρόσκληση μέχρι τότε άρα θα πρέπει να γίνουν όλα τα πράγματα μέχρι εκείνη τη στιγμή, οι μελέτες οι προϋποθέσεις και τα λοιπά. Κατά συνέπεια είναι μια πηγή χρηματοδότησης κι αυτή, σημαντική κατά τη γνώμη μου για τους ΟΤΑ και σε σχέση με τα χρήματα τα οποία δίνουμε εμείς σε αυτή τη δράση.

Εάν έχετε ερωτήσεις για την παρουσίαση αυτή του JESSICA αλλά και για την προηγούμενη για τις τηλεθερμάνσεις, σας ακούμε έχετε τον λόγο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ας τα ακούσουν και οι λοιποί σύνεδροι. Γνωρίζω ότι η Αναπτυξιακή Κοζάνης μαζί με τη ΔΕΗ έκανε ένα πείραμα και καλλιέργησε κάπου 6.000 στρέμματα αγριοαγκινάρα τα οποία τα χρησιμοποίησε για καύση ταυτόχρονα με το λιγνίτη. Μείωσε τους ρίπους, έδωσε χρήματα στους αγρότες και τα λοιπά.

Θα ήθελα να το υπενθυμίσω στην κα Δήμαρχο, είναι το καλύτερο που θα μπορούσε να κάνει ούτως ώστε να αντικαταστήσει την εφεδρεία του πετρελαίου και να δώσει στον εαυτό της άνετα τη δυνατότητα να επανεκλεγεί. Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει άλλη ερώτηση; Παρακαλώ.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Για το πρόγραμμα JESSICA θα ήθελα να ρωτήσω για τις αστικές αναπλάσεις ανοιχτών χώρων που προβλέπεται. Μπορείτε να αναφέρετε ένα παράδειγμα πως μπορούν να συμμετέχουν ιδιωτικά κεφάλαια σε ένα τέτοιο σχέδιο παραδείγματος χάριν σε μια ανάπλαση παραλιακού μετώπου. Πως μπορεί να κινητοποιήσει κανείς και να προσελκύσει ιδιωτικά κεφάλαια;

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Ευχαριστούμε για την ερώτηση. Νομίζω θίγει ένα πολύ σημαντικό σημείο σε όλη τη φιλοσοφία του JESSICA. Κατ' αρχήν η εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα συνήθως συνδυάζεται με την ανταποδοτικότητα του έργου, το οποίο αποτελεί ένα πολύ ουσιαστικό κριτήριο επιλεξιμότητας ενός έργου για το JESSICA. Διότι όπως είπε ο κ. Χατζηπαραδείσης δεν είναι δωρεάν επιχορήγηση, είναι επιστρεπτέα χρηματοδότηση.

Θα έλεγα ότι στο παράδειγμα που αναφέρατε η ανάπλαση ενός παραλιακού μετώπου και η ανάπτυξή του μπορεί να περιλαμβάνει πάρα πολλές δραστηριότητες οι οποίες δημιουργούν έσοδα, όχι πολύ μεγάλα η κάθε μια από αυτές, αλλά μπορούν συμποσούμενα όλα μαζί να έχουν μία δυνατότητα εξόφλησης της χρηματοδότησης που δίδεται.

Παραδείγματος χάριν δεν ξέρω βέβαια σε ποιο θαλάσσιο μέτωπο αναφέρεστε, αλλά φαντάζομαι αν μιλάμε για πόλεις παραθαλάσσιες...

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Η Καλαμάτα παραδείγματος χάριν στο λιμάνι της Καλαμάτας μια ανάπλαση εκεί.

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Πρέπει να ομολογήσω ότι έχω πολλά χρόνια να έρθω στην Καλαμάτα και είναι κρίμα, αλλά εν πάση περιπτώσει, θα αναφερθώ γενικά. Εκεί μέσα μπορούν να ενταχθούν δραστηριότητες όπως καταφύγιο σκαφών, μαρίνες, πλαζ, χώροι αναψυχής, χώροι εστίασεως, χώροι αθλήσεως. Αυτά τα πράγματα εν τινι μέτρω μπορούν να προσελκύσουν ιδιωτικά κεφάλαια και ιδιωτικό ενδιαφέρον να λειτουργήσουν και να είναι αποδοτικά.

Αν μου επιτρέψετε έχω και μια παρατήρηση – συμπλήρωση της εισαγωγικής παρατήρησης του κ. Χατζηπαραδείση, για να μην δοθεί μια λάθος εντύπωση. Ναι μεν αυτή τη στιγμή όπως έχουμε σκεφτεί και προτείνουμε εμείς την πρόσκληση, η πρόσκληση θα είναι ανοιχτή αυτό μέλλει τελικά να αποφασιστεί σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Κεντρική Επιτροπή του JESSICA για την Ελλάδα, αλλά επειδή τα χρονικά περιθώρια είναι πολύ περιορισμένα, εκ των πραγμάτων ο χρόνος για να υποβληθεί και να εξεταστεί μια πρόταση δεν είναι άπειρος.

Θα έλεγα ότι επειδή εμφανίστηκε στα κριτήρια, αλλά ένα από τα βασικά κριτήρια επιλογής ενός έργου έναντι άλλων, είναι η δυνατότητά του να έχει ολοκληρωθεί και να έχει απορροφήσει τα κεφάλαια τα οποία θα διατεθούν μέχρι τις 30/6/2015. Άρα αν τα έργα αυτά έχουν κατά μέσο όρο ένα έως δύο χρόνια υλοποίησης, θα έλεγα αν είναι κάπως σοβαρού μεγέθους έργα πρέπει να μιλάμε τουλάχιστον για δυο χρόνια υλοποίησης, αντιλαμβάνεστε ότι τα πραγματικά χρονικά περιθώρια είναι πολύ περιορισμένα.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Για το ίδιο θέμα για το πρόγραμμα JESSICA. Όταν λέμε ότι είναι επιστρεπτέα η χρηματοδότηση αναφερόμαστε στο 70% προφανώς. Αυτό έχει ένα χρονικό ορίζοντα που πρέπει να επιστραφεί; Αυτό είναι η μία ερώτηση. Και η δεύτερη ερώτηση αφορά τα ιδιωτικά κεφάλαια. Είναι υποχρεωτικό να υπάρχει συμμετοχή των ιδιωτικών κεφαλαίων κατά τη φάση υλοποίησης του σχεδίου, ή το σχέδιο μπορεί να προβλέπει ότι η ανταποδοτικότητα θα εξασφαλιστεί με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα; Για παράδειγμα, το να δημοπρατήσεις κάποια κομμάτια των αστικών αναπλάσεων για να τα εκμεταλλευτεί κάποιος ιδιώτης, αφού το υλοποιήσει και μετά.

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Μάλιστα. Κατ' αρχήν ας αρχίσουμε από την αρχή τα ερωτήματα. Πρώτον όσον αφορά τι θα επιστραφεί. Οποσδήποτε θα επιστραφούν τα κεφάλαια JESSICA, δηλαδή το δάνειο το οποίο θα δοθεί από κεφάλαια JESSICA. Επίσης θα επιστραφεί και το δάνειο που θα προέλθει από τραπεζικά κεφάλαια με εμπορικούς όρους. Και τρίτον, ανάλογα με τον φορέα ο οποίος επενδύει στο έργο, θα επιστραφεί ή θα έχει μια απόδοση και ίδια συμμετοχή.

Ο χρονικός ορίζοντας εξαρτάται κυρίως από τη φύση του έργου. Αλλά αντιλαμβανόμαστε και όλοι νομίζω συμφωνείτε ότι μιλάμε για έργα τα οποία έχουν μακρό χρόνο απόσβεσης δηλαδή χρειάζεται ένα βάθος χρόνου

για να μπορέσουν να επιστρέψουν τα οποιαδήποτε κεφάλαια χρησιμοποιηθούν. Άρα μιλάμε για κεφάλαια τα οποία θα είναι διαθέσιμα και η επιστροφή τους θα πραγματοποιηθεί σε βάθος χρόνου, της τάξεως της 15ετίας.

Τέλος όσον αφορά την ανταποδοτικότητα αν αυτή θα πρέπει να είναι δεδομένη από την αρχή ή θα προκύψει στην πορεία, θα έλεγα ότι στη χρηματοοικονομική ανάλυση του έργου θα ληφθεί πάρα πολύ σοβαρά υπόψη η εξασφάλιση της ανταποδοτικότητας.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Συγνώμη να διευκρινίσω λίγο αυτό. Δεν μιλώ για την ανταποδοτικότητα, μιλάω για τη συμμετοχή των ιδιωτικών κεφαλαίων, αν θα πρέπει εξ αρχής δηλαδή στο επενδυτικό σχέδιο της υλοποίησης να συμμετέχει και ο ιδιωτικός τομέας ή αν αυτό μπορεί να υλοποιήσει ο ΟΤΑ το έργο και εν συνεχεία στην ανταποδοτικότητα να συμμετέχει.

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Εγώ θα έλεγα ότι η ασφαλέστερη προσέγγιση είναι η από την αρχή συμμετοχή του ιδιωτικού φορέα. Διότι η διαδικασία της χρηματοοικονομικής αξιολόγησης του έργου περιλαμβάνει και την αξιολόγηση του ιδιωτικού φορέα στην περίπτωση αυτή, ο οποίος θα αναλάβει την υλοποίησή του.

Παραδείγματος χάριν δεν θα συναινούσαμε να κατασκευαστεί ένα έργο και μετά να ψάξουμε να βρούμε κάποιον που θα το εκμεταλλευτεί. Αυτός που θα το εκμεταλλευτεί αν δεν είναι ο ίδιος ο φορέας πρέπει να έχει βρεθεί ήδη στο στάδιο της τελικής εγκρίσεως του έργου για προφανείς λόγους βεβαίως.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δεν μπορεί δηλαδή ένας ΟΤΑ ή μια δημοτική επιχείρηση να προσλάβει ένα εταίρο του ιδιωτικού φορέα όταν οι συμβάσεις θα είναι πάνω από τα όρια που θέτουν οι διατάξεις και να κατεβάσει ένα πρόγραμμα που εσείς θα αξιολογήστε. Πρέπει πρώτα να κάνει το διαγωνισμό για κάτι που αν θα εγκριθεί από εσάς να συνεχιστεί. Αν δεν κάνω λάθος όπως το κατάλαβα.

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Οποσδήποτε αντιλαμβανόμαστε γιατί όλοι ζούμε στην ελληνική πραγματικότητα, ότι αυτό είναι ένα δύσκολο στάδιο. Από την άλλη μεριά αντιλαμβάνεστε επίσης έχουμε και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα απορρόφησης των κεφαλαίων. Άρα θα έλεγα ότι τουλάχιστον σε αυτή την προγραμματική περίοδο, διότι αντιλαμβανόμαστε ότι η πρωτοβουλία JESSICA

θα συνεχιστεί και στις επόμενες προγραμματικές περιόδους, εκ των πραγμάτων θα προσανατολιστούμε σε έργα τα οποία έχουν ήδη ένα βαθμό ωριμότητας όσον αφορά και την τεχνική τους ωρίμανση και ενδεχομένως και την εξεύρεση συνεργάτη, εάν πρόκειται να υλοποιηθούν με τέτοια δομή.

Εκείνο που θέλω να πω εγώ είναι ότι η πρώτη φάση αξιολόγησης η οποία χωρίς να είναι δεσμευτική για το Ταμείο, είναι όμως ενδεικτική, θα μαρτυρήσει ένα έργο επιλέξιμο ή όχι και μετά θα καλέσει τον φορέα του να τρέξει, ας μου επιτραπεί η έκφραση. Και ο Θεός είναι μεγάλος, που λέμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (Ερώτηση εκτός μικροφώνου)

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Κατά τη δική μας γνώμη, αλλά αυτό υπόκειται σε τελική έγκριση, εμείς θεωρούμε ότι το πιο αποτελεσματικό είναι ότι αφ' ης στιγμής διάφορα έργα χαρακτηριστούν ως επιλέξιμα, δηλαδή κριθούν θετικά με τα κριτήρια του «ναι» - «όχι» και εξασφαλίσουν μια ελάχιστη βαθμολογία ώστε να έχουμε μια βεβαιότητα ότι μιλάμε για έργα τα οποία έχουν μια ουσιαστική παρέμβαση στην περιοχή κι ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα εκεί που εφαρμόζονται.

Δεύτερον, ότι είναι έργα τα οποία είναι τεχνικά ώριμα και κατά πάσα συνεπή εκτίμηση θα μπορούν να ολοκληρωθούν μέσα στις προθεσμίες τις οποίες ζητάμε. Αυτό θα μας επιτρέψει να πούμε στον φορέα ότι το έργο είναι επιλέξιμο και τώρα αυτά θεωρούμε εμείς ότι απαιτούνται για να κάνουμε την τελική χρηματοοικονομική αξιολόγηση του έργου και από εκεί και πέρα είναι θέμα πλέον, λειτουργεί αυτό που είπατε ότι με τη σειρά που θα εμφανιστεί κανείς για την τελική του αξιολόγηση. Διότι ήταν σαφές ότι η ζωή δεν σταματάει το 2015. συνεχίζεται.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αν θέλετε να μας λέτε το όνομα και τον φορέα που προέρχεστε.

κα ΤΖΑΝΑΚΑΚΗ: Από το ΚΑΠΕ. Θα ήθελα να ρωτήσω κατ' αρχάς φαντάζομαι ότι αυτά που αναφέρατε για το ΕΠΠΕΡΑΑ ισχύουν και για το πρόγραμμα της Αττικής το οποίο το χειρίζεται η Τράπεζα γενικότερα. Ειδικά θα ήθελα να ρωτήσω για έργα ενεργειακής αποδοτικότητας, επειδή γενικά οι ΟΤΑ δυσκολεύονται στο να ωριμάσουν κάποια έργα. Υπάρχουν ευρωπαϊκά προγράμματα που προβλέπουν τη δυνατότητα αυτής της ωρίμανσης, που

είναι κυρίως το ΈΛΕΝΑ και μέσω του Intelligent, αυτά όμως απαιτούν μια διετία ή τριετία έχουν ένα τέτοιο ορίζοντα.

Εγώ προσπαθώ να καταλάβω αν δυνητικά κάποιος Δήμος ή ορισμένοι Δήμοι μαζί σε ευρύτερο επίπεδο έχουν ένα σχέδιο δράσης και έχουν και κάποιες μελέτες που είναι σε ένα στάδιο ωριμότητας και υποβάλλουν σε ένα πρόγραμμα για να το ωριμάσουν, παράλληλα μπορούν να κάνουν και την προσπάθεια στο JESSICA; Δηλαδή θεωρείτε ότι υπάρχει αυτός ο χρόνος ή πρέπει να είμαστε σε ένα τελικό στάδιο ωριμότητας;

Είχα κι άλλη μια ερώτηση όσον αφορά την ενεργειακή αποδοτικότητα, αν υπάρχει συγκεκριμένη μεθοδολογία για την αποτίμηση της ανταποδοτικότητας σε μια επένδυση που είναι καθαρά ενεργειακή, ή εξαρτάται από τη μελέτη η οποία θα γίνει κάθε φορά για τα εξοικονομούμενα χρήματα από μια επένδυση που αφορά στην ενεργειακή αποδοτικότητα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όσον αφορά την ωριμότητα των έργων όπως εξηγήσαμε και προηγουμένως δίνουμε τη δυνατότητα να υποβληθούν προτάσεις και από έργα τα οποία δεν είναι τελείως ώριμα, δηλαδή μετά την αξιολόγησή τους μπορούν αμέσως να υλοποιούνται, με τη λογική του να γίνει μια πρώτη αξιολόγηση του έργου να δούμε εάν πληροί τα βασικά χαρακτηριστικά επιλεξιμότητας του προγράμματος και εάν όντως υπάρχουν τα χρονικά περιθώρια οι ενέργειες που υπολείπονται να γίνουν, να γίνουν μέσα στο διάστημα που απομένει.

Εάν κριθεί θετικά με αυτές τις δυο προϋποθέσεις τότε παίρνει μια θετική εισήγηση να προσπαθήσει να κάνει την προσπάθειά του να υλοποιήσει ό,τι απομένει για να έρθει πια τελείως έτοιμο, να γίνει όπως είπαμε η τελική αξιολόγηση εάν τα έχει ολοκληρώσει έγκαιρα και να υπογραφεί η σύμβαση χρηματοδότησης.

Τώρα όσον αφορά την ανταποδοτικότητα των έργων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης γίνεται δεκτό και σαν έσοδο ενός έργου η μείωση των εξόδων. Επομένως η χρηματοοικονομική μελέτη που θα υποβληθεί θα προβλέπει έσοδα από μείωση κάποιων δαπανών που θα προέλθουν από τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης.

Αυτά θα αξιολογηθούν οι παραδοχές τους, οι εκτιμήσεις τους σε σχέση και με τα χρήματα της επένδυσης με την περίοδο αποπληρωμής του

δανείου, το επιτόκιο του όλα αυτά θα είναι στοιχεία της τελικής χρηματοοικονομικής αξιολόγησης που θα γίνει βάσει των στοιχείων που θα υποβληθούν από τον φορέα και θα ελεγχθεί η αξιοπιστία τους από την Τράπεζα.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Μέχρι πότε θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί όλη η διαδικασία για να τρέξει ένα έργο; Δηλαδή μέσα σε ένα χρόνο; Δηλαδή ο χρόνος έγκρισης που υπολογίζετε εσείς ότι θα χρειαστεί για ένα έργο να ολοκληρωθεί ώστε να μπορέσει να χρηματοδοτηθεί πρακτικά. Κατάλαβα ότι εξαρτάται από την ωριμότητα του έργου, αλλά νομίζω ότι δεν έχουμε πολύ χρόνο γι' αυτό ρωτάω.

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Αν μετρήσουμε ανάποδα το χρόνο, θα δεχτούμε ένα χρόνο υλοποίησης του έργου. Αυτό θα πρέπει να το αφαιρέσουμε από την καταληκτική προθεσμία. Από εκεί και μετά από απόψεως διαδικασίας της Τράπεζας που ενεργεί ως Ταμείο, οι χρόνοι αξιολόγησης δεν είναι μεγάλοι. Άρα δεν θέλουμε να «κλέψουμε» χρόνο από τους φορείς.

Η Τράπεζα έχει τις διαδικασίες της, έχει οργανώσει τον τρόπο υποδοχής και αξιολόγησης των προτάσεων που θα υποβληθούν, άρα οι χρόνοι που θα απαιτηθούν για να αξιολογηθεί μια ολοκληρωμένη πρόταση και ώριμη, είναι οι χρόνοι που απαιτούνται για να αξιολογηθεί ένας πελάτης της Τράπεζας και συνεπώς ας βάλουμε και κάτι παραπάνω, διότι θα είναι και λίγο πιο σύνθετα τα έργα αυτά. Δηλαδή είναι διάστημα θα έλεγα ενός – δύο μηνών από πλευράς Τράπεζας.

Θέλουμε να αφήσουμε όσο πιο πολύ χρόνο μπορούμε στους φορείς για να ωριμάσουν τα έργα. Δεν θα είναι πρόβλημα δηλαδή η διαδικασία αξιολόγησης σε καμία περίπτωση. Και η πρώτη φάση της θα ολοκληρωθεί γρήγορα. Βεβαίως σε αυτό θα βοηθήσουν και η συμμόρφωση των ενδιαφερομένων με τα υποδείγματα υποβολής πρότασης τα οποία θα συμπεριλαμβάνονται στην πρόσκληση. Αυτό θα μας διευκολύνει πάρα πολύ αν είναι συμπληρωμένα αναλυτικά και σωστά, αλλά και μετά οι διαδικασίες μας είναι μάλλον γρήγορες θα έλεγα.

κα ΜΕΛΑΝΙΤΟΥ: Είμαι αρχιτέκτων – πολεοδόμος. Θα ήθελα να ρωτήσω σε παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να είναι τύπου αναπλάσεων που δεν έχουν άμεσο οικονομικό όφελος, αλλά έμμεσο. Θα μπορούσε η ανταπόδοση να γίνει

μέσω δημοτικών τελών; Δηλαδή να υπολογιστούν παράγοντες όπως παράδειγμα μείωση ατυχημάτων, σε διαμορφώσεις κόμβων που έχουμε ατυχήματα. Αυτοί είναι παράγοντες επιλέξιμοι ή πρέπει να έχουμε μόνο σε οικονομικά, δηλαδή σε ευρώ αποτίμηση;

X. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Νομίζω ότι για τέτοιου είδους παρεμβάσεις υπάρχουν και πολλά άλλα προγράμματα από τα οποία μπορούν να αντληθούν πόροι. Το JESSICA ακριβώς η έμφασή του είναι στη δημιουργία δράσεων οι οποίες είναι ανταποδοτικές από μόνες τους από τη φύση τους, μπορούν να ενσωματώσουν δηλαδή οικονομικές δραστηριότητες.

M. ΝΙΝΟΛΑΚΗΣ: Είμαι ηλεκτροχημικός. Θα ήθελα να απαντήσω στην ερώτηση την οποία έκανε ο κύριος πολύ εύστοχα ότι ναι, υπάρχει πρόβλημα ως προς τη διαδικασία και σε εσάς θα ήθελα να κάνω την εξής ερώτηση: εφόσον ένα έργο είναι επεξεργασία αποβλήτων και λυμάτων και με παράλληλη παραγωγή ηλεκτρισμού, είναι επιλέξιμο. Διότι είναι ανταποδοτικό. Εάν αυτό γίνεται με ένα καινοτόμο τρόπο μπορούμε να πάμε στις απ' ευθείας αναθέσεις, οπότε να μην υπάρχει και κανένα πρόβλημα ως προς το χρόνο αποπεράτωσης του έργου.

Αυτό αν είναι το ΕΠΠΕΡΑΑ κ. Χατζηπαραδείση είναι αποδεκτό από εσάς η απ' ευθείας ανάθεση ενός έργου, εάν και εφόσον αυτό έχει όλες τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας για την εξοικονόμηση του χρόνου βέβαια.

X. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Κατ' αρχήν θέλουμε να είμαστε πολύ ξεκάθαροι στο θέμα ότι ο τρόπος επιλογής του ιδιώτη εφόσον προβλέπεται να υπάρξει ιδιώτης, δεν είναι κάτι το οποίο αντιμετωπίζουμε εμείς σαν Ταμείο. Αλλά νομίζω αυτό είναι θέμα το οποίο θα το αντιμετωπίσει και θα το λύσει όπως πρέπει ο φορέας του. Εμείς απλώς διατυπώσαμε τη γενική αρχή ότι επειδή σε τελευταία ανάλυση είμαστε υπεύθυνοι για την υλοποίηση του έργου για τη χρηματοδότησή του, θα θέλουμε να ικανοποιηθούμε ότι ο τρόπος με τον οποίο έγινε η επιλογή του όποιου ιδιώτη, δεν θα δημιουργήσει προβλήματα στο έργο μελλοντικώς.

M. ΝΙΝΟΛΑΚΗΣ: Μάλιστα. Και μία άλλη ερώτηση αν μου επιτρέψετε, υπάρχει κάποιο ανώτερο όριο ανά έργο το οποίο μπορεί να ενταχθεί σε ένα πρόγραμμα JESSICA;

Χ. ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Για το πρόγραμμα «Περιβάλλον – Αειφόρος ανάπτυξη» είναι το 35% του διατιθέμενου ποσού, δηλαδή κεφάλαια JESSICA μέχρι 3,5 εκ. ανά έργο.

Μ. ΝΙΝΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Α. ΧΑΤΖΗΠΑΡΑΔΕΙΣΗΣ: Για το θέμα της απ' ευθείας ανάθεσης υπάρχουν κανόνες, δηλαδή υπάρχουν νόμοι οι οποίοι καθορίζουν ανάλογα ποιος είναι ο φορέας, από πού χρηματοδοτείται το έργο και τα λοιπά. Κατά συνέπεια αυτό που χρειάζεται είναι να εφαρμοστούν αυτοί οι κανόνες.

Μ. ΝΙΝΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Επί του συγκεκριμένου θέματος. Από τις 7 Μαρτίου και μετά απαγορεύονται οριστικά οι απ' ευθείας αναθέσεις. Πρέπει να κάνεις οπωσδήποτε πρόχειρο διαγωνισμό.

Α. ΧΑΤΖΗΠΑΡΑΔΕΙΣΗΣ: Στην τεχνική βοήθεια επιτρέπονται μέχρι 15.000 δηλαδή υπάρχουν διάφορες διαβαθμίσεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μου επιτρέπετε να απαντήσω στον κύριο; Βάσει της Ευρωπαϊκής ντιρεκτίβας 18/2004 στο άρθρο 31 1β και έτσι όπως έχει γίνει και στην τελευταία ελληνική νομοθεσία στο άρθρο 28 παρ. 3β εάν υπάρχει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποκλειστικά δικαιώματα, ναι, μπορεί να γίνει απ' ευθείας ανάθεση.

Ν. ΣΑΦΑΡΙΔΗΣ: Από ΔΕΗΑΣ Σερρών σχετικά με το θέμα του JESSICA. Αναφερθήκατε στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης φυσικά υπάρχουν και οι άλλες Περιφέρειες παράδειγμα εμείς είμαστε στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, θεωρώ ότι και εκεί –βέβαια δεν είναι η Εθνική Τράπεζα αν δεν κάνω λάθος πρέπει να είναι η Πειραιώς στο αντίστοιχο κομμάτι- μπορεί να κινήσει τέτοιες διαδικασίες.

Απλώς ρωτάω κάτι συγκεκριμένο. Είμαστε ως φορέας δημοτική επιχείρηση, έχουμε να κάνουμε ένα έργο ανάπλασης ενός κτηρίου, πρώην ορφανοτροφείου το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κτήριο της ίδιας της επιχείρησης, αλλά κι άλλων δράσεων. Σε αυτή την περίπτωση έχουμε μια ετοιμότητα, ήδη έχουμε κάνει τις μελέτες, έχουμε βγάλει το έργο σε διαδικασία σε διαγωνισμό, υπάρχει η δυνατότητα να μπούμε και στο JESSICA;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Χρηματοδοτείται; Ποια είναι η ερώτησή σας; Είναι ενταγμένο σε κάποιο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα;

Ν. ΣΑΦΑΡΙΔΗΣ: Όχι είναι με ίδια κεφάλαια και με δανεισμό. Απλώς μια και γίνεται μια ανάπλαση ενός πρώην κτηρίου του ορφανοτροφείου Σερρών, είναι 3.500 τ.μ., θα αναβαθμιστεί και στο σύνολό της η περιοχή γύρω και κατ' ουσίαν θα γίνουν κι άλλες δράσεις εκεί, πέρα από το κτήριο. Το θέμα είναι μια και μιλήσατε κάποια στιγμή στην εισήγηση που κάνατε, αναφερθήκατε και για κτηριακές υποδομές. Άρα εάν μέσα από αυτή τη διαδικασία μια και έχουμε ωριμότητα μελετών, έχουμε ετοιμότητα, ήδη προκηρύξαμε το έργο, εάν έχουμε τη δυνατότητα να υποβάλλουμε και φάκελο για να χρηματοδοτηθούμε και από το JESSICA. Αυτό είναι το ερώτημα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αυτό προφανώς είναι αρμοδιότητα της αντίστοιχης Τράπεζας που έχει αναλάβει το Ταμείο αστικής ανάπτυξης. Έτσι όπως μας είπατε χονδρικά την περιγραφή του έργου φαίνεται να εντάσσεται μέσα στις δράσεις ανάπτυξης του JESSICA, βέβαια δεν ξέρω κατά πόσο οι χρήσεις που προβλέπετε εξασφαλίζουν την ανταποδοτικότητα και την αποπληρωμή του δανείου, της χρηματοδότησης που θα ληφθεί. Αυτό βέβαια θα πρέπει να το δείτε πιο αναλυτικά κι εσείς μέσα από μια τεχνοοικονομική μελέτη.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια να πούμε ότι υπάρχει και ο γενικός κανόνας που πρέπει να ισχύει για όλα τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν από το JESSICA, να περιλαμβάνονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αστικής ανάπτυξης, δηλαδή θα πρέπει σε κάποιο σχέδιο που ισχύει για την πόλη των Σερρών, που έχει συνταχθεί από τους αρμόδιους φορείς από το Δήμο παραδείγματος χάριν να περιλαμβάνεται ότι μέσα στις προθέσεις του για γενική αστική ανάδειξη της περιοχής περιλαμβάνονται τρεις, τέσσερις, πέντε, έξι συνεκτικές δράσεις μία από τις οποίες είναι και το έργο που ενδιαφέρεστε να χρηματοδοτήσετε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αν δεν υπάρχει άλλη ερώτηση, η κα Αντωνέλλου που είναι Προϊσταμένη της Μονάδας Παρακολούθησης του προγράμματος της Μονάδας Β' θέλει να πει κάτι προς τους Δημάρχους. Βέβαια οι περισσότεροι Δήμαρχοι έχουν φύγει, αλλά στελέχη των Υπηρεσιών των Δήμων μπορούν να μεταφέρουν αυτά που θα πει η κα Αντωνέλλου.

κα ΑΝΤΩΝΕΛΛΟΥ: Εγώ θέλω να πω το εξής: είμαι Προϊσταμένη σε μια Μονάδα που παρακολουθεί το πρόγραμμα. Όταν λέω «παρακολουθεί το πρόγραμμα» σημαίνει ότι είμαστε δίπλα με τους δικαιούχους και είμαστε ένα μέρος αυτών που το υλοποιούν.

Γι' αυτό πολλές φορές θα μας έχετε ακούσει, εμένα θα με ξέρετε μάλλον οι περισσότεροι κάθε τόσο που σας παίρνουμε τηλέφωνο και σας πιέζουμε να προωθήσετε το πρόγραμμα, αν έχει ανατεθεί ή αν δεν έχει ανατεθεί, αν έχει πληρωθεί ή αν δεν έχει πληρωθεί και πάρα πολλές φορές μπορεί να γινόμαστε και φορτικοί γι' αυτό. Γιατί είμαστε συνεχώς από πίσω, δηλαδή κάπου φαίνεται ότι είμαστε εμείς περισσότερο από τις δικές σας Υπηρεσίες.

Είμαστε φορτικοί. Όμως εμείς πρέπει να ξέρετε ότι είμαστε κάπου στη μέση. Από κάτω είστε εσείς που μας δίνετε ό,τι στοιχεία χρειαζόμαστε, μας δίνετε την πληροφορία και όλα αυτά και εμείς με τη σειρά μας τα δίνουμε σε κάποιους άλλους που είναι πάνω από εμάς.

Κάθε τρεις και λίγο πρέπει να ξέρετε ότι έχουμε το Υπουργείο Οικονομίας που μας λέει τι έγινε, κάθε τρεις και λίγο έχουμε την Κοινότητα που μας λέει τι έγινε και εμείς κάθε φορά ρωτάμε τις Υπηρεσίες εσάς, ή εσάς και σας λέμε τι έγινε πάλι για να μπορούμε να το μεταφέρουμε παραπάνω.

Μέχρι τώρα σας παίρναμε σε εβδομαδιαία βάση που λέει ο λόγος. Τώρα θα σας παίρνουμε σχεδόν κάθε μέρα και όσο προχωράει ο χρόνος, θα σας παίρνουμε και πιο συχνά. Μπορεί και περισσότερες φορές την ημέρα! Γιατί αλλάζει και ο τρόπος χρηματοδότησης, θέλουν τώρα εκτιμήσεις κάθε μήνα. Κάθε μήνα θα μας ελέγχουν να δουν αν οι εκτιμήσεις που δώσαμε ικανοποιήθηκαν, ή φτάσαμε στα ποσά που είπαμε, δηλαδή όσο πάμε προς το τέλος θα γίνεται ακόμη πιο πειστικό αυτό το πράγμα.

Θέλω να πω το εξής: ειδικά το ΕΠΠΕΡΑΑ το δικό μας πρόγραμμα επειδή ξεκίνησε και λίγο αργότερα από όλα τα άλλα προγράμματα, πρέπει να τρέξει περισσότερο. Όσοι έχετε έργα δικά μας θα πρέπει να δώσετε προτεραιότητα σε αυτά τα έργα.

Δεν εξετάζει κανένας, δεν μας ρώτησε ποτέ κανένας από αυτούς που βρίσκονται από πάνω γιατί καθυστέρησε ένα έργο. Εμείς μπορεί να λέμε «καθυστέρησε επειδή υπήρξαν ενστάσεις, καθυστέρησε επειδή ...» δεν τους

αφορά. Εκείνοι ξέρουν ότι η εκτίμηση που δώσαμε τον προηγούμενο μήνα δεν επαληθεύτηκε. Και είναι πολύ κακό πράγμα να μην επαληθεύονται οι εκτιμήσεις μας.

Εγώ μπορώ να σας πω το εξής: καμιά φορά ζητάμε δικές σας προβλέψεις, εμείς δίνουμε σχεδόν τα μισά από ό,τι μας λέτε εσείς, πάει στο Υπουργείο Οικονομίας λέει τα μισά από ό,τι λέω εγώ και τελικά ούτε κι εκείνο επαληθεύεται! Αλήθεια σας το λέω.

Κάθε φορά βρισκόμαστε σε πάρα πολύ δύσκολη θέση για να δικαιολογούμε πράγματα. Γι' αυτό θα σας παρακαλούσα και από τούτο εδώ το βήμα εσείς να το πείτε και στους άλλους Δημάρχους να μεταφέρετε ότι τώρα και μέχρι να τελειώσουμε το πρόγραμμα όσοι έχουμε ενταχθεί να τα δούμε και λίγο πιο από κοντά αυτά τα έργα. Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε την κα Αντωνέλλου, μεταφέρει το δικό της άγχος το οποίο της μεταφέρουμε εμείς και μας το μεταφέρουν άλλοι και τα λοιπά. Είναι ένας αγώνας αντοχής αλλά όχι μόνο αντοχής, είναι και ταχύτητας, οπότε πρέπει να τον τρέξουμε όλοι μαζί αν θέλουμε να υλοποιήσουμε αυτό το πρόγραμμα και εσείς να υλοποιήσετε τα έργα σας τα οποία θα χρησιμοποιήσετε στη συνέχεια και εμείς να πούμε ότι τα χρήματα αυτά δόθηκαν και έγιναν έργα, τα οποία δεν είναι ημιτελή ούτε προβληματικά και τα λοιπά.

Θέλω να σας ευχαριστήσω όλους που ήρθατε σήμερα. Πιστεύω ότι ήταν χρήσιμη αυτή η συνάντηση, ανταλλάξαμε απόψεις – εμπειρίες, παρουσιάστηκαν έργα, πιστεύω ότι κάτι κερδίσαμε ακούγοντας το Δήμο τάδε στην υλοποίηση αυτού του έργου ή τον άλλο Δήμο και τα λοιπά, δημιουργήθηκε μια αρχική πρώτη δικτύωση των Δήμων όσον αφορά τα έργα αυτά του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Μπορείτε μέσα από τους καταλόγους που έχουμε εμείς και τους έχουμε αναρτημένους και στο site να βλέπετε ομοειδή έργα άλλων Δήμων αν θέλετε να ανταλλάσετε πάλι απόψεις και στην περίπτωση που έχετε κάποιο πρόβλημα να συμβουλευτείτε. Εμείς είμαστε πάντα στη διάθεσή σας, οι χειριστές οι οποίοι παρακολουθούν τα έργα είναι πάντα διαθέσιμοι και οτιδήποτε χρειαστείτε μπορείτε να απευθυνθείτε και σε εμένα, εγώ βέβαια έχω

λιγότερες πληροφορίες από ότι έχουν οι χειριστές, δεν μπορώ να απαντήσω άμεσα.

Τα έργα που αυτή τη στιγμή χρηματοδοτεί το ΕΠΠΕΡΑΑ τη Δευτέρα ήταν 725 αντιλαμβάνεστε ότι 725 έργα με πολλά υποέργα κατά μέσο όρο 4, το καθένα έχει τη δική του ιστορία εξέλιξη, είναι αδύνατο να μπορεί κανείς να τα παρακολουθήσει σε πραγματικό χρόνο, αλλά ό,τι χρειαστείτε τηλεφωνήστε και θα έχετε κάποια πληροφορία σε όσο το δυνατό συντομότερο χρονικό διάστημα.

Θέλω να σας ευχαριστήσω και πάλι και να ευχηθώ καλή δύναμη στο έργο σας. Ευχαριστούμε πολύ.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ